

ఆంధ్రపత్రిక

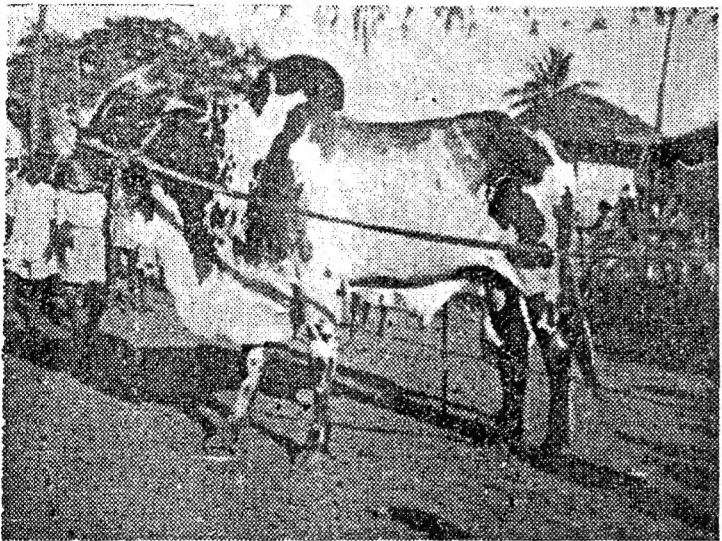
సచిత్రవారపత్రిక

శ్రీ సి. యల్. వెంకటరావుగారి "నర్తకి" అనే త్రివర్ణ చిత్రానికి ఛాయారూపము

పశుప్రదర్శన సందర్భంలో ఉపన్యాసములు చేసిన మోతేనారాయణరావు, ఆర్. రామకృష్ణరావు గార్లు.

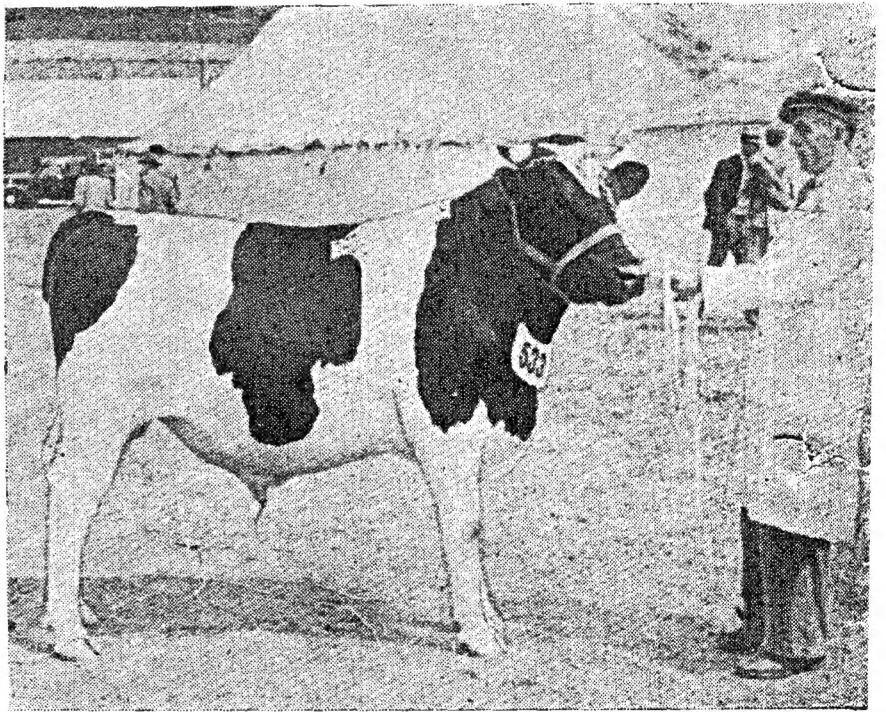
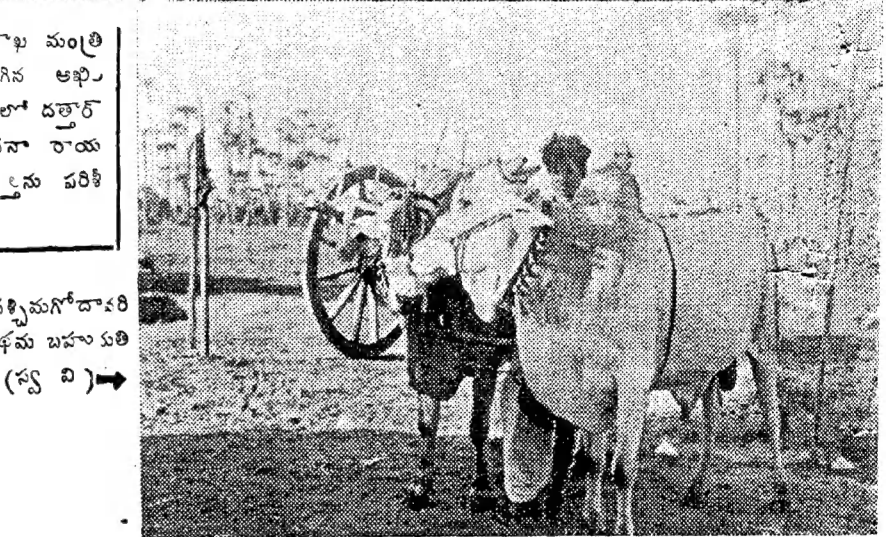

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పిప్పరలో జరిగిన పశు ప్రదర్శనలో ప్రథమ బహుమానము పొందిన గిత్త

గత ఆదివారం ఢిల్లీలో ఆహారశాఖ మంత్రి డౌలర్ రాం అధ్యక్షతన జరిగిన ఆఖరి భారత పశుప్రదర్శన సందర్భంలో డెల్టా సింగు డౌలర్ రాం, చైనా రాయ బారితో దంపతులు ఒకరకం గిత్తును పరిశీలిస్తున్న దృశ్యం

గోపన్న పాలెంలో జరిగిన పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పశుప్రదర్శనలో ప్రథమ బహుమాని అందుకొన్న ఎడ్లజత (స్వ వి) →

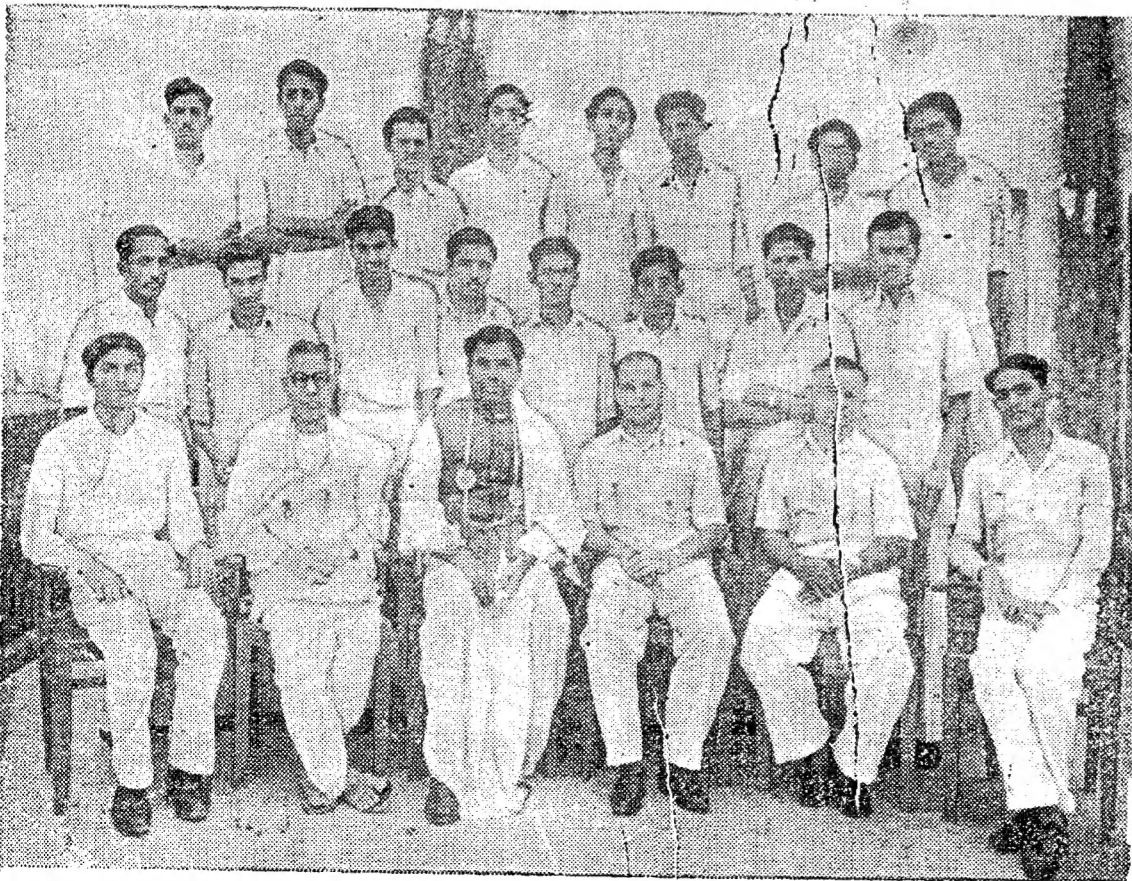
ప్రపంచ పశు సంపద

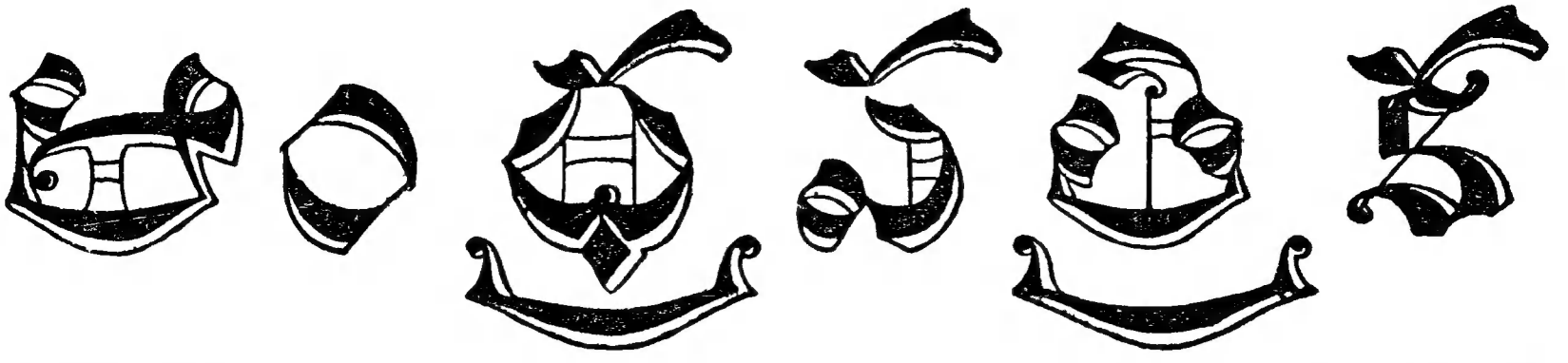
ఇంగ్లండ్ రాయల్ కౌన్సిల్ వ్యవసాయ ప్రదర్శనలో ప్రథమ బహుమాన మందుకొన్న "విల్లింగ్ ఛాన్సలర్" అన్న వృషభము

గోపన్న పాలెంలో క్రింద పేరు 21 వేదిన జరిగిన పశుగోదావరి జిల్లా పశుప్రదర్శనలో ప్రథమ బహుమాని నందుకొనిన వృషభరాజము

గుంటూరు హిందూకళాశాల పరిగృహములో నివసించుచున్న రాయలసీమ విద్యార్థులు శ్రీ నాగయ్యగారికి సన్మానపత్రము సమర్పించి, తేనేటి విందు యేర్పాటుచేసినప్పటి దృశ్యము

ఎం. లియోన్ ఆర్థికసంఘము (ఎకనమిక్ కమిషన్) సభ్యుల అంతంలో న్యూఢిల్లీలో స్వాగత మందుకొన్న పుటి సాగో ఇండియా ప్రభుత్వం తరపున వాణిజ్య శాఖ సహాయక కమిషనరు

సంవత్సరచందా రు 12-0-0

విడిపత్రిక అకౌంట్లు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒరు లేయవి యొనరించిన నరవర ! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

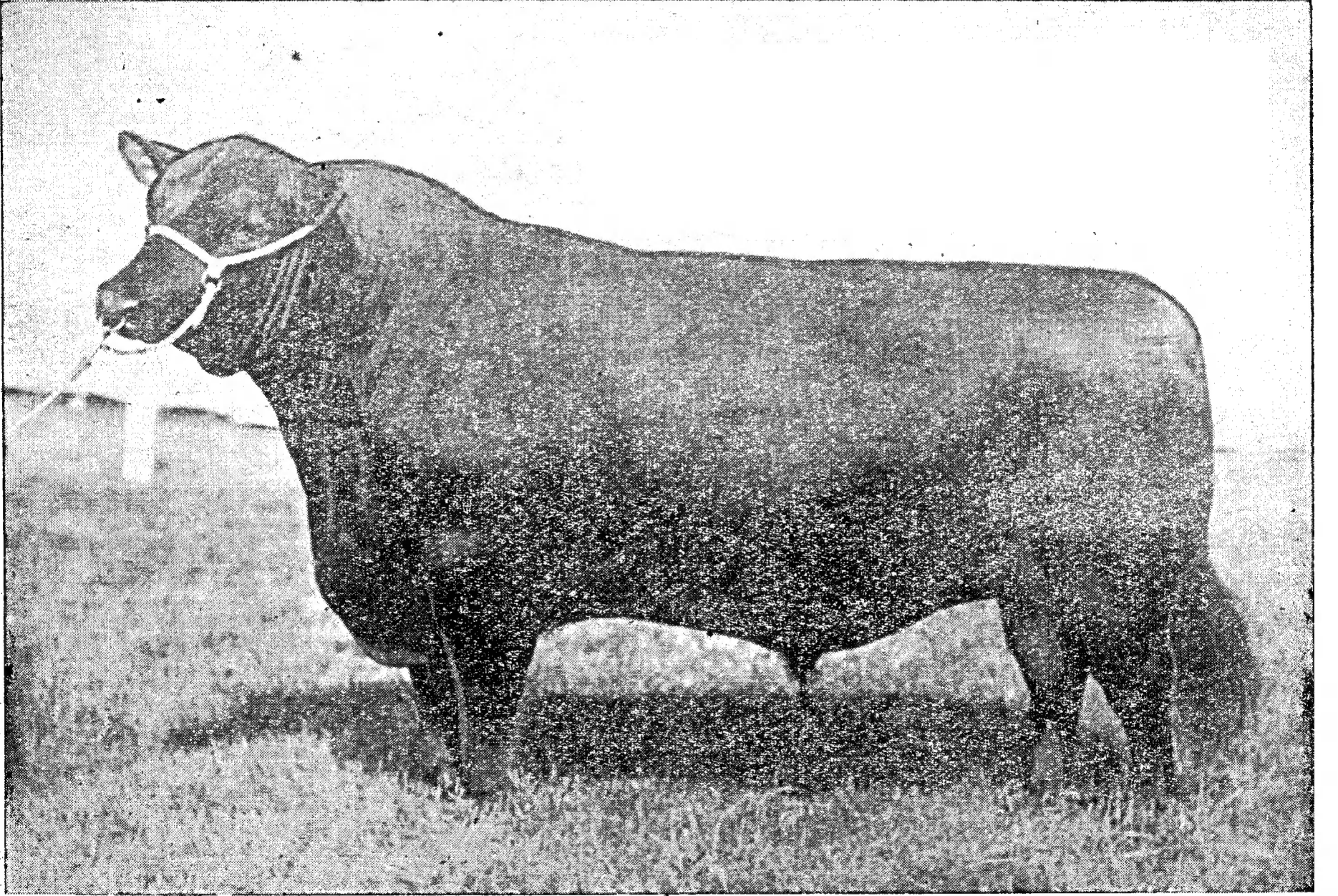
నొరులకు నవి సేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁగా. (మహాభారతము)

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 41

సంచిక 27

సర్వధారి సంవత్సర ఫాల్గున బహుళ నవమి బుధవారము

పెలోరన్

అబర్డిన్ వృషభరాజము "పెలోరన్". ఈజాతినీ వృద్ధిచేయటానికై ఇప్పుడీ వృషభాన్ని ఆర్జెంటీనా పంపారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1947-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 8-వ తేది బుధవారము

జునా ఘడ్ ఆంతర్యము

ముస్లిములీగు ద్వితీయ సిద్ధాంతము, సంస్థానములు అధినివేశములో చేరవలెనను సమస్యనుకూడ క్లిష్టము చేసినది. బ్రిటిషు సార్వభౌమత్వ ఆంతముతో సంస్థానములకు స్వతంత్రాధికారము ప్రాప్తించునన్న సూత్రమును లీగు కాదనలేదు. ఏ సంస్థానమైనా స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుటకు హక్కుకలదనీ, ఆ విషయమున తాము కల్పించుకొన పోమనీ జిన్నాగారు అనేకపర్యాయములు చెప్పియుండిరి. కాంగ్రెసు మాత్రము ఆ సూత్రమును అంగీకరించలేదు. తమ భూగోళ పరిస్థితి ననుసరించి ఆయా సంస్థానములు ఏదే ఒక అధినివేశములో చేరవలెనని వాదించుచూ వచ్చినది. మాంటుబాటన్ ప్రభువు రాజప్రతినిధిగా సంస్థానాధీశులను సమావేశపరచినపుడు, వారికి ఈ యంశమునే తెలియబరచియుండెను. అధినివేశములో చేరుట యనగా రక్షణ, విదేశ వ్యవహారములు, రాకపోకల విషయమున మాత్రమే అధికారమును, అధినివేశప్రభుత్వమునకు దఖలు పరచుట. లీగువైఖరికి, పాకిస్థాన్ కు ఎక్కువ సంస్థానముల సమస్య లేక పోవుట, భారత ప్రభుత్వమునకు సమస్యను సృష్టించదలచుటలే మూలము. భారతప్రభుత్వము ఏకపక్షతిననుసరించి తన ప్రదేశములోనున్న సంస్థానములను, యూనియన్ లోకి రప్పించినను, ఆ ఏకపక్షతిననుసరించుటకు పాకిస్థాన్ ప్రభుత్వమునకు ఉపయోగకరముగ నుండును. భారత ప్రభుత్వము స్వసమస్యను పరిష్కరించుటతోబాటు, తన సమస్యను కూడ పరిష్కరించగలదని పాకిస్థాన్ అభిప్రాయము.

భారత ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యమైన ప్రదేశములోకూడ సంస్థానా

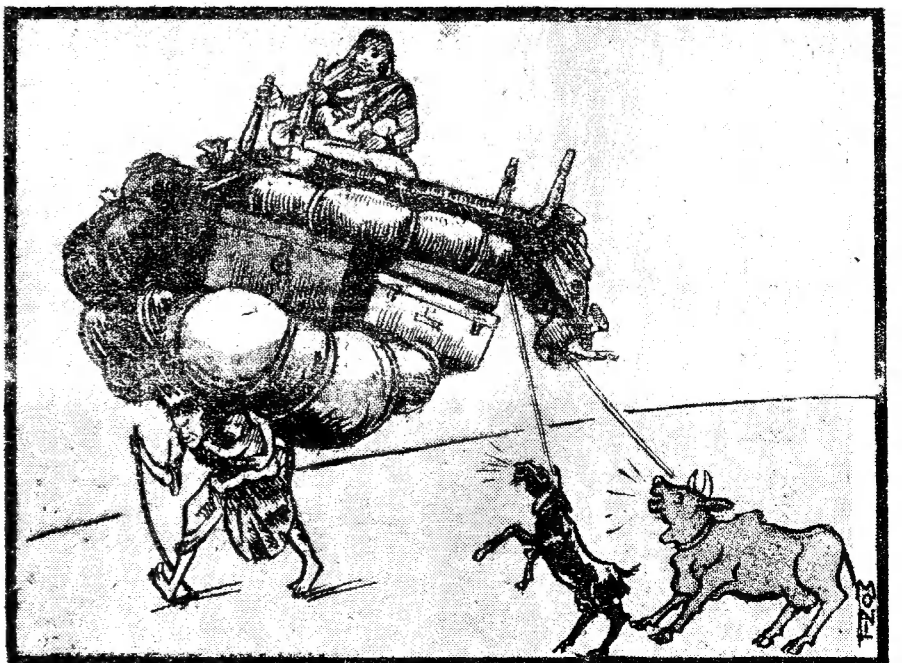
ధీశుడు ప్రజలు ఒకమతస్థులైన సమస్య అనునది లేదు. ఆవిధమైన సంస్థానము లన్నీ భారత ప్రభుత్వమునకు సమష్టి వ్యవహారముల మూడింటిమీద అధికారమునుదఖలుపరచినవి. పోతే, సంస్థానాధీశుడు ముస్లిమై, ప్రజలలో అధిక సంఖ్యాకులు ముస్లిమేతరులయినపుడు, సమస్య ఉత్పన్నమగుచున్నది. మైదరాబాదు, జనాగఢ్ సంస్థానముల వైఖరే ఇందుకు నిదర్శనము. ఈ రెంటికి పాలకులు ముస్లిములు. ప్రజలు మాత్రము అధికముగా ముస్లిమేతరులు. జనాగఢ్ పాకిస్థాన్ లో చేరినది. మైదరాబాద్ మాత్రము దేనిలోను చేరలేదు. భారత ప్రభుత్వముతో రాయబారములను నడుపుచున్నది. పాకిస్థాన్ లో చేరినందుకు, జనాగఢ్ ప్రజలు వ్యతిరేక ఉద్యమమును సాగించుచున్నారు. భారత యూనియన్ లో చేరనందుకు మైదరాబాద్ ప్రజలు సత్యాగ్రహోద్యమమును సాగించుచున్నారు. జనాగఢ్ చర్య కథియవార్ సంస్థానముల వారికికూడ కలవరమును కలుగజేసినది. పాకిస్థాన్ కు కాశ్మీర వ్యవహారము తేలవలసియున్నది. అక్కడ ప్రజలలో ముస్లిములు అధిక సంఖ్యాకులు. పాలకుడు ముస్లిమేతరుడు. ఉభయ అధినివేశములతోనూ ఆ సంస్థానము తాత్కాలిక ఒడంబడికలు చేసికొనినది. పాలకుడు స్వమతస్థుడయిన కారణము న్నవైతేనేమి, తమ అధినివేశములో చేరినందువల్లవైతేనేమి పాకిస్థాన్ అభిమానము, జనాగఢ్ పాలకునిపట్లనే యున్నదని వెల్లడియయినది. బహిర్యతము కాకపోయిననూ, మైదరాబాద్ యెడకూడ అంతేనని చెప్పవచ్చును. పాకిస్థాన్ లో చేరిన కారణమున ఇంతకన్నకూడ, జనాగఢ్, వారికి

ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమైనవిషయమైనది. అది ఒక విధముగ పరిష్కారము. భారతప్రభుత్వము కనుక జనాగఢ్ మీద పత్తిడితీసికొనివచ్చిన పాకిస్థాన్ కాశ్మీరముమీద పత్తిడి తీసికొనిరావచ్చును. ఇక్కడ ప్రజా నిర్ణయమునకు పదలివేసిన ఆక్కడకూడ అదే పద్ధతిని అనుసరించవలసియున్నది. భారత ప్రభుత్వము జనాగఢ్ తోనూ, పాకిస్థాన్ ప్రభుత్వముతోనూ రాయబారములు నడపుచున్నట్లునూ, లియాఖ తాలీ, నైహూ సంప్రదింపుల ఫలితముగా ప్రజానిర్ణయమునకు పదలిపాకిస్థాన్ ప్రధాని అంగీకరించినట్లును వార్తవచ్చినది. భారత యూనియన్ లో చేరవద్దని హెచ్చరించుటకు, జిన్నాగారి కార్యదర్శి కాశ్మీర్ కు వెళ్లి నట్లు వార్తలు వచ్చినది. బహుశః అక్కడ కూడ నైబిపైటు అమలు జరుపమని సూచించదలచునేమో? కాశ్మీర్ సరిహద్దునకు పాకిస్థాన్ సేనలు, రాజకోటకు భారత సైనికులు తరలుట కేవలము, శాంతిని కాపాడుటకనేగాని, మరితర ప్రాధాన్యము లేదని అనుకొనవచ్చును.

ఈ పరిస్థితులలో కాశ్మీర్ జాతీయ ముస్లిమునాయకుడు షేక్ అబ్దుల్లా విడుదల ప్రాముఖ్యమైన సంఘటన యనవచ్చును. భూగోళపరిస్థితి ననుసరించి, ముస్లిములు అధికసంఖ్యాకు లగుట వలన జిన్నాగారి ద్వితీయ సిద్ధాంతము ననుసరించి కాశ్మీర్ పాకిస్థాన్ లో చేరవలసియున్నది. కాని సంస్థానములకు స్వతంత్ర అధికారమున్నదని జిన్నాగారి నుటవలన పాలకుడు పాకిస్థాన్ లో చేరననవచ్చును. దానిని కాదనలేదు. షేక్ అబ్దుల్లా ద్వితీయ సిద్ధాంతమును, అంగీకరించనని చెప్పెను. అందుకని ఏ అధినివేశములో చేరవలెనని దానివిషయమున స్వతంత్రముగా నిర్ణయించవలసియుండు నని చెప్పెను.

యించవలసియుండు నని చెప్పెను. కాశ్మీర్ లో జనాభా ముస్లిములదే ఎక్కువై ననూ షేక్ అబ్దుల్లా నాయకత్వమువలన వారు దేశవిభజనకు ద్వితీయ సిద్ధాంతమునకు విముఖులు. “కాశ్మీర్ భారత యూనియన్ లో చేరవలసియున్నది. బహుశః షేక్ సాహెబ్ విడుదలకు ఎదురు చూచుచుండవచ్చును” అని డాక్టర్ పట్టాభి నీతారామయ్యగారి నుట గమనింపవలసిన యంశము. షేక్ అబ్దుల్లాను విడుదలచేయుటలో, కాశ్మీర్ పాలకుని ఉద్దేశము లీగు ఉద్యమమును ఎదుర్కొనుటకై యుండవచ్చును. కాని ఇంతవరకూ అనుసరించుచున్న అనిశ్చయ విధానము మాత్రము ఇక సాధ్యము కాదు. లీగు నిరోధక పద్ధతికి షేక్ అబ్దుల్లా పెద్ద నిరోధకత్తిగా నుండగలడు. సంస్థానములు సర్వస్వతంత్రాధికారము వహించవచ్చుననుటలో జిన్నాగారు తెలివితోకూడిన ఎత్తువేసిరి. జనాగఢ్ నవాబువైఖరి అందుకు తోడ్పడెను. కాని జనాగఢ్ ఆయనకు కాశ్మీరమును సంప్రదించి పెట్టునో లేదో చూడవలసియున్నది.

ఈ పరిస్థితిలో వైజాము సమస్య ప్రాముఖ్యమును కోలుపోవుచున్నదనవచ్చును. ఇంతవరకు తనవైఖరికి ఏమి సాకు చెప్పిననూ ప్రత్యక్షముగ పాకిస్థాన్ ఆసరాయున్న జనాగఢ్ ప్రజానిర్ణయమునకు అంగీకరించిన నిజము కూడ దానికి అంగీకరింపక తప్పనిసరి పరిస్థితి ఏర్పడును. దానిని కాదనజాలదు. జనాగఢ్ కు అంతర్గతముగ ఈవిధముగ అత్యంతమైన ప్రాముఖ్యమున్నది. యూనియన్ లో చేరుటో చేరకపోవుటో 15 వ తేదీలోపల నిర్ణయించవలసినదని భారతప్రభుత్వమిది వరకే హెచ్చరిక చేసియున్నది.

“భరమైతోచుకుటుంబరక్షణ...”

విద్యారాజ్యసమితికి చెందిన భద్రతా మండలిలో మొత్తం పదకొండు స్థానాలు వున్నవి. వీటిలో ప్రతి సంవత్సరం వంతుల ప్రకారం మూడు రాజ్యాలు స్థానాలు ఖాళీ అవుతుంటవి. ఈ మూడు స్థానాలకు మూడు కొత్త రాజ్యాలను ఎన్నుకోవా లన్నది సమితి ప్రణాళికలో ఒక నిర్ణయం. ఏ రెండు దేశాలకు నా పోటీ ఏర్పడి నట్లయితే, సమితి మొత్తం సభ్యులలో మూడింట రెండువంతుల మెజారిటీ వోట్లు వస్తేనేగాని, నెగ్గి నట్లుకాదు. అంటే మొత్తం 50 రాజ్యాలలోనూ కనీసం 33 రాజ్యాలు వోటుచేస్తేనే ఏ దేశాని కైనా భద్రతామండలిలో స్థానం లభ్యమవుతుం దన్నమాట.

* * * సమితి ప్రణాళిక నియమాన్ని బట్టి, ఆస్ట్రేలియా, బ్రెజిల్, పోలాండు దేశాలు మూడూ భద్రతామండలినుంచి ఈయేడు నిష్క్రమించి నవి. మొదటి రెండు స్థానాలకు ఏ చిక్కా లేకుండానే కనడా, ఆస్ట్రేలియాలను ఎన్ను కున్నారు. మానవదాని ఎన్నికే పెద్ద సమ స్యగా పరిణమించింది. ఒక వైపు ఇండియా, మరొకవైపు యుక్రేన్ (రష్యాలో ఒకస్వతంత్ర రాష్ట్రం) పోటీ చేసినవి. రెండు రోజుల సమా వేశంలో మొత్తం తొమ్మిదిసార్లు ఎన్నిక జరి పినా రెండురాజ్యాలలో జేసికే కావలసిన మూ డింట రెండువంతుల మెజారిటీ రాలేదు. కాబట్టి అసలు ఎన్నికనే అధ్యక్షుడు తాత్కాలికంగా వాయిదా వేయవలసినప్పటిది.

* * * ప్రస్తుతం ఏర్పడిన మూడుస్థానాలలో మాడ వది పోలండు నిష్క్రమణ వల్ల ఏర్పడింది. కాబట్టి, మరొక స్థానం దేశానికి ఆ స్థానం సంక్ర మించడం అవసరమని యుక్రేన్ తరపున సోవి యెత్ ప్రతినిధి విమోక్తి స్మి వాదించడం మొదలు పెట్టాడు. మొదటి విదారు ఎన్నికలలో ఎవరికీ రావలసిన వోట్ల సంఖ్య రాలి కారణం చేత, సభ్యులు యుక్రేన్ కే వోట్లు ఇవ్వాలా వేదిక ఎక్కి విమోక్తి స్మి ప్రచారం చేయడం ప్రారం భించాడు. సభా సభిలో బహిరంగంగా ఇట్టి ప్రచారం చేయకూడదన్నది కూడా సమితి ప్రణా లిక నియమం. దాన్ని ఉల్లంఘిస్తున్న రష్యాకే ప్రతినిధిని అధ్యక్షుడు (బ్రెజిల్ ప్రతినిధి అర్నో హ) కఠినంగా మందలించ వలసి వచ్చింది కూడా.

* * * భద్రతా మండలి వ్యవహారాలలో ప్రాచ్య రాజ్యాలలో ఒక దానికైనా స్థానం ఉండడం అవసరం కాబట్టి, హిందూమహాసముద్ర ప్రాంత రాజ్యమైన ఆస్ట్రేలియా నిష్క్రమించినందువల్ల ఇండియాకు ఒక స్థానం ఉండడం భావ్యమని భారత్ ప్రతినిధి వర్గ నాయకురాలు శ్రీమతి విజయ లక్ష్మి పండిట్ పట్టుదలతో వాదించింది. వైగా భద్రతామండలిలో సభ్యత్వం భాగోతికగా ఆయా ప్రాంతాల ప్రాధాన్యాన్ని బట్టి కూడా ఇవ్వవలసి వుంటుంది. సోవియెత్ రష్యా ప్రతి నిధి తానుపట్టినకుండేటికీ మాడేకాళ్ళని వాదించి నప్పటికీ, ఇండియా రరపున విజయలక్ష్మి చేసిన వాదనను సమితి సభ్యులలో అనేకమంది హర్షిం చారు.

వి.వి. స్రీనివాసుల రెడ్డి

అంతర్జాతీయ రాజకీయాలు

[ప్రపంచ భద్రతామండలిలో సభ్యత్వంకోసం ఇండియా, యుక్రేన్ల మధ్య తీవ్రమైన పోటీజరగడం, చివ రకు ఎన్నికలో ఇదమిక్తమని ఫలితమేదీ, తేలకపోవడం, విద్యారాజ్యసమితిలో పాకిస్తానుకు సభ్యత్వం లభ్యం కావడం, బ్రిటిష్ మంత్రివర్గంలో కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులు రావడం, మెడిటరేనియన్ సముద్రతీర రాజ్యకూటస్థాన జరుగుతుందనే సూచన వెలువడడం, ఇండోసియాలో ఘోరమైన యుద్ధం నేటికీ జరుగుతూనేవుండడం, ఈవారం గమనించదగిన అంతర్జాతీయ సంఘటనలు.]

విజయలక్ష్మి పండిట్

సోవియెత్ రష్యాకు భద్రతా మండలిలో ఇప్పటికే ఒకస్థానం వున్నది; ఐనప్పటికీ మరొక స్థానంకోసం యుక్రేన్ ద్వారా పోటీకి దిగింది. ఏవిధంగా చూసినప్పటికీ మండలిలో హిందూ మహాసముద్రప్రాంత రాజ్యాలలో ఒక దానికి స్థానం వుండేతీరాలనే వాదన అప్రతిహత మైనట్టిది. ఈ స్థానం లేకపోయినట్లయితే, నేటి సామ్రాజ్యశక్తులను తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తూ, స్వాతంత్ర్యసాధనకై పోటుబడుతున్న ప్రాచ్య రాజ్యాల తరపున ప్రాతినిధ్యం వహించే నాగుడే భద్రతామండలిలో వుండదు. ఇట్టి ప్రాతి నిధ్యాన్ని ఇవ్వని భద్రతామండలి బాస్తవంగా భద్రతామండలి కాలే దనే నాపవలసివుంటుంది.

* * * ఈ ఎన్నికలో ఇండియాకు ఏ దేశాల ప్రతి నిధులు వోటువేశారు; యుక్రేన్ కు ఎవరు వేశారో స్పష్టంగా తెలియదుగాని, బ్రిటన్, అమెరికాలు ఇండియాకే వోట్లు ఇచ్చిన వనీ, దక్షిణ అమెరికా దేశాలలో చాలా భాగం, ఫ్రాన్సు, చైనాలు, ఆరబ్ రాజ్యాలలో అధిక భాగం, చివరకు పాకిస్తాన్ కూడా యుక్రేన్ కే అనుకూలంగా వోట్లు ఇచ్చిన వనీ కొంతమంది విలేఖరులు పంపిన వార్తలవల్ల తెలుస్తున్నది. పాకిస్తాన్ కూడా మిగతా ఆరబ్ రాజ్యాలలో పోటు ఇండియాకు ప్రతికూలంగా నిలచిందంటే అందులో ఆశ్చర్యపడవలసిందేమీలేదు.

* * * పాకిస్తాన్ విద్యారాజ్య సమితిలో సభ్యురాలైంది. సమితి సమావేశంలో పాల్గొంటున్న 50 రాజ్యాలలోనూ 53 రాజ్యాలు పాకిస్తాన్ సభ్యత్వాన్ని బలపరిచినవి. ఒక్క ఆఫ్ఘనిస్తాన్ మాత్రమే పాకిస్తాన్కు సభ్యత్వం వుండుకూడదని ప్రతిఘటించింది. సరిహద్దురాష్ట్రంలో పతాక జాతి ప్రజల అనుమతిలేకుండానే ఆ రాష్ట్రాన్ని పాకిస్తాన్లో కలిపివేయడం జరిగిందికాబట్టి, తాను పాకిస్తాన్ సభ్యత్వాన్ని బలపరచ లేవని ఆఫ్ఘన్ ప్రతినిధి తన వైఖరిని స్పష్ట పరిచాడు. సరిహద్దురాష్ట్ర పతాకజాతి ప్రజల్ని తీసుకురావడంలో ఆఫ్ఘన్ ప్రతినిధి ఉద్దేశం దురుద్దేశమేనని—ఏదైనప్పటికీ వాస్తవానికి ఇండియా ప్రతినిధి చప్పవలసిన ఆక్షేపాను ఆఫ్ఘన్ పాకిస్టాన్ చెప్పింది. పాకిస్తాన్ సభ్యత్వ సమస్యను, ఇండియా సాంతసమ్యక్తగా భావించి బలపరిచినందుకు ప్రతిఫలంగా భద్రతామండలి

సభ్యత్వపు ఎన్నికలో పాకిస్తాన్ ఇండియాను ప్రతిఘటించింది. పాకిస్తాన్ ప్రతినిధులు తమ దేశభవిష్యత్తు ఏనాటికైనా ఇండియా భవిష్యత్తుపైనే ఆధారపడివుంటుందనే విషయాన్ని గ్రహించలేనంతటి ప్రాస్యదృష్టిని ప్రదర్శించారు. అంతర్జాతీయ సమావేశాలలో పాకిస్తాన్ ప్రద ర్శిస్తున్న వైఖరి ముందుముందు ఏ విపరీతమాగ్గా లను అనుసరిస్తుందో బాగ్రత్తగా గమనించవలసిన విషయం.

* * * విద్యారాజ్యసమితికి వచ్చే మొత్తం విరాళాలలో నుటికి చాదాపు నాలుగువంతులు భారత దేశం చెల్లిస్తున్నది. సమితి సెక్రటేరియట్ లో మొత్తం 4,000 మంది ఉద్యోగులు (వివిధదేశాల వాయా) పనిచేస్తున్నారు. ఇందులో మొత్తం భారతీయుల సంఖ్య పది మాత్రమే. సెప్టెంబరు 28-న కేదీన బడ్జెట్ కమిటీ సమావేశమైనప్పుడు సమితివ్యయంలో 60 లక్షల రూపాయి తగ్గించడం అవసరమనీ, ప్రతిదేశమూ యుధానంతర పునర్ని ర్యాణ కార్యకలాపంలో నిమగ్నమై, అనేక ఆర్థిక విపత్తుల నెదుర్కొంటున్న ఈ సమ యంలో ఆయాదేశాల ఆర్థికతాహతును బాగ్ర తగా గమనించి, తదనుగుణంగా సమితివ్యయ భారాన్ని బాగా తగ్గించివేయవలసిన ఇండియా ప్రతినిధి డాక్టర్ టి. పి. శైగారు ప్రతిపాదించారు. భారతదేశం చెల్లించే విరాళానికి తగినట్లుగా సమితి కార్యాలయంలో కనీసం వంద ఉద్యోగాలైనా భారతీయులకు రావలసివున్న దని హెచ్చరిక చేశారు.

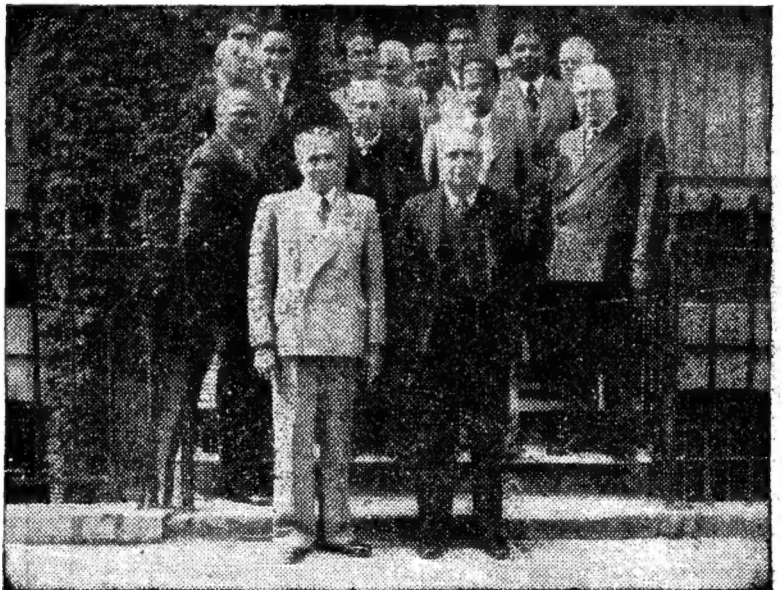
* * * ఉద్యోగాల మాట అలా వుంచి నప్పటికీ, ఇప్పటివరకూ చిన్న మొత్తు ప్రయోజనాన్ని సాధించని ఈ విద్యారాజ్య సమితి నిర్వహణ కార్యకలాపాల కింద సాలీనా మూడు నాలు కోట్ల రూపాయి వ్యయపరచడం ఏమంత సభ్యులైన విషయమని ప్రశ్నించవలసి వస్తున్నది. ఇండ్లో నీసియా స్వాతంత్ర్య సమస్యను గాని, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమ

సర్ ప్రాఫెసర్ క్రిస్టు

స్యను గాని, వైర్లతి ఆఫ్రికా సమస్యను గాని ఇప్పటివరకూ సక్రమంగా పరిష్కరించ లేక, కేవలం అగ్రరాజ్యాలు ఆధికార ప్రాబుల్య స్థానము కార్యక్షేత్రంగా పరిణమించిన ఈ సమితి ప్రయోజనమే నేటి పీఠిర ప్రపంచానికి పెద్ద సందేహంగా పరిణమించింది. ప్రపంచ సమ స్యలన్నిటినీ శాంతి యంతంగా చరచి, సమా లోచనం ద్వారా పరిష్కరించుకొని ప్రపంచాన్ని మరొక యుద్ధ ప్రమాదం నుంచి కాపాడ వలెననే ఉన్నతలక్ష్యంతో ఏర్పడిన సంస్థ ఇది. కాని, నేడు అగ్రరాజ్యాలు, ప్రదర్శిస్తున్న అహ మహామికవల్ల ఈ పవిత్ర లక్ష్యాన్ని కే స్వస్తి చెప్పినట్లు కనబడుతున్నది. రౌల్ హిం మహా సం గ్రామానికి బీజాలను ఈ సమితి సభ్యులే నాటు తున్నారు. ప్రతి అంతర్జాతీయ సమావేశము లోనూ ఎవరి ప్రసంగం వివేచియినా ఈయుద్ధ చ్ఛాయలే, యుద్ధభావాలే కాననస్తున్నవి. విద్య రాజ్య సమితి నిర్వహణకు అవుతున్న లక్షలాది రూపాయి వ్యయం చాలదేమో నన్నట్లుగా, అమెరి

[22 వ. శతాబ్ద చూడుడు]

విద్యారాజ్య సమితి సమావేశాలకు భారత ప్రతినిధివర్గ సభ్యుడు రాజా సర్ మహారాజసింగ్ గారికి లండన్ భారత విద్యార్థులు విందు చేసినప్పటి దృశ్యం. రాజా సర్ మహారాజసింగ్, టి. డి. సంతోష్ (వై. ఎం. సి. ఎ. కార్యదర్శి) గారలు ముందు నిలిచిఉన్నారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

నవల

అధికార సామ్రాజ్యము

సంజగరుతున్న ప్రదేశమునకు పరివహముననే దానికి సంబంధించిన న్యాయసామ్రాజ్యమును ది. అక్కడ నేడు నూనె జేహరులను పోలీసులవారిది చుట్టూగము విచారణ కానున్నది. సంతకు చ్చినను ద్రకులు చలువురు చూచుట కచ్చటచేరిరి. ఈ అధికారసామ్రాజ్యము తాత్కాలికముగా నాంతకుని వివాదములు తీర్చుట కేర్పడినది. అట్టి కనిగి అముఖ్య న్యాయసామ్రాజ్యము లనిపేరు. అట్టి కనిగిలో రాజు స్వయముగా నెన్నడు భర్యాభి కారిగా నుండును. రాజునియమితుడైన ప్రతినిధి ప్రతాధికారులతో న్యాయ నిర్ణయము చేయును. అందువలన దానికి ముదిత న్యాయ గానము లభి సంజగరుడ కలదు.

అది తాత్కాలికముగా కట్టిన బంధమునను సూచుట సంతయు ముచ్చటగా నుండెను. అక్కడ చేరినవారి కందరకు చల్లదనము కొరకు యగల వృక్షములు చుట్టునుండెను. దాహము తీర్చుకొనుటకు నీటివనపతి యున్నది.

రాజును హేంద్రపురము వర్తకులలో విశేష సంప్రదించు గురునాథ శ్రేష్ఠి యందు భర్యాభి కారి. అతడు భర్యాభివమునై ప్రాజ్యులుడై కూర్చుండెను. అతని సమీపమున కుడిచైపున కాత్తముఖుడై ప్రాజ్యివాకు దాసీను డయ్యెను. ప్రాజ్యివాకునికి దక్షిణమున నైదుగురు సభ్యులును ఉత్తరముఖముగానే కూర్చుండిరి. ఆ సభ్యులు క్రిందటి సాయంకాలము రాజకాసనము లందుకొనిన ఖండకోటి కన్నడదేవుడు ఇత్యాదులే.

భర్యాభి కారికి ఎడమచైపున లేఖకుడును ఎదురుగా గణకుడును నాసీనుడైరి. విశాలమైన యాభ్యాసముతో విచారణ చూచుటకు వచ్చిన యగు లందరును సుఖాసనములపై సువచేరించిరి. అక్కడ సందడిలేకుండా సద్గురు సాధ్యపాలుడు చూరుకళ్ళతో సంతటను కనిపెట్టుచుండెను.

ఆ మందిరములోపల కుడ్యములవిడచి దేవర గుఱు, స్వర్ణములయు, సరకులయు చిత్రములు సజీవ ప్రతిమలరై చిత్రించబడియుండెను. ఈ సామ్రాజ్యలో సభ్యత్వము చెప్పినవారికి సరకులు తప్ప దీనియు, సభ్యవాదులకు స్వగూడి దివ్యలోకములు ప్రాపించుననియు ప్రత్యక్షముగా నాచిత్రములు స్పష్టము చేయుచుండెను.

మరియు నా మందిరము పరిశుభ్రముగా నుండి సువాసనగల పూపద్రవ్యములతో వాసించుచుండెను. పచ్చని ఆకులతోడను నానావర్ణములు గల పుష్పములతోడను అలంకృతమయ్యెను. ఒక ప్రక్కనందులో సగ్నిహోత్ర మున్నది. దాని పరివహముననే జలకుంభముకంటియు, సవధాన్యము లును, సవరత్నములును, సువర్ణమును కలవు. అవి శ్రద్ధాభిషేకములనుబట్టి భేదిం చు ప్రమాణద్రవ్యములు. ప్రాజ్యివాకుని సమీపమున నొక రమ్యమైన పేటికలో భర్యాభివ్రుగ్రంథము లున్నవి.

ముం దానాడు పాఠశాల వర్తకులమీది యభిరూగము విచారణ కానున్నది. అందులో న్నట్టి సాయంత్రము వర్తకులను బంధింప నియ

నారాయణభట్టు

శ్రీ నేరి నరసింహశాస్త్రి

మించిన రాపర్తి జేరయ 'నూచకుడు.' నూచకుడునగా, ప్రజాసామాన్యమునకుగాని, ప్రభువుకుగాని సంబంధించిన నేరములు పట్టుకొనుటకు రాజుచే నియమితుడైన యుద్యోగి. నూచకుని సాసమునకు ఎదురుగా పాఠశాల వైదుగురును నిలుచుండిరి. వారిముందు వారిచేత వారి పక్షమున వాదించుటకు నియోజితుడైన నియోగి యొక యాసనముపై కూర్చుండెను.

ఈ పాఠశాల వర్తకులమీద రెండుభియోగములు వచ్చిన వని ముందుగా నూచకుడు తెలిపెను. ఆ మంటలు వినినంతనే పాఠశాల నియోగి యేదో చెప్పటకు లేకపోయెను. ఇంతలో ప్రాజ్యివాకుడు నూచకునితో నిట్లునెను.

"ఒక్క విచారణలో రెండు నేరములు నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. మీ రెండు అభియోగములలో ముందు మీరు అల్పమైన దనుకొనునది మీరే నిశ్చయించుకొని యదిమాత్రమే యిప్పుడీ వ్యవహారములో నిశేధించవలెను. రెండవదాని స్వభావ మిట్టివని నూచించుటకుగూడ వీలులేదు. ఒకటి నిర్ణయముకానిది రెండవదాని సంగతి యెట్లుట అసంగతము. పరిశీల్పాత్మకము అంగీకరించరు."

ప్రాజ్యివాకుని మాటలకు జేతయ తలయొగ్గి యిట్లు మనవి చేసెను.

"చిత్తము! కాని ప్రభుమాభియోగములో ప్రశమసాక్షి యెందుచేతనో రాలేదు. అతని కేదో ప్రమాదము సంభవించిన దని సందేహించుచున్నాను. అందువల్ల ద్వితీయాభియోగము ముందు నిశేధన చేయుటకు తమ యనుజ్ఞ చేకుటకే ఆ విషయము ప్రస్తావించితిని."

"అట్లుచేయుట న్యాయసమ్మతముకాదు. బంధితులైన ప్రతిపక్షాలను సాక్షిరానందున విచారణలేకుండా రాజబంధములో నుంపవలెను. మీ ప్రభుమాభియోగము ప్రారంభింపవలసినది." ఇట్లు ప్రాజ్యివాకుడు నిష్కర్ష చేసెను.

పాఠశాల నియోగి చెప్పకొన దలచినది ప్రాజ్యివాకులే నిర్ణయించినందున సంతృప్తుడై నూట్టాడక కూర్చుండెను. ప్రాజ్యివాకుల నిర్ణయమునకు నూచకుడు విషయముతో చిత్తమని తలయొగ్గి ప్రారంభించెను.

ముందు, నూచకుడు రసజేరు రాప రిశతయ యని చెప్పి, రండ్రిపేరు, కులము, గోత్రము, వయస్సు, గ్రామము, విషయము ఇత్యాదికము చెప్పెను. అతడు వైత్యుడైనందున 'సాధ్యపాలు' దాతనిచేత సవధాన్యములును సువర్ణమును ఉంచి వానిమీద ప్రమాణపూర్తిగా స్వస్థము నిజమే చెప్పెద'నని ప్రమాణము చేయించెను. ఆ విషయం నరకు 'ప్రతిజ్ఞ' ప్రారంభించెను.

ఆ వర్తకులమీద మోసిన నేరము సంగ్రహముగా నిది: వారు తెచ్చిన నూనెలో సరికి సరి నీట్లో మరి ఇతర ద్రవపదార్థమో కలిపినారు. అందువల్ల నది నిరుపయోగమైనది. తక్కువ మూల్యమున కమ్ముచున్నా మని కొనువారిని మోసపుచ్చి పనికిమాలిన సంగరవస్తు వమ్మునారు.

నూచకు డివిధముగా నేరము స్వభావము చెప్పి, యది ఋజువుచేయ నున్న సాక్షుల పేర్లిచ్చెను. వారమ్ముచున్న నూనెకూడ రాజభటులు తెచ్చినా రనియు పరిశీలనచేయు ననియు విన్నవించెను.

అత డీ ప్రతిజ్ఞ చేయుచుండగా ప్రాజ్యివాకుని యనుజ్ఞ ప్రకారము లేఖకుడు అదియంతయు ముందోక ఫలకముమీద వ్రాసి ప్రాజ్యివాకుని జూపెను. ప్రాజ్యివాకు డది యందరి సమక్షమున బిగ్గరగా చదివి, యెవరి యాక్షేపణయు లేదని చెప్పినమీదట నది పత్రముమీది కెక్కించుటకు లేఖకుని నియోగించెను.

ఆ విషయం ప్రాజ్యివాకుడు పాఠశాల వర్తకులను రమ యుత్తరము చెప్పవలసినదని కోరెను. వారిపక్షమున నియమితుడైన నియోగిలేచి ఆ వర్తకులకు ఆంధ్రభాష సరిగా రానందున వారిపక్షమున నుత్తరము చెప్పి వాదించుటకు తన కధికార పత్రమిచ్చినారనియు, తన కనుజ్ఞ యీయవలసినదనియు వేదెను. ప్రాజ్యివాకు డందుకు అధ్యం తరముండవని చెప్పగా గురునాథ శ్రేష్ఠి యా యధికారపత్రముపై సంగీకారముద్ర వేసెను.

సాధ్యపాలకు డా పాఠశాల వర్తకులచేత వారు న్యాయపారముచేయు నూనె పట్టించి సత్యమే చెప్పదుమని ప్రమాణము చేయించెను. అంతట వారి నియోగి యుత్తరము ప్రారంభించెను. దాని సారాంశ మిది:

"ప్రతిపక్షాలలో మొదటి యిద్దరు మాత్రమే యా సరకు జేహరులు. మిగిలిన ముగ్గురు పారి నేవగులు. రమ యజమాను లమ్ముమని నియమించిన వస్తువును నిర్ణయించిన సరకు అమ్ముచుండిరి. వారి కాసరకులోని దోహదోపములు తెలియవు. కనుక వారు ముగ్గురును నిగోహులు వర్తకు లిద్దరుగూడ నాము రమ జేహములో సంపాదించిన వస్తువు, వచ్చినది వచ్చినట్లు అమ్మించుచున్నార. దాని లోపాలోపములు ఎరుగరు వారు స్రయత్నపూర్వకముగా నూనెలో నీరుగాని మరియొక ద్రవ్యముకాని కలుపలేదు. నూనె పరిక్ష చేయించవచ్చును. వాగెవ్వరు దోహదోపాలు కారు."

ఈ యుత్తరముకూడ ప్రాజ్యివాకుని సూచనలతో ముందు ఫలకముమీద లేఖకుడువ్రాసి, ప్రాజ్యివాకుడు అందరికి వినిపించి ఆమోదించిన మీదట లేఖకుడు పత్రముమీది కెక్కించెను.

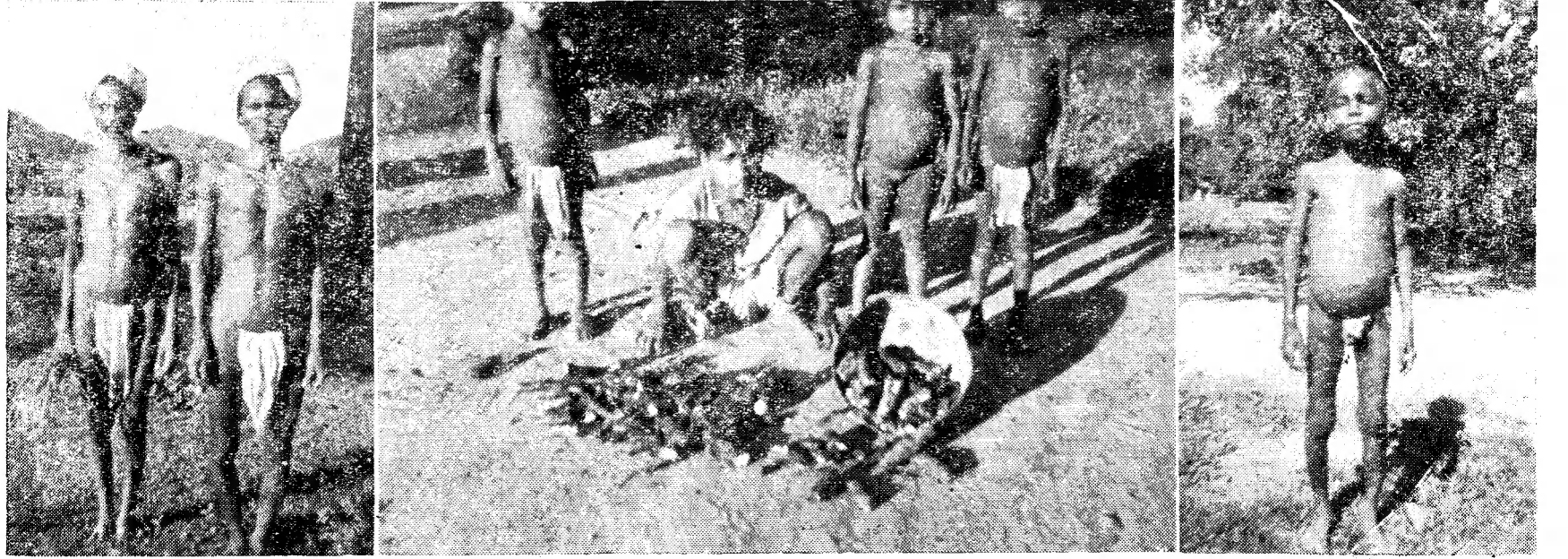
అంతట సాక్షి విచారణ ప్రారంభించెను. ఒక్కొక్క సాక్షిని విచారించుటకు ముందు గానే ఆ సాక్షి దోషము లేమైన నున్నచో ప్రతి కక్షి యవి నిరూపింపవలెను. అట్లు తృప్తికరముగా నిరూపించినచో నా సాక్షి వాద్యాలము తీసికొనరు. సాక్షి విచారణ ప్రారంభించిన పిమ్మట నతని దోషములు ప్రతికక్షి చెప్ప వీలులేదు. సాక్షుల విచారణ యంతయు ప్రాజ్యివాకుడే చేసెను. పైని వివరించిన విధముగానే లేఖకుడు దానిని ముందు ఫలకముమీదవ్రాసి, ప్రాజ్యివాకుడు చదివినపిమ్మట పత్రముమీది కెక్కించుచుండెను.

సాక్షుల లందరు ఎవరి కులసర్వము ప్రకారము వారును, ఎవరి శ్రేణిప్రకారము వారును వారి వారికి సమిత్రమైన వస్తువు పట్టి, దానిమీద ప్రమాణము చేసిరి. బ్రాహ్మణులు అగ్నిమీదను, క్షత్రియులు ఖడ్గాద్యాయుధములమీదను, వైశ్యు ధాన్యము, బంగారముమీదను, శూద్రులూ వారి వృత్తి సాధనమీదను ప్రమాణముచేసిరి, మరియు ప్రాజ్యివాకుడు సత్యము చెప్పినవారికి పుణ్యలోకములు వచ్చుననియు, అసత్యముచెప్పిన వారు స్వయముగా సరకును పొందుటేకాక వారి తండ్రి తాతలనుగూడ పుణ్యలోక ద్యుతులను జేయుదు రనియు వివరించి మోచ్చరించుచు వచ్చెను.

సాక్షుల విచారణవలన వర్తకులు స్వయముగా అమ్మిదియు, అమ్మించినదియు స్వస్థమైన నూనె కాదనియు అది దీపము వెలిగించగనే వెలుగక చిటపట లూడసాగిన దనియు, వారు మంచినూనె యని మోసపోయి బిక్రయించుకొని రనియు వ్యక్తమయ్యెను. రాజభటులు పట్టుకొని వచ్చిన నూనె సిద్ధైల పరిక్షయు వారి నేరమును స్థిరపరచెను. కాని నేవకుడైన మూడవ, నాలవ, యైదవ ప్రతిపక్షులు నూనె మిశ్రణము ఎరిగినట్లు సాక్ష్యము లేకపోయెను.

నూచకుడు మొదటి సాక్షి యగు పొన్నయనువాడు, ఎందువల్లనో ఆయందయమునుండి కనపడు లేదనియు, సతని విచారించినచో నా ముగ్గురి నేరముకూడ విస్ఫష్ట మగుననియు నందుకు మరు

(21 వ పేజీ చూడుడు)

రంపచోడవరంలో పదునాల్గు మంది తిండికిలేక చచ్చిపోయారన్న విషయం దేశాన్ని అలజడిలో ముంచింది. శాసనసభలో ఈ విషయమిది తర్జనభర్జనలు జరుగుతున్నాయి. రంపచోడవరంలో, బాలురవద్దనుంచి, దుంపలూ, అపీ, తవ్వకాని తెచ్చుకొని తినవలసిన దుస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ చిత్రాలలో చూస్తే, ఆహారం లేమివల్ల ఆ బాలగోపాలము ఎంత అనారోగ్య స్థితిలో ఉన్నారో తెలుస్తుంది.

గాంధీజీ - ఆరిక సమానత్వము

శ్రీ వేలూరి సహజానందం

గత పాతికేళ్ళనుంచి నాయకత్వం వహించి, ఈనాడు స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి కారకుడైన గాంధీజీ కర్తవ్యం ముగిసిందా? స్వతంత్రభారత దేశంలో గాంధీజీ స్థానమెట్టిది? సాంఘిక, ఆర్థిక, శాంతి అభ్యుదయాలకై తపిస్తున్న కోటానుకోట్ల ప్రజలకు గాంధీజీసంక్షేమమేమిటి? గాంధీజీ మూలంగా ప్రజలకు జీవన పనులు లభించి, వికాసం ఏర్పడగలదా? ఇలా ఎన్నో ప్రశ్నలు మహాత్ముని భవిష్యత్-కర్తవ్యంనుంచి వినబడుతున్నాయి. స్వయం ప్రభుత్వదేశంలో ఆరికవ్యవస్థ నిర్మాణంనుంచి గాంధీజీ ప్రకటించిన ఆభిప్రాయాలు; గాంధీజీ భవిష్యత్తుకు కూడా ఎలా తోడ్పడేది విచారిద్దాం.

‘నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని సంపూర్ణంగా ఆచరణలోపెట్టితే రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించి తీరుతుందని మహాత్ముని సాక్షాత్తు చెప్పాడు. దేశానికి ప్రాణంతో సమానమైన ఇలాంటి కార్యక్రమంనుంచి వ్యాఖ్యానిస్తూ గాంధీజీ ఇలా వ్రాశాడు.

“ఆరికసమానత్వమనే గట్టి పునాది మీద నిర్మించకపోతే, ఈ కార్యక్రమం యావత్తు ఇనకమీద కట్టిన ఇల్లుగా పరిణమిస్తుంది.”

అభ్యుదయ సిద్ధాంతంలో మూలమూలమైన ఈ ఆరిక సమానత్వం గాంధీజీకుడే ఆమూల్యమైన లక్ష్యం.

నిర్మాణ కార్యక్రమంలో ఆరిక సమానత్వం 19వ అంశం. ఈ ఆరిక సమానత్వం నుంచి మహాత్ముని డిమాండ్లు వెలువడతాయి.

“ఆరిక సమానత్వం లక్ష్యము అంటే, పెట్టుబడిదారీ, ప్రభుత్వపుల మధ్యనున్న నిరంతర సంఘర్షణను నివారించటం..... కాంగ్రెస్ సంస్థలో కనిపిస్తున్న కాంగ్రెసువాదులన్నీరు, లాడుదారీయూ, ఆపిపోయే అనుకుంటున్న ఈ ఉద్యమం (వ్యక్తికత్వాగ్రహ సమయం, -) మూలక ప్రతికాంగ్రెసు వ్యక్తిత్వమే తాను గాఢంగా పరిశీలించుకొనుటకు ఆరకాశం వచ్చింది. మహాత్ముని ఎప్పటికైనా సాధించాలంటే, దానికి పునాది ఇప్పుడే వేయాలి.”

ఇంతేకాదు. గాంధీజీ కాంగ్రెసువారిని ఇలా కూటిగా ప్రశ్నించాడు.

“ఆరిక సమానత్వం సిద్ధించేందుకై తా సేమి చేసింది ప్రతి కాంగ్రెసు వ్యక్తి తనను తా ప్రశ్నించుకోవాలి.”

తన నిర్మాణ కార్యక్రమానికి ప్రాణాధారమైన ఈ ఆరిక సమానత్వం అహింసా విధానంగా జరక్కపోతే, కలిగే ఫలితం నుంచీకూడా హెచ్చరించాడు.

“సవాల్ని, తర్వాత సంపూర్ణించే ఆధికారాన్ని ఆందరి శ్రేయస్సు కోసం వ్యయం గా వినియోగించుకోవాలి, హింసాత్మకమై, రక్త

పాతంతో హోరెత్తే విస్తరణ ఏనాటికైనా జరుగుదు.”

బాలీయరంగంలో ప్రవేశించి నవ్వుటికించి గాంధీజీ ఆరిక వ్యవస్థనుంచి ఇంత తీవ్రంగానూ చెప్పడానే ఉన్నాడు. 1908 లో వ్రాసిన హింస్-స్వరాజ్ లో సంఘంలో ఆరిక వ్యవస్థ ఎలా ఉండవలసింది వివరించాడు. అందులో బరిగిన రౌండు టేబిల్ సమావేశంలో ఇలా ప్రకటించాడు.

“భారతదేశంలో విశ్వమై పనిచేస్తున్న 7 లక్షల గ్రామాల్లోని కోటానుకోట్ల ప్రజలకు, సగం వ్యసించిన ఆరేట బాపిలైన ప్రజలకు కాంగ్రెసు ప్రతిబింబం. వీరి బియ్యం తర్వాతే ఇంకే బియ్యమేనా. విజయ, నిర్భయమైన ఘర్షణ ఏమైనావస్తే, ఈ మూగప్రజానికంకోసం ఇతర వ్యవస్థలూ కాంగ్రెసు విధిస్తుందని చెప్పాలి. నాకు ఏ మాత్రమూ సందేహం లేదు.”

ఇంకోసందర్భంలో ఇలా నొక్కి చెప్పాడు. “ఏదేమిటోనైనా సువ్యవస్థ కోట్లకొట్ల సంఖ్య నివహనంకాదు. దాని ప్రభుత్వం తిండి లేమి ఉండకూడదు.”

అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా ప్రజల దృష్ట్యం నుంచి హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నాడు.

‘క్విట్-ఇండియా’ మహా సంగ్రామానికి శంభారావం ఇచ్చేమందు గాంధీజీ విస్తరణ లో భారత దేశం ఎలా ఉండవలసింది ఆలోచించాడు. అమెరికను రచయిత లూయీ బ్రౌన్ 1942 జూలైలో గాంధీజీని కలుసుకొని ఇలా ప్రశ్నించాడు.

“రానున్న కానోన్లొంతువు స్వరూపమేమిటి? నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?”

అందుకు గాంధీజీ సమాధానం:

“పట్టెటూళ్ళలో రైతులు శిమిలివ్వటం మానేస్తాను..... రంగస్థల కార్యక్రమం పోలీసు వాక్రమించటం”

“హింసతోనా?”—లూయీ బ్రౌన్.

“హింస జరిగితే జరిగవచ్చు. అయినా భావంమీద కూడా సహకరించవచ్చు.”

“నీకు సమర్థకం పోవచ్చు”—ఫిచర్.

“పూర్వం సంక్రమించింది, సహకరించవచ్చు.”—గాంధీజీ.

“లేకపోతే హింసాయుధమైన ప్రతిఘటనకు పూనుకోవచ్చు.”—ఫిచర్.

“15 రోజులు అల్లకల్లోలంగా ఉండవచ్చు. కాని త్వరలో శాంతి భద్రతలు స్థాపించగలమని నా ఆభిప్రాయం”—గాంధీజీ.

“పరిహారం (కాంపెన్సేషన్) ఇవ్వకుండా పోలీసులను ఆక్రమించటం యశస్వమాట”—లూయీ బ్రౌన్.

గాంధీజీ ఆమోదం తెలిపాడు.

“భావంమీద పరిహారమివ్వటం ఎవనికైనా ఆర్థికంగా అసాధ్యం.”

కొబట్టి గాంధీజీ ఆరిక విషయాల్లో ఎంత తీవ్రవాదో వ్యక్తమవుతోంది.

గాంధీజీ చరిత్రనుంచి గాంధీ, ‘సర్వము వాల్మ్యానినరించిగాని తక్కించలేదు. ఏ సిద్ధాంతాన్ని రచించలేదు. అయినా గాంధీజీ పెట్టుబడిదారీ విధానానికి వ్యతిరేకం.

“పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలూ స్వాయా-విధానానికి గాంధీజీ అనుకూలమౌతాడు. అందు మూలంగానే ఆయన పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని ప్రతిఘటిస్తాడు.” ప్రొఫెసర్. యం. యల్. సంతవాలా.

పెట్టుబడిదారీ నేకులు వ్యక్తిగతంగా గాంధీజీకి మిత్రులు. అయినా ‘పెట్టుబడిదారీ’కు, హాకార్మికులకునున్న సంఘర్షణను, స్వాయం కార్మికులకునూ ఉన్నప్పుడు కార్మికులను బలపరచటంలో గాంధీజీ ఎప్పుడూ సహకాడలేదు.

కార్మిక ఉద్యమాలను గాంధీజీ బలపరుస్తాడంటే కొంతమంది ఆశ్చర్యపడవచ్చు. గాంధీజీ వ్యయంగా అమామ్యుదాదాయలో సమ్మె వదిలిపించి, బానికే నాయకత్వం వహించిన సంగతి కొందరు మరచిపోయి ఉండవచ్చు.

ఈ సమ్మె విచిత్రమైన పరిస్థితుల్లో జరిగింది.

గాంధీజీ చెంపరాజ్ లో ఉండగా అసమాన బాయి అమామ్యుదాదాయలో కార్మికుల పరిస్థితి గుర్తురంగా ఉందని తెలియజేసింది. వివరాలకు మహాత్మునికి వంపించి. మిల్లుల యజమానుల ముఖ్యమంత్రి ఆమె సోదరుడే. సోదరునికి, సోదరికి మధ్య సంఘర్షణ వచ్చింది. కార్మికుల పక్షం సోదరి. యజమానుల పక్షం సోదరుడు. ఉధియలకు మిత్రుడైన గాంధీజీ సహాయుడే. సమ్మె కొన్ని రోజులు గుజరాత్ కార్మికుల్లో అనేక కారణాలమూలంగా మహాబలం తగ్గి. సమ్మె కన్నముయ్యే సూచనలు కన్పించినయ్యే. గాంధీజీ ఉపవాస మారంభించాడు—కార్మికుల్లో దీక్షను ధృఢం చెయ్యాలి.

సమ్మె 21 రోజులు సరిగింది. పూర్తిగా ఫలించకపోయినా సమ్మె కొంతవరకు సెగింది. చివరకు యజమానుల సుగ్రహర్థిత్వాని కొమ్మకున్నారు.

కొబట్టి స్వాయం కార్మికులకునూ ఉంటే, గాంధీజీ వారితో కలిసి ఆడుకునేవ్యటానికి వెనకాడడు.

అలాగే కేతుబియ్యంలోను, బాగాలో సత్యాగ్రహానికి నాటిఅయిన గ్రహుసత్యాగ్రహం ఇంతవరకూ మళ్ళీ జరగ లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు.

హింసావిధానాలను నిరసిస్తూ; గాంధీజీయే మాత్రం నాయకుడని హంకరించే మనకి సాక్షి-మజ్దార్-ప్రహ-బుద్ధిజీ! కూడా ఇటీవల నుంచి) రాజ్యసిద్ధాంతాల్లో గాంధీజీ ఆచరణ శీలం, చిత్తశుద్ధి కనుపించవు. గాజులంక, మన (19-వ పేజీ చూడుడు.)

హిందూముస్లిం సఖ్యత: మహాత్ముని సాధన—

చివనాడు లంకా వెంకటేశ్వరస్వామి, ఆయింటి వాతావరణంలోనే, గాంధీజీకి ఆర్థమతాంతర్యమైన సర్వమత భావయందునూ, ఆతరతమైన మతము లన్నిటియందునూ కూడా సహిష్ణుతాభావం గాఢంగా కలిగింది. గాంధీజీ ముస్లిం, పార్సీ, క్రిస్టియన్ సేహితులందరితో కలిసి, వారివారి మతోత్పన్నతలను, వారు సంపూర్ణవిశ్వాసాలతో చెప్పుకొంటూంటే చాలా కుతూహలంతో వింటూండేవాడట. ఆ ప్రక్కలనే అప్పవప్పుడు కూర్చుంటూవచ్చిన ఈ బాట, గాంధీజీకూడా సత్యమత సహిష్ణుత అనేది ఆనాడే చాలామటుకు అలవడింది.

అఫ్రికాలో ఉన్నప్పుడు, సర్వమత సారాలను కూలంకషంగా తరిచి చూడాలనే జిజ్ఞాస మహాత్మునిలో బయలుదేరింది. అసలు గాంధీజీ అఫ్రికా వెళ్ళటానికి కారణం, ఆయన సేహితుడైన ఒక మహమ్మదీయ వర్తకుడు. మనదేశంలో బారిష్టరు వృత్తిలో ప్రవేశించి పైకివస్తూన్న రోజుల్లో, అబ్దుల్లాసేత్ అనే ముస్లిం వర్తకుడు, దక్షిణాఫ్రికా రావలసింది ఆహ్వానించాడు. సేత్ ద్వారానే గాంధీజీ ఆస్థానమతత్వంలో ప్రవేశం కల్గింది.

“అబ్దుల్లాసేత్ కు, ఇస్లామతం అంటే అభిమాన గౌరవా లెక్కువ. ఇస్లాం వేదాంత దర్శనాలను చర్చించటం అంటే ఆయనకు అభిలాష మెండు. ఆరబ్బీభాషరాకపోయినా, “కొరాన్”

కోసం, తనతన ముస్లింమత వేదాంతాలతోనూ ఆయనకు తగినంత పరిచయముండేది. ఆ వేదాంతాలలోనుంచి, ఎన్నో ఉపాసరణలు, విశేషాలు, ఎప్పటికప్పుడు రెడుమతాకుండా చెప్పగలిగేవాడు. సన్నిహితుల మామూలుకొద్దీ మే మనేక మతవిషయాలను చర్చించుకొంటూండేవాడం.” అని మహాత్ముడు తన ఆత్మకథలో వ్రాసుకొన్నాడు.

దక్షిణాఫ్రికాలో ఉన్న రోజుల్లో గాంధీజీ హిందూమతసారాంశం గ్రహించుదామని ఉపనిషత్తులు మొదలైన వేదాంత గ్రంథాలు అనేకం చదివాడు. వాటితోపాటు క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ, బోరాస్ట్రీయన్ మతగ్రంథాలు అనేకం చదివి, తెలిసిన సేహితులతో అనేకం చర్చించాడు. తన మతవిషయాలు చదివి తెలుసుకొన్న కొద్దీ, పరమత సహిష్ణుతా వ్యభావం ఆయనలో పెరుగుతూవచ్చింది. ప్రత్యేకంగా మహమ్మద్ గ్రంథాలు చదివి, మహమ్మద్ ప్రవక్త అంటే, అపారమైన గౌరవం ఏర్పరచుకొన్నాడు. మతాలలోని విశ్వ సౌజన్య సూత్రాలను ఆచరణంపెనుకొని, మతవిధేయ మెరుగని ఆచరణ తనకు సాధ్యమొనర్చుకొన్నాడు.

దక్షిణాఫ్రికాలో, ఈ హిందువు వర్తకు, తంజోవరండాలుగా ముస్లిం సేవాదర్శకైనికులు కేరి ఆయనతో నేయూషియా కలిపి సేబార్ (22-వ పేజీ చూడుడు.)

సురజ్ ముల్క్

1895 సుడినగలవరకు

రత్నాలు

వి.ఎస్.ప్లస్ డి.మత్రాసు.

గొప్ప వారితో గుసగుసలు

వేములవాడ బీమకవి

శ్రీ|| శే|| శ్రీ|| వారణాసి శ్రీనివాసరావు

(ద్రాక్షారామం, గోదావరి తీరం; ఇసుకపట్టమీద ఆసీనుడై విచారిస్తూ వున్న బీమకవి; నమస్కరిస్తూ నేను.)

శే : బీమకవిగారూ, నమస్కారం.
శ్రీ : ప్రశంసలు అందుతున్నవి.
శే : బాధ్యుణ్ణి.
శ్రీ : మాకు (నేను, దగ్గరగా కూర్చున్నాను) ఏం ప్రసాదించ వచ్చును? శ్రీ : బీమకవిగారూ నీవు ఏదో కోరికతో వచ్చినట్లుంది.
శే : నాకు గొప్పవాండ్లను చూచి వారితో మాట్లాడటంలే వుత్సాహం అందుకనివచ్చింది.
శ్రీ : శ్రీ గోపాల్ కృష్ణమూర్తిగారి, నా బూడిద, నేనేం గొప్పవాణ్ణి.
శే : అవునుండీ అట్లాగంటారు? ఆంధ్ర లోకమంతా మోహించి నాకంటేపోతుంటే!
శ్రీ : అది సాచావు కొచ్చింది. ఈ ఉదయమే స్వర్గం నుంచి వచ్చావు. అక్కడికి ఎన్నడు వెళ్లేవాణ్ణి? నా స్వప్న సాయంత్రం నానం చేదామని ఆకాశం గుర్తించాను. అక్కడికి-మన ఆంధ్ర కవులు కొంత రొచ్చారు. మనవాండ్లకదా నని చేరబోయారు. బోలెడ ఆకర్షణ మాలివాండ్లంతా దూరంగా పోయి మరణించారు. ఏమిట బాబూ అని మళ్ళీ అనిపించింది? మళ్ళీ అంటే. ఈ విధంగా కొంతమంది సాగింతర్వాత్ ప్రాణం విసిరి 'ఏమిటిగో! యిది! నేను బ్రాహ్మణ్ణి, ఛండా లుజ్ఞాకాండం. దానికి వాండ్లలో నొక థ్యాన్సు' అంటూ 'నీవు తిట్టికవిని దూరంగా పంపించుకుంటావోయి' థెల్లవారుగూమన బయలుదేరి ప్రయాణించారు. ఇక్కడ బీమేశ్వరస్వామి కనుమకుని 'నీ మొగంమందా, యిదేం ప్రసాదించా, యిందుకా నన్ను కన్నా'వని నాలుగు స్థానములు. అభ్యాసం గొంచెత ఈ వదిలి చూడగానే స్త్రానం చేద్దామని తోచి ప్రవృత్తం ముగ్ధత్రాంతి నొందుచున్నాను. (కొంచె ముండి) తిట్టికవి నట! దూరంగా వుండాలి! నా బొమ్మ మండిపోతుంది.
శే : అవును; నిమిషం మీరు తిట్టికవులేగా?
శ్రీ : (కోపంతో) నీకూ తిట్టికవి ఆ రోగం. నా శరీరంలో నా శక్తిపోయిందికాని తేనెంటే నిన్ను తాటికొడుకొచ్చాణ్ణి.
శే : అంత కోప్పడితే యెట్లాగండి. ఆంధ్ర లోకమంతా యిచ్చిన ఓరుదు నావదిమకుండా మంటే గొప్పమందా.
శ్రీ : (కోపంతో) ఊడదీసుకుందామంటే ఊడకుంటుంటే! ఓరి నిర్భాగ్యుడామోదర కోమలీ. తిట్టికవిమీట్రా! నేను మటుకు కవిని కానట్లా? నీం జెప్పింది కవిత్వం కావట్లా? అది లక్షణము క్రింగా లేదట్లా? దాన్లో ధారా కుది లేదట్లా?
శే : భాగ్యం వచ్చిందే మోహించుకుంటే యి మేనా అబద్ధం?
శ్రీ : (కొంచెం తాంతుంచి) అడుగు, ఏ మడుగుతో అడిగినది.
శే : నీవో చాటువులంతప్పు మీరు గలించిన గ్రంథ మొక్కటా వుందా.
శ్రీ : (విచారంతో) గ్రంథం కోసంలో, ఆశ్చర్యంతో నీకు ముందుగా నీవు తాగా, నిన్ను గోదా వరి కొట్టుకొంటావోయి. నీకు బాధ తగిలేస్తుందిదా వాళ్ళప్పుడే ఆలసదానికి. లేకపోతే అధగిడి కొడుకులతో నీ జేదే నాలుగుచుచ్చి పంపారా భూలోకమునాటిని. ఇందులో రెండుగుండే ఒక గ్రంథం ప్రాణం, రెండు యెట్లా నేదామని.
శే : ఏమిటండీ అది?
శ్రీ : ఏమిటా, శేరే విన్నా, నీవే అబద్ధం మంకి వచ్చావురా? బీమకవి కృత్యం కాకుండా పంపి యింకా అనివలెదట్లా?
శే : ఏమిటండీ బీమకవిగారూ! అది పిం గలి నారనాన్న కృత్యంకాదా!
శ్రీ : ఏమిటి పింగళి నారనాన్న కృత్యంకాదు! ఆ గడుమంటే కావేట్లా తోచిందినిన్న గాక మొన్న తిట్టినవాడికి. వాడు నా గ్రంథ వామ్మి దొంగిలించాడు. అది నేను వ్రాసినదే

శే : అయితే యెక్కడా కనిపించలేదుండీ?
శ్రీ : ఎట్లా కనిపిస్తుంది. దాన్ని కడుపుబ్బ ముండాకొడుకు బొందమోద బొందినా.
శే : అ జేమిటండీ, నే నెన్నడూ వినలేదే?
శ్రీ : వినటా, వినియేడు వినిపిస్తా. నేను పుట్టి న్నాట్లుండి యే గనికరతో, చిల్లరరాజులో చూచాగాని రాజాధిరాజ శంకర్షణం చేయటా. అట్లాటి కోరి తంపని మామూళ్ళో పెద్దవాళ్ళొక క్లాడికి తే- ఆయనన్నాడు 'నాయనా వట్టి చేతు ల్లో రాజదర్శనం చేయకుండు. నీవువు కవిని కాబట్టి యేదో గ్రంథం వ్రాసి, తీసుకెళ్ళి అంతర మిస్తానను' అని సలహా యిచ్చాడు. సరే కదా యని, వట్టి గ్రంథం అంద మేము రది; అది యే పడి యి నా వ్రాస్తాడు; ఇతరులు వ్రాయ లేనిదాన్ని వ్రాయాలని పట్టదలతో చి ఒకవారం రోజులు కష్టపడి భారత రామాయణాన్ని ప్రతిపద్యంలో వచ్చే రాఘవ పాండవీయాన్ని కూర్చి వెళ్ళా ప్రభుధర్మవానికి. ఆయన అస్తాన కవి, పండితుడు ఎవడో వున్నాడంటే పూజారి వరంపొందితేగదా దేవుడివరమని వాడింటి కెళ్ళి, అక్కడే బసచేసి, నానగతంతా చెప్పి, గ్రంథం వినిపించా. రెన్నాళ్ళలో విని రాజదర్శనం చేయస్తా నని చెప్పాడు. బహుబాగుండన్నాడు. మర్నాడు నడికిస్తానని కెళ్ళి వచ్చా. వచ్చేటప్పు టికి నా గ్రంథం కనుపించలే! ఆయన యింట్లో వాండ్లు, ఎవరినడిగినా 'మాకేం తెలుసు మేమెవరగా మన్నారు. పోయిందానికి కించమవుతూ వెళ్ళకు తెలివి ధారణ పట్టగూడదు. సరే పడుండాగా ఆ రాత్రి ఆస్తానకవి పాలే రొకడొచ్చి రహస్యంగా- 'అయ్యా' నామేరు చెప్పకండి. మా అయ్యగారొక తాటాకు గ్రంథాన్ని కాల్చి గోదారిలో కలుపుతాంటే నాకళ్ళార చూచా నన్నాడు.
శే : అ! యెంతపని యెంతపని! (గుండెకొట్టు కొంటూ)
శ్రీ : ఆ మాట వింటేప్పటికి నాకట్లా వుండి వుంటుందో వూహించుకో. గభాలన లేచెళ్ళి, కవిని వాడి పెండ్లాం ముండున లేపి నాకు జరిగిం దంతా చెప్పి అప్పుడే లోపపుంటి ఉత్సాహిల్లి వచ్చిన పద్యం (నీనో జ్ఞాపకంకూడా లేదు) చెప్పా. దాంతో వాడు ధమ్మిక చచ్చాడు. ఆరుగ్గుబాటు ముండాకొడుకప్పుడేదో గ్రంథం గూడా వ్రాస్తున్నావట. అది పూర్తికావండా చచ్చాడు. ఇక నక్కమంటే ఆటూగు దక్క దని వెళ్ళిపోయానా.
శే : (గుండెకొట్టుకుంటూ) ఆహ! యెంతపని జరిగింది. యెంతపని జరిగింది. దాన్లో ఒక నొక పద్యమేనా జ్ఞాపకం.
శ్రీ : జ్ఞాపకం : నాతల్లి మెట్లాటిదో, మంచిజేదేనా జ్ఞాపకమందుకుందామని విశ్వ ప్రయత్నంచేసి నా జ్ఞాపకమందా.
శే : పోనియ్యండి. కాంతించండి. మీకా పద్యాలు చెప్పేట్లున్నట్లా వుంటుంటేమిటి.
శ్రీ : నా శరీరంతా విరళంగా జెప్పా వను. నేనేదో విధవముండు పుట్టావట. అందుకని నన్ను మామూళ్ళో వాళ్ళంతా అభ్యాయించునే వాళ్ళు. నాకు బుక్కచ్చింతర్వాత్ ఒక గోజు మోస్తుంది, బీమేశ్వరగారయినాకెళ్ళి దేవుణ్ణి తిట్టడమారంభిస్తే ఆయన 'ఏ కేవ, నీ వేదం లే అ బొతుందిపో' మ్మ న్నాడు. జరిగిన ఆమామన్నా ఇద్దరూమననం చేసుకోవడంతో అందరికీ మనస్సులోవుండి కోపం నాకు ముక్కుచివర నేర్పడింది. మామూళ్ళో నాయిష్టం వచ్చినట్లు కాపనాగా లాభింపించా అని చెప్పుకోవలసింది. ఫూనివాడి నోరుమంచిది కాదనే కీర్తి పట్టికొంట వాళ్ళింతింది. నే నెక్కడికెళ్ళినా కన్నులతా నీడుగూళ్ళొన్నా భూలాన్నో చూచిట్లు చూచేవాను. దాంతో నాకు మరింత మందేది. చెదామదా తిట్టేవాణ్ణి. ఆ తిట్టేటప్పుడు నావొళ్ళు నాకు తెలిదు. మండు తన్నుంటుంటే నోటపద్యమేగాని పదం రాదు

శే : అర్థమైంది. అంత తొందర మంచిది కాదు అంటే కరుణారకుదా.
శ్రీ : (కూర్చున్న పాపాన్ని మార్చి మండి పడుచు) కరుణారా, మరికరుస్తానా? ఓరి గాడ్డా-నిన్ను విధవముండు పుట్టావని పూళ్ళో వాళ్ళు సహమం క్రి రానిక ఎక్కడవడితే అక్కడ వెక్కిరించి, సద్బ్రాహ్మణున్ని ఛండాలునివలె చూస్తేనీవుమాత్రం కరణివే. ఎదటివాండ్లకు నీవు జెప్పుడానికంతా పెద్దలే. తొందరట తొందర!
శే : పోనీ మీ అమ్మగారినే అడిగి కలు కొక్కపోయినారా? నిజమేలే-
శ్రీ : (నాటనడీ-ఒళ్ళు గజగజలుకుతూ) ఓరి కిశాచముండాకొక్కా! నీవు మనిషివా పశు వాడారా! బ్రాహ్మణుంటివే, నీ బ్రాహ్మణ లక్షణ మేమైందిరా? కన్నతల్లిదగ్గర కెళ్ళి, నీవు నన్నె పరి క్కన్నావో చెప్పావా చెప్పావా అని అడగ మనడానికి నీకు నోనెట్లా వచ్చిందిరా ఛండా లుడా!
శే : తిట్టి చంపలేదుకదా, మీరు చచ్చిం తర్వాత నన్నా మిమ్మల్నుకపోవడం న్యాయం కాదు. మీరు వట్టి తొందరమందులు కాకపోలే పాప మా కలింగ గంగ నట్లా పకిగ్గుచేస్తారా.
శ్రీ : ఏం ఎందుకుచేయనా! కవి అంతవాడు వస్తే దయచేయండంటాడా-ఇప్పుడు సందడిగా వుండి, పొండి, మళ్ళీ రాం అంటాడా. నే నగ్ర జాతివాణ్ణి, నాకాళ్ళు కడిగి నెత్తినజల్లుకోకపోగా అట్లాటి నిరాకరణమా. ఎందుకుచేయనా, అట్లా అన్నవాళ్ళందరి మళ్ళీ మళ్ళీచేస్తా. అయితే నేం. వట్టి బెమ్మగాణ్ణి మళ్ళీ జాలిదలిచి రాజ్య మిచ్చానా లేదా?
శే : తాను బెట్టి కొస్తే నేం కొంపములుగు తుందో నని యుడిసి చచ్చానింట్లో తేరనిపించిన పోతరాజుగా బొందుకోండి తిట్టి చంపడం-?
శ్రీ : ఒకేవ, నీవు తెలిసి జాలిని భజివవ. మధ్యాహ్నం మెంటిగంటుకు నాకి గుమ్మంముందు చేరాను, యిరవై ఆగు మెట్టుగుర్రప్రగూణంజేసి! తనకంటే ఆ పూళ్ళో నాఫుడవదూలేదూ! ఎంత రా తైలేమటుకు బ్రాహ్మణకుదా అన కుండా యింట్లో హాయిగా పడుకుని లేదని పిస్తాడూ. నీవైతే మహాసహనం చూపించేవాడవు కాబోలు.

శే : (కొంచెం మాటాచించి) మిమ్మల్ను యేంలాభంలేండి. మీ కట్లాటి వరమిచ్చిన భీమేశ్వరగూణాలి.
శ్రీ : నాకదంతా తెలిసు. అట్లాటి వర మెంగ కిచ్చావని చేతనే పోయి వాణ్ణి అను.
శే : సరే, వీటికేంగాని; అసలీ తిట్టు కవిత్వం వల్ల లాభ మేమిటండీ.
శ్రీ : అట్లా గమన : లాభ మేమిటా చెప్పా పట్టు. అంతకు ముందు దాని తత్వాన్ని గ్రహిం చుకో. తిట్టుకవిత్వం సామాన్యమైందికాను. దానికి అన్నిటితోబాటు శాస్త్రముంది. నీ చెప్ప న్నదేనా లక్షణగ్రంథాలు వెలగబెట్టావా? వాళ్ళో విషమాతర ప్రయోగాలు విషగణ ప్రయోగాలు మొదలైన వున్నాయి తెలుసునా? నాటి లాభ మేమిటో విను. యుద్ధంలో సైనికులు చచ్చి చెడి జయం సంపాదించుకో నే, ఇండ్లలో, పొట్లలో నీళ్ళు కదలకుండా బొర్రలుపెంచుకుని కదల కుండా కూర్చున్న పెద్దమ్మలంతా నా జయ ఫలా లనుభవించారు. అట్లాగే మేము పదతిట్టి భయపెట్టబట్టి, రాజులంతా యేం ప్రయోగం జేస్తారోనని యుడిసి పారితోషికాల్లా, అగ్రహారాల్లా, గండపెండేరాల్లా ఇప్పుడు మమ్మల్ని చూచి తిట్టుకవులు తిట్టుకవులు అని దూరం దూరంగాపోయే యీ దేశభ్రష్టు కవిముండా కొడుకులముందు బోర్లిస్తే మాకంటే యెవరూ లేరనివిరళిగి చున్నాను. ఇది లాభంకాదా? మే మా ప్రేతలకు, వేగులవాండ్లం; అంగరక్ష కులంమలో తిట్టి బాసపడ్డవా డొక్కడూలేడు.
శే : అట్లా టప్పుడు తిట్టుకవులని తిట్టు తిండ మెందుకండి?
శ్రీ : ఎందుకా? 'పహాపకారాధ మిదం శరీరం.
శే : అవకీర్తి తెచ్చే పరోపకార మేం మంచి దండి.
శ్రీ : ఏంమంచిదా? రావణాసురుడు నార దుడితో నన్నట్లు, తుట్టించానికి కీర్తి, అపకీర్తి రావాలి. కీర్తికి నోచుకోలేదు కాబట్టి, అపకీర్తి పడినాం. ఇక నేను స్వామిని చూడబోనాని స్నానంజేసి (లేచును).
శే : నేనేమేమి రావచ్చా?
శ్రీ : రా.
శే : స్వామి సమాధానం బాగుండుకపోనే యేం జేస్తారు?
శ్రీ : ఏం జేస్తానా, నెత్తిన గుడ్డెసుకుని యేడుస్తూ స్వర్గాని కెళ్తా.
(నిష్క్రమణం)

ప్రతి తల్లియును ఉడ్వర్డ్స్ గ్రెప్ వాటరు యొక్క శ్రేష్టమైన గుణమునువరుగుదురు అది బిడ్డలను కాపాడుచున్నది

WOODWARD'S GRIPE WATER
keeps baby well

పాములతో పోరాడు గుడ్డగండ అవలెన వేదవద్దు గ్రెప్ వాటరు. శాంతి సమాధిలో 1 మం కొరత తయారు చేసినది కాక గమనించవలెను.

I-WW108-114-TEL W. WOODWARD LTD. LONDON, ENGLAND

భారతదేశము

ఈ ప్రపంచంలోని ప్రజలంతా మహాత్మాగాంధీ తన ఆశయాలను, ఆశయాల ద్వారా, అపారమైన ఆత్మీయతను గల వ్యక్తులైతే, ఈ నాడు ఇంతటి పోరాటానికి అవసరం ఉండదు. అంటూ బ్రిటిష్ ఆధిపత్యంపై సర్వోత్తమ క్రొవ్వు మహాత్మాగాంధీ 78 వ జన్మదినోత్సవం సందర్భంగా అందరికీ ఉపన్యసించాడు. అక్టోబరు 2 వ తేదీతో మహాత్మాగాంధీకి 78 సంవత్సరాలు నిండి 79 వ సంవత్సరం ప్రారంభమైంది. ఈ శుభసమయం భారత దేశమంతటా కర్వణిగా ప్రకటించబడినది. భారతదేశంలో వివిధ ప్రాంతాలలో జరిగిన ఉత్సవము వర్ణనాతీతము. విదేశీ నాయకులు అన్ని దేశములవారు మహాత్మాగాంధీకి ఆయురారోగ్యములు కలుగుగాక! యని ఆశీర్వాదాలను పంపించారు. ఆధునికతామయనకు ఆయన అశోకచక్ర వర్తి యని, ఈ ఆయన ఏనుక్రిస్తు అవతారమే నని ఆయనను అభినందించారు. కాని ప్రస్తుత మత సంక్షోభము నవలోకించినతరువాత తనకు పూర్వాయురాయవాంఛ నశించిపోయినదనీ, ఈ అభివృద్ధిలకు బదులు సంతాపనూచక సందేశములు పంపినచో బాగుండెడిదని మహాత్మాగాంధీ తన హృదయా నేదనను వెల్లడిచేశారు.

హిందువుగాని, ముస్లింగాని, బుద్ధులైనా గాని ఈ దేశంపట్ల భక్తివిశ్వాసములుగల ప్రతి వ్యక్తికి ఈ దేశంలో నివసించుటకు అర్హత ఉన్నది. అతనిని సర్వవిధముల రక్షించటం ప్రభుత్వ బాధ్యత. ఈ దేశముపట్ల భక్తివిశ్వాసములుగలిగి, సహాయకారికను ఏ యితర దేశంవంకనూ అగ్రుణ్ణు సాచని ముస్లింలందరూ ఈ దేశంలో నివసించవలసిందని నేను స్వాగతమిస్తున్నాను. ఈ దేశంలో విశ్వాసం లేనివారు ఇచ్చట నివసించుటకు అనర్హులు. ఈ దేశంనుండి వారు వెళ్లిపోవటానికి సర్వసహాయము చేయబడుతుంది... ద్వైతానికి నిర్ధారణ కాగలదే ఎన్నడూ అంగీకరించలేదు. పాపాలకర్తలకు దైవ్య సాహసాలతో పోరాడిన వీరు లెందరో మతకలహాలలో మరణించారని విని నేనెంతో విచారించాను... కొట్లాటలనలన ఢిల్లీలో కొట్లాటలది రూపాయలు నష్టమైపోయాయి. ఇదంతా ఢిల్లీ ప్రజలే భరించాలి... కొట్లాటలన చాలమంది మరణించారుకాని, అంతకన్న ఎక్కువమంది ఈ శిల్లకల్లోలాలు తెచ్చిపెట్టి, యేమనవలసిన, అంటువ్యాధులనలన మరణిస్తారు. అంటూ, మతోద్వాదము నుపశమింపజేయుటకు ప్రధాని నెహ్రూ చతుర్విధోపాయముల నుపయోగిస్తూ, ప్రజలకు నచ్చజెప్పమన్నాడు. నాయకులందరూ చేసిన కృషివలన ఢిల్లీలో ప్రశాంతత ఏర్పడినది. తూర్పుపంజాబ్, పశ్చిమ పంజాబ్ లనుండి కాందిశికుల కదలిక పాగుతూనే ఉన్నది. రైల్వే దోర్బవ్యం, తూర్పు పంజాబ్ లో ముఖ్యంగా, తాలూకా తూర్పు పంజాబ్ లో చెప్పవచ్చును. కాందిశికుల నందరినీ రక్షణతో తీసికొనివచ్చుటకు పూర్వం నేను ఆ ఆలోచన "యుద్ధ విరామం" యవ్వనలక్ష్యమని సర్కార్ పత్రంలో అమృతసర్ లో ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశాడు. పశ్చిమ పంజాబ్ నుండి వచ్చే కాందిశికులేగాక, సరిహద్దురాష్ట్రం, సింధులనుండికూడా కాందిశికులు వచ్చివేయాలి. సరిహద్దురాష్ట్రంలో ముస్లింమతరులను పతాకాలు చిత్రపథాలు చేస్తున్నారని దేరా ఇస్మాయిల్ ఖాన్ జిల్లా కమిషనర్ తెలియజేశాడు. సింధులో 70 వేలమందిగా ముస్లింమతరులు ఏతరులలో వెళ్లిపోవడాని అని ఆత్మత పడుతున్నారు. వీరినందరినీ తక్షణమే జేరవెయ్యటానికి భారత ప్రభుత్వం చేతనెన్నో విధముల తీవ్రకృషి చేయాలి. పశ్చిమ పంజాబ్ లో ముస్లింమతరులను పశువులకన్న హీనంగా చూస్తున్నారనీ, వారి నందరినీ వెంటనే తీసికొనివచ్చుటకు, ఇతోధికంగా కృషి చేయవలసిందనీ, పశ్చిమ

పంజాబ్ లోని ముస్లింమతరు నాయకులు భారత ప్రభుత్వమువకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

* * *

ప్రస్తుత మతకలహ నివారణకు, అల్పసంఖ్యాకులలో విశ్వాసం కల్గించి, వారు శాశ్వతంగా తమతమ ప్రదేశములలోనే నివసించుటకు, మాలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ ఒక విధానము సూచించారు. తమ తమ ప్రాంతములలో జరిగిన కిరాతక కృత్యములను ఒకరికొకరు తెలియపరచుకొనటం, కాందిశికులుగా వెళ్లిపోవటాన్ని వారికి సంపూర్ణ రక్షణ కల్పించటం, కాంతి భద్రతలు వెలకొల్పి, కాందిశికులలో వెళ్లిపోకా మిగిలిన వారిని స్వస్థలాలకు తీసుకువచ్చి, ప్రశాంతముగా జీవించే ఏర్పాట్లు చేయటం, ఇదివరకు మత ప్రాతిపదికపై విభజించబడిన ఉద్యోగులను పునరాలోచించి, మతవిభేదం లేకుండా రెండు అధినివేశములలోను అన్ని మతముల ఉద్యోగులు పనిచేసేటట్లు ఏర్పాట్లు చేయటం, ప్రాకృప్తిమయంగా, పంజాబ్ రాష్ట్రంలో సంయుక్త మంత్రివర్గము లేర్పాటు చేసి, మత సామరస్యం కొరకై అవిరళ ప్రచారం చేయవలెనని ఈయన ప్రతిపాదించారు. ఈ యన సలహా చాలా సమంజసము గానే యున్నది. కాని పాకిస్తాన్ నుండి ముస్లింమతరు లందరూ వచ్చివేస్తూ ఉంటుందని ఈ సూచనలు ఆచరణ యోగ్యం కావరవు.

ప్రపంచమునంతట ప్రచారంలో మధ్యపెట్టవచ్చునని పాకిస్తాన్ నాయకుల దురాశయం. మత కలహములకు బాధ్యత అంతా ఇండియా ప్రభుత్వానిదేననీ, కలహముల నణచుటకు తాము తీవ్రముగా కృషిచేస్తున్నామనీ, ఈ విషయంలో తమకు తన సలహా నివ్వవలసిందనీ తదితర అధినివేశములను తీసికొనూ, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ద్వారా, ఒక విజ్ఞప్తి చేసింది. తప్పక, ఇండియా ప్రభుత్వముచే నని ఇతర అధినివేశములలో ప్రచారం చేయటానికి ఈ విజ్ఞప్తి ఉద్దేశించబడినది. కాని ఇండియా, పాకిస్తాన్ లో అంతరంగిక శాంతి వెలకొల్పుటనవలసిని బాధ్యత ఆ ప్రభుత్వములదేననీ, అక్కడి పరిస్థితులను ప్రత్యక్షంగా గమనిస్తున్నవారే. తగుచర్య తీసుకోవాలనీ, తాము చేయగలిగినదంతా రెడ్ క్రాస్ మొదలగు వైద్యసహాయ మాత్రమేననీ అధినివేశములన్నియు ఖాళీమన్నవి. ఈ విజ్ఞప్తి పండిట్ నెహ్రూ ఫంక్షన్ సమాధానంలో నిజపరిశీలని ఆయన వివరించెను. పాపము, పాకిస్తాన్ ప్రచారము గురితప్పిపోయినది.

* * *

ఇండియా, పాకిస్తాన్ వైస్ర్యములలోని బ్రిటిష్ వైసికుల నందరినీ డిసెంబరు 31 వ తేదీనుండి తొలగింపవలయున్నట్లు వారికి నోటీసులు జారీచేయబడినవి. భారత వైస్ర్యంలోని బ్రిటిష్ ఉద్యోగులను కూడా తరగతులుగా విభజింపవచ్చును: పెద్ద

నర్దూర్ పటేల్

పెద్ద ఉద్యోగులు; సాంకేతిక విపులులు; తదితర ఉద్యోగులు. వీరిలో మొదటి రెండు తరగతుల వారు భారత వైస్ర్యమునకు యిక్యుందుకూడా తావలసియుండురు. అందువలన వారిని ప్రత్యేక పరతులపై భారత వైస్ర్యంలో పునరుత్థాపనని ఆలోచిస్తున్నారు. అది వీలుగాకపోయినచో, ఈవిషయములలో భారత ప్రభుత్వమునకు సలహా నివ్వవలయుటకు ప్రత్యేక బ్రిటిష్ ప్రిన్సిపాల్స్ ము నైవా యేర్పాటు చేయవలెననుటలూన్నాయి. మొత్తముమీద, ఇక్యుండు వైసికులందరూ, ఉద్యోగులతో సహా భారతీయులకు లెక్కనవలసినవలెను. ప్రధాన సేవావాతావరణంగా భారతీయునే నియమించుకొన్నారని తెలుస్తున్నది. ఈవిషయముల నన్నింటిని ఆలోచించుటకు, భారతదేశ రక్షణ, వైస్ర్యం సంఖ్య మొదలగు విషయములను ఆలోచించుటకు భారత మంత్రివర్గ రక్షణ ఉపసంఘం ఏర్పాటు చేయబడినది. దానికి పండిట్ నెహ్రూ అధ్యక్షుడు.

* * *

భారతదేశంలో మతకల్లోలవీధి ప్రాంతములలో పర్యటించి, పరిస్థితిని ప్రభుత్వముగా గమనించి అవగాహనచేసికొనటానికూ, వికారాజ్య సమితి ఆధ్వర్యమున ఒక పరిశీలక సంఘం ఈ

కె. పి. నియోగి

ప్రాంతములను పర్యటించవలెనని పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి ఒకరు కోరిరి. కాని భారత ప్రభుత్వం అందుకు అంగీకరింపక, విదేశీ ప్రతినిధులు గాక, నిర్వాసితులను భారతీయులే ఈ పనిని చేయవలయున్నచో బాగుండునని తెలియజేసినది.

భారతదేశమునకు స్వరాజ్య మిచ్చి, ఆహవానిక ప్రజల దోర్బాగ్యము, రక్తపాతమునకు కార్యక ప్రభుత్వం కారణధూతమైనదని మాత్రప్రధాని చర్చిలో నిందించాడు. ఈ దేశంలో పరిస్థితి చర్చిలో ప్రచారంచేస్తున్నంత ఘోరంగాలేదనీ, చర్చిలో స్వయంగావచ్చి పరిశీలిం గమనించవలసిందనీ మహాత్మాగాంధీ సవాల్ చేశారు.

మహాత్మాగాంధీ ఉపన్యాసములలో పాకిస్తాన్ అస్థాయువర్గ మనునరీతిపూర్వమే యుద్ధం తప్పదని చెబుతూవుండవలసిన, ఆయన యుద్ధ ప్రచారం చేస్తున్నారని విదేశీయులలో కొంత అలజడి కలిగింది. తా నట్టి దేమా చేయబాలననీ, వాస్తవిక పరిస్థితిని మాత్రం మరుగుపరచలేననీ మహాత్మాగాంధీ సమాధాన మిచ్చారు.

* * *

మధ్యరాష్ట్రమునుండి పాకిస్తాన్ గా భారీగా ఆయుధములు జేరవేయుటకు పన్నుబడిన ముట్ట బయటబడినది. వాగ్గా, జుబల్ పూర్, కాశ్మీర్ పూర్వపున్న భింద్యారా డిపోలలోనుండి ఆయుధములు, మందుగుండు సాముగ్రి దొంగతనముగా బయటికి జేరవేస్తున్నారని ఆహూతి తెలిసి, దోషులు పట్టుకోబడినారు. ఆంధ్ర-ఇండియా ఉద్యోగులు ముస్లిములలో చేతులుకలిపి, ఈ దురంతంలో పాల్గొనటం కోరినయం ఇట్లువంటివారి పై భారత ప్రభుత్వం కఠినచర్య తీసుకుని, ఇకముందు ఇట్లువంటి కృష్టి జరుగకుండా పుండేట్లు కట్టుబట్టం చేయాలి.

* * *

శ్రీ శ్యామల్ దాస్ గాంధీ ఆధ్వర్యమున ఏర్పడిన జునాఘడ్ తాత్కాలిక ప్రజాసభకు మంత్రివర్గం, రాజకీయంలోని జునాఘడ్ భవనమును ఆక్రమించుకుని, అందులోనే ముకాంబేషి క్షేత్ర కార్యకలాపములు జరుపుతున్నారు. ఏమిషముగా నై నా జునాఘడ్ భారతీయునియకలో చేరి తిరిగివలననే వీరు పట్టుబట్టిన పుస్తాకు.

[18 వ పేజీ చూడుడు]

మరలప్రపంచసంగ్రామంతప్పదా?

[అమెరికా యుద్ధానికి ప్రేరేపిస్తున్నదని, సమిష్టిరాజ్యసమితిలో విషిన్స్కి నిందారోపణ చేశాడు. "ఇది మిథ్యాప్రవాదము. రష్యా తక్కిన దేశాలమీద ఇబ్బంటి నీలాపనిదలు వెయ్యటం 1920 నుంచి పరిపాటిగానే వస్తూంది; దీనికి ముఖ్యకారణం- రష్యా నియంతలు, తక్కిన ప్రపంచమంతా రష్యాకంటే ముందడుగు వేసి పోతోం దేమోనన్న భీతి మనస్సులో ఉంచుకోవటమే; అందుకనే యుద్ధానికి వైవా రంతా సిద్ధ మౌతున్నారన్న పొలికేకలు" అని ఫిషర్ అమెరికన్ అభిప్రాయాన్ని ఈ వ్యాసంలో వ్యక్తం చేస్తున్నాడు.]

(విషిన్స్కి ఆరోపణలన్ని అబద్ధాలని సవాలు చేసిన రూజ్వెల్టు సతి)

జుట్టు అమెరికాగాని, అటు రష్యాగాని లేదు. బ్రిటన్ గాని, ఎవరూకూడా, యుద్ధం వెయ్యాలని కోరటం లేదు. కాబట్టి, అధునం ఒకటి రెండేళ్ళదాకా వైనా పెద్ద పట్టున యుద్ధం ఏదీ వచ్చే ఆస్కారం లేదని, పోస్టం చెప్పటానికి ఏమీ సరవా ఉండకూడదు. అగ్రరాజ్యాల్లో ఒకళ్ళమీద ఒకరు "అడుగో యుద్ధానికి వాళ్లు తయారౌతున్నారని నిందారోపణలు చేస్తూ న్నారంటే, కేవలం ప్రచారం కోసుమనే చేస్తున్నారనే అనుకొని, ఆవిధంగానే ఆ విషయా లను పరిశీలించుకోవాలి ఉంటుంది.

ఇక సోవియట్ విదేశాంగమం తి ఆండ్రీ విషిన్స్కి, "అమెరికా, రష్యాతో యుద్ధం చేయాలనుకొంటోంది"ని నిజంగా భయపడుతూ ఉన్నట్లుంటే- ఈ మధ్య సమిష్టి రాజ్యసమితి లో, ఆయన అమెరికామీద వ్యాజ్యం తెచ్చి, ఉద్దేశంతో శిరారోపణ నిరూపించిన ప్లీడరు వాదనలూ పై ఆల్లానే అనిపిస్తుంది. ఆయన తనకు తన ఒక చిన్న ప్రశ్న వేసుకొంటే బాగుంటుంది- "అయితే అమెరికా ఎందుకు యుద్ధం ప్రకటించదు?" ఈ నాడు రష్యా నీరసించి చితికిపోయి ఉంది. రష్యాలోని సుభిక్షప్రదేశాలన్నీ, జరిగిన యుద్ధంలో నిప్పచ్చలైపోయి ఉన్నాయి. పరిశ్రమలన్నీ మళ్ళీ మెడలు పట్టుకోవటంలో ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితి అమెరికా మానుకొంటే, పరిశ్రమలన్నీ మళ్ళీ పెద్ద తరహానీ జరుగుతున్నాయి. ఆహారపదార్థాలా ఏకాదేశి తోక్కడిగా సరిచి ఉన్నాయి. ఉటం బ్రాంబు మహాస్త్రం చేతిలో ఉంది. మొన్నటి యుద్ధంలో వాడిన ఆయుధాలేవీ ఇంకా పాత పడనివ్వలేదు. తుప్పపట్టనే లేదు. అమెరికా రష్యాతో యుద్ధం పెట్టుకొనేందుకు ఇంతకన్నా ప్రశస్తమయిన తరుణం దొరకదు కదా!

అయినా అమెరికాకు అట్లా చేద్దామన్న ఘోషలము ఏమాత్రమూ లేదు. కాక ఎవరన్నా అమెరికా రష్యాతో యుద్ధం చేయాలనుకొంటోందని, యుద్ధం ప్రారంభించమన్నదని అనుకొంటే, వాళ్లును ఏచ్చామప్రతిలో ఉండవలసిన వాళ్లనుగా భావించాల్సి ఉంటుంది.

విషిన్స్కి, మాటలతో, స్థానికులకు, ఈ యుద్ధారాలు తెలియక కాదు. తెలిసే, పొట్టుకు పతనమయ్యేవాటికి, ప్రపంచంలో శ్రేష్టతరమైన సైనికబలం అమెరికావారిది. యూరప్ లో ఉండగా, విజయదినానంతరం కోర్డినెట్ లోనే, ఆ సైన్యాలంతా పూర్తిగా తగ్గించేసేరనీకూడా వాళ్ళకు తెలుసును.

కొద్దివారాల్లో, ఇటలీ లోని అమెరికన్ సైన్యం, అంతే మొత్తంగా, ఇటలీకి (అమెరికాకు) వచ్చేస్తుంది. ఒక్క జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా లలో మాత్రమే సైన్యాలు మిగులుతాయి. ఈ సైన్యంకూడా కోజు కోజు, సైన్యవిక్రం విధానంలో తగ్గిపోతోనేఉంది. ఇప్పుడున్నది కేవలం ఏవో చిక్కిన భట కాఖమాత్రంగానే ఉంది. ఈ కొద్దిమందే రష్యా సైన్యాలలో యుద్ధం తలపెట్ట గలగటం కల్ల. జపాన్ కొరియాలోనూ ఇదేపరిస్థితి. చెనాలో అమెరికన్ సైన్యాల విషయం విషిన్స్కి తప్పపట్టాడు. అక్కడున్న వాళ్లు అమెరికన్ సైన్యం పదివేలమంది ఇక వీరికి పోటీ చూసుకుంటే, కొరియా మంచూరియా పైబీరిగూలోనూ, రష్యా సైన్యం పదిలక్షలకుపై చిల్లి రేకంది.

యుద్ధమే వచ్చేటట్లుంటే, రష్యా బేరింగ్ జలసంధి కంటుకొనేఉన్న అలాస్కాకూడా యుద్ధంలో ఆయుధపట్టుఅయిన స్థానంగానే నిలుస్తుంది. రెండువారాలక్రింద జనరల్ వివెన్, హోవర్, అలాస్కావెళ్లి, అక్కడకున్న కా

లూ యీ ఫి షర్

ల్లుల సైన్యాలను పరిశీలించివచ్చాడు. అక్కడ సాధారణ సైన్యబలం, 18,000 ఉండేది. వివెన్ హోవర్ అధికారరీత్యా పర్యవేక్షణకు జల్లి వచ్చాడు, సైన్యంలో వంటవాళ్ళూ, గుమాస్తాలను, ట్రెసింగుల, ఆవుత్రీ ఆర్ట్స్ లను, అందరినీ కూడకట్టుకొని బెళ్ళు పెట్టుకొన్నా అక్కడున్న సైన్యం మొత్తం 4500 దాటలేదు. ఈ ఋతువు గడిచేటప్పటికి ఇంకాతగ్గి ఈ సంఖ్య 1800 లోకి వస్తుంది.

అమెరికా సమీపానింటే సైన్యక్షీణ పాత కాలంలో ఈయేడు 954 కాల్లవచ్చాయి. అందులో 687 సురేనే తీసుకొన్నారు. యావన్యోత్తంగా మానుకొన్న సైన్యంసంఖ్య యుద్ధానికి తయారు కావలసినదానికంటే తక్కువే ఉంటూ, ఇంకా తగ్గకొంటూనే వస్తుంది. ఆరు లక్షల ఎనభైరెండు వేల నేషనల్ గార్డులు, ఉండాలనుకొన్నది, ఉత్తరవర్ధరెండువేల నేషనల్ గార్డులనే ఉంచారు. రిజర్వుసైన్యాలు 9 లక్షల ఎండుదామనుకొన్నదల్లా, లక్షలభై రెండు వేలలోనే ఉంచారు.

భూసైన్యాలు, నాకాసైన్యాలు, నైమనిక సైన్యాలు, అన్నిటి ఖర్చుకూడా, ప్రభుత్వం బడ్జెటులో కాంగ్రెస్, చాలా తీవ్రంగా తగ్గించేసింది. కొన్ని పెద్దపెద్ద యుద్ధనౌకలు, విమానాలు కూడా తీసికెళ్ళే నౌకలు, ఇలాంటి అనేకమైన అమెరికన్ యుద్ధనౌకలన్నీ వాడుక ఖర్చు భరించలేక, తుప్పపట్టకుండా వార్షిక్షలూ, చీపెపురుగు కొట్టెయ్యకుండా కలరా ఉండుతో నిలిచి, ఎక్కడో చూర్బనముల పడేసి ఉంచబడిన వచ్చింది.

ఇట్లా బడ్జెట్ తగ్గించటానికి చాలామంది అమెరికన్లు హర్షించారు మరికొందరూ కాదన్నారూ. ఏదేమైనా, అమెరికన్ సైన్యబలం నాటి నాటికీ తగ్గిస్తున్నారనేదే, అసలు విషయం. రష్యాతో యుద్ధానికి పూనుకొంటూని కిది పద్ధతి కాదుకదా; విషిన్స్కి ఎన్ని నిందలు వేద్దామన్నా ఈ యుద్ధాని లంతకన్నా ప్రస్ఫుటంగా తెలుస్తున్న వేదా!

విషిన్స్కి, అమెరికాపై యుద్ధప్రేరేపకత్వ నిందావాదనలో తొమ్మిండుగురు అమెరికన్ వ్యక్తులనూ, ఒక గ్రంథాన్నీ, అనేక దైనిక పత్రికలనూ, మూడు మాగజైన్ లనూ, ఇన్నిటిని ఉటంకించాడు. వీటిలో రెండు మాగజైన్లు, న్యూస్ వీక్, అమెరికన్ హిగ్గులీ అనేవి, తాము మనువులైనా వ్రాతలూ, విషిన్స్కి వాళ్ళు వ్రాశారని ఉదహరించిన మాటలూ ఒక దానిప్రక్కనే ఒకటి ప్రకటించారు. ఆ ప్రకటనలు చూస్తే, వాళ్ళు వ్రాసినవాటిని తల్లీం దులుచేసి, విషిన్స్కి ఉదహరించినవన్నీ స్పష్టంగా కనబడుతుంది. న్యూయార్క్ హెరాల్డ్ ట్రిబ్యూన్ అనే దినపత్రిక, ఎప్పుడూ రష్యాపట్ల మిత్రనిధానం అవలంబిస్తూ వచ్చింది. ఎవరూ కాదనటానికి మీరులేదు. ఆ పత్రిక కూడా విషిన్స్కి ఉదాహరణలలో జరుపబడింది. అసలాపత్రిక ఏనాడూ రష్యాతో యుద్ధం కావాలనిగాని, యుద్ధం ప్రమేయముగాని ఎత్తుకోనేలేదు. విషిన్స్కి ఉదాహరించిన వ్యక్తులలో ఒకాయన "తానామాటలు ఎప్పుడూ వాడనేలేదని" అన్నాడు. మరి కొందరు, "సందర్భం మాన్చి తమ మాటలు విషిన్స్కి తల్లీం దులు చేశా"డని అభ్యంతరం ప్రకటించారు.

విషిన్స్కి తన మనుషటి మాస్కో తీర్పుల నాటి చర్యలనే నెమరువేసుకొంటున్నాడు. సర్కారు బోనుస్ నిలబెట్టి, ప్రతివాదని దోషి అని నిరూపించిన, ఆనాటి మాస్కో తీర్పుల ప్రభుత్వ న్యాయవాదిగానే ఈనాడు అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానంలో ప్రవర్తించాలని చూస్తున్నట్లున్నాడు. కాని, అమెరికన్ ప్రచురణలు, అమెరికన్ రేడియోలు, వీటితో ఏమాత్రం పరిచయమున్న వ్యక్తికైనా, అమెరికాలో ఏ కొద్దివారాలు ఉండి చూచినవాళ్ళు తెలికైనా, రష్యాతో యుద్ధం కావాలంటూ" బాధ్యత బుద్ధిహీనుడై ప్రలాపించే, ప్రవర్తించే వ్యక్తి ఎవడైనా ఒక డుంటే, అట్లాంటి ప్రతి ఒక్కడికీ. "ఎవళ్ళతోనూ యుద్ధం పనికిరాద"నీ, "రష్యాతో వైరు ద్ధాలు పనికిరావనీ" అనేవారు- గౌరవనీయులు- అధికార- వర్గాలలోనూ అసాధికారవర్గాలలోనూ

కూడా- ఒకడికి నూరుమంది చొప్పున కనపడుతారు.

ఈ వ్యాసంలో రెండవపేరా చివర "అమెరికా- రష్యాతో యుద్ధం పెట్టుకొనేందుకు ఇంతకన్నా ప్రశస్తమయిన తరుణం దొరకదు." అన్న మాటలు కనబడుతాయి. వాట్సుబట్టి- "లూయిఫిషర్ రష్యాతో యుద్ధం కావాలంటున్నాడ"ని విషిన్స్కి- ఉదహరించవచ్చును. కాని నేను యుద్ధం కోరటం లేదు. యుద్ధానికి ప్రతికూలంగా కృషిచేస్తున్నాను. అయినా ఇట్లాంటి ఉదాహరణలను. "అవ ఉదాహరణలను" ప్రోచుచేసే, విషిన్స్కి తన అభిప్రాయాన్ని నిర్బంధించాడు.

సోవియట్ రష్యాలో ఉన్న పశునాణ్ణేళ్ళూ, ఆ తగాయతకూడా, ఈ విషిన్స్కి ఉపన్యాసాల లాంటి ఉపన్యాసాలకు శతసంఖ్యాకంగా వింటూ చదువుకూ వచ్చాను. సమిష్టిరాజ్యసమితిలో ఆయన మూడుదినధోరణిలో, ఆకాలు కొచ్చేటట్లు మాట్లాడటం ఆచేప్పేవిషయాలూ ఆ ఉధృతం- ఇవన్నీ, పందొమ్మిదవందల ఇరవైలో, ముప్పైలో, క్రెమిన్ నాయకు లొక్కొక్కరే, బ్రిటన్, ఫ్రాంసు, పోలాండు, జర్మనీలను దుయ్యబట్టూ వచ్చిన ధోరణులను అచ్చంగా బ్లాఫ్ కానికి తెస్తోంది. బ్రిటిషు నాకాదళాలవైనా లాటివ్ యన్, రెవులొకికస్తే, బ్రిటన్ రష్యాతో యుద్ధానికి దిగుతున్నట్టు, ఫ్రెంచి మిలిటరీ రాయబారము రుమేనియావస్తే, ఫ్రాంసు ఇంక సోవియట్లతో యుద్ధానికి పూనుకొంటున్నట్టు ఇక ప్రఖ్యాతి వహించిన మాస్కో విచారణలో, బోనువీక్కిన ప్రతి దౌర్భాగ్యుడూ, అటు బ్రిటనుతోకలస్తో, లేక పోలండు, కాకుంటే. ఫ్రాంసు, ఒకసారి జర్మనీ, జపాన్, మరొకసారి మరోహరు, ఎరెతోన్ ఒవరతోకలికి, సోద.

(19 వ పేజీ చూడుడు)

చిన్నవల్లిం కావ్వరేవన్, 59 వ వార్షికోత్సవం సందర్భపుఉరేగింపుపుట్టం. మేయర్ తామరనాకం గువరరావు నాయకుగానూ, కమిషనర్ నరసింహంగారూ చిత్రంలో కనబడుతున్నారు.

నిగ నిగ లాడే పిల్లలు పాట, వగానికి నగం జారి పోయిన వయట: పోగసుగా మొక్కజొన్న పొత్తు తింటూ, తెలివట్ల చిరునవ్వు నొక తూరి, గింజ కొటుకు నొకతూరి, ఇయట, క్కావరుస్తూ హాయిలు పోతూ కూర్చుంది: ఆ యెన్నెలాడి కోయ చిన్నది కావచ్చు: కొండ చిన్నది కావచ్చు:

నాగరికులైన కామాటీలు చుట్టూ మూగివున్నారు. ఆమె ముందు కేటాయింపబడి, ప్రదర్శన ముపుతూ వున్న మూలికలు, దుంపలు, వల్లిర్ల కనుగొంటూ వున్న నడుమ ఆమె యూసు వింటూ, అంతకోనే ఆమె హాసును గురించి 'జేమూ:' అని అనుకొంటూ:—

"గొప్పొక్క ప్రేమలు ముప్పు తిప్పలూ పెడతాయ గాని, కొద్దోకవి చప్పు చప్పునే తేలి పోతాయి" అని వెంకన్న ఆనెచా దన్నాడు. తెప్పానాం తేలానాంగా ప్రవహిస్తూ గోదావరి ఆకాడ క్కావరుస్తూ వుంది. పీళ్లదబ్బా కూర్చున్నది గట్టు మీద. గట్టు కంటా దాని వుంది కొత్త వరద. ఎత్తుటి వో పిల్ల, నల్లటి పిగకు, వచ్చటి తంగేటి పువ్వులు రొట్ట సమేతంగా గ్రుచ్చుకు, అలా ఈదర గల్లో ఎదరముంగురులే కాకుండా, చెంపల నిరిసిరి చితురంకూడా తుంపెన లాడేలా, ఏటి వొంక చూస్తూ దొంత నేసి పుడుక లాగుతూ వుంది. ఆమె కటూ అటూ, ఇంకా వున్నాడగాని, చెప్పన్న దేశాల కన్నెల్లాగా కంఠలు కర్ర యచ్చుకుని, ఆ వొక్క పువ్వు వెట్టుకున్న దానికి మల్లే పొలుపు, బులుపు, పొడుగు, పొటమ రింపూ వున్నవాళ్ళ కారైరి. పదిలో కూడా ఆమెది నిరుపమానమైన నెప్పరికనం. దొంతెన నీటిలో వేసిందా, వలక వెట్టిం దన్నమాటే, తెప్పవేసుకు పట్టే అరిందా మగల్గక్కూడాను:

"నీ డీ మూట ఎందు కన్నాడా?" అని తక్కిన వాళ్ళ కంఠటికి పెద్ద వింతయ పోతూ వుంది. "మన పేమలు మాత్రం అంత తేలికవి ఏంటా వెంకన్నా!" అన్నాడు సంగమయ్య.

"మనం కొద్ది వోళ్ళమని పక్కాణంబానా?" అన్నాడు వెంకన్న. "ఆ యూసు అర్థం నీకు బాగా బద్దలవలేదు సంగన్నా: ప్రేమలో ముప్పు తిప్పలూ పదిలేగాని గొప్పొక్క కారని దాని సమాచారం!" అన్నాడు కొండన్న అనే కామాటి.

విన్నాడే గాని వెంకన్నకు ఆకలింపు కాలేదు. కొండన్న కావించిన వ్యాఖ్యానంలోని సెమక్కారం. "వెంక జొన్న: మమే కొద్దోళ్ళం. వెంకన్న పుట్టితే గొప్పొక్క పోయి మూడు చెతువుల పిల్లా తాగినా అడి కి జల్మలో గాజుగారి కూతురు భార్య కాబోతుండా?" అన్నాడు మల్లే అన్న.

"రాజుగారి కూతురే కావలెస్తే ఆ కొండదాన్ని అడుగుండి, మం దిస్తుంది. ఒక్క వేరు వట్టుకెళ్లి ఆలా ముక్కుకా దెడితిరా, ఎటువంటి మోహనాంగి... ఊ!" అన్నాడు సంగమయ్య చంక రెగరేసుకుంటూ.

వెంకన్న వెట్టిగా అడవి పడుచును చూచేడు. "నాను మందిస్తే అందుకే ఇచ్చా నన్న నమ్మక మేంటి నీకు దొరా!" అంది కొండ చిన్నది. వెంకన్న చూపుతో తన చూపు మెలేస్తూ. వెంకన్న "ఎందు కైనా మంచిదే నీ చేతి మందు. ముందిలా ఇవ్వు: ఎందు కన్నాడో మావాడు: సంగమయ్య సాదారణ పోడు కాడు." అంటూ చెయ్యి సాదాడు.

"మట్టి బొట్టు కాడిది విప్పు దొరా!" అంది కొండది. వెంకన్న వెంటనే బొట్టుకొంగు వదులు నెయ్యడమేంటి, అందు నుండి గలగలా నాలుగు రూపాయి నాణాలు రాలడ మేంటి, రాలేలో "ఈ మందు వరహా: వరహా తెచ్చేవే సరిగ్గా వాక్కొన్నట్టు!" అని కొండ చిన్నది నాలుగు రూపాయలు ఏరుకోవడ మేంటి: అంత కొండలాగా తెమలిన వేర సారం మట్టి భూలోకంలో కానబోము.

ఒక మందు, అక్కడ ప్రదర్శింపు లోవిది కానిది, వేతే సంచీలోంచి తీసి, రొక్కం అమ్మ కంగా వెంకన్న చేతి కందిచ్చింది అమ్మచ్చెకంటి. అందిస్తూ "నీవు మూచూడకు. నీ ఆడ మనిషి ముక్కు కాడ పెట్టు" అని నెలవిచ్చింది.

"ఏలా? అది మేలుకున్నప్పుడు పెడితే పూరు కుంటుందా?" "నిదరోతూన్నప్పుడు పెట్టు: ఎదో విధంగా దానిచేత దాన్ని వోసన చూచేలా చెయ్యాలి దొరా: నివ్వు. ఒకరిమీదకంటె ఎక్కువమంది మీద పని నెయ్యడు. ఒకసారికంటె ఎక్కువసార్లు నెర వేరడు. దొరా నెలవు"

అని పబిచిన మందులన్నీ పొడుపుగా వేర్వేరు చిన్న చిన్న సంచులో కెట్టుకుంటూ, అన్నీ వో పెద్ద సంచిలోకి కుక్కేసుకు "దొరా: నెలవు: అంది.

పదిమంది వొక్కసారే వోసన చూస్తేనో?" అన్నాడు వెంకన్న అలోచిస్తూ. అప్పటి కప్పుడే తక్కిన కామాటీవాళ్ళ అందరూ "వెంకన్న మట్టి మనలో మనిషి కాడు" అని అనుకొంటూ నివ్వొగ్గి మించేడు కొండ చిన్నది "గొప్ప ప్రశ్నే వేళావు దొరా: మా కొండ దేవుణ్ణి కనుక్కు పెవుతా" అంది.

కథానిక

ఏటివొంక గుజగుజలు

"ఎప్పుడు?"
"ఈ తూరి వచ్చినప్పుడు."
"ఎన్నాళ్ళ కొస్తావు?"
"అది నాకు తెలిస్తే లేని దేమిటి? నీ అదృష్టం దొరా!" అంది.

అంటూ జిరోహిత అయినంత దేవతా స్వర్గం ద్వారంగా, వరాహి అయినంత రహస్య మార్గంగా, మాయమైంది. మళ్ళీ కనబడ లేదు వెంకన్న కా వెజా లాడి.

దొంతెన కర్ర పీళ్ళల్లో ఆడిస్తూ, ఎందుకా అన్నట్టు వెనక్కు తిరిగి చూసింది. మున్ను వర్షన గన్ను, ఎత్తుటి పిల్ల, నల్లని పిగ కుట్టుది, వచ్చని పువ్వు వెట్టిన బొట్టె, అడి: ఈదరగాల్లో ముంగురులే కాకుండా నిరిసిరి చితురం గల చెంపల్ని కూడా తుంపెన లాడించిన ఆ శోభనాంగి:

వెంకన్న ఇంకా కోయ చిన్నది చన్న మిన్ను వంపే చూస్తున్నాడు. "ఏంటి వెంకన్నా: నీ చూ వంతా కొండదాని మీదనే సారిచే పీపొట్టు!" అంది సంగ తంకా ఎత్తుగున్నట్టు. ఇంతకూ ప్రేగ ఇగ వడేమో కని పెడితే కని పెట్టి వుండవచ్చు:

వెంకన్న "చూవంతా దాని వెంపూ, కాపం అంతా నీ వెంపూ: ఏం సొప్ప మంటావు: లకుముకమ్మా!" అన్నాడు.

శ్రీకవికొండల వెంకటరావు

ఈ పిల్ల వేరు లకుముకి లాగుంది. కొత్తవేరే మనకు. లకుముకి మట్టి తడుముకోకుండా ఆనవలసిందేదో అనేసింది.

"మట్టి నీవు రాజుగారి కూతుర్ని వట్టే వేసుకునే వాడ వయ్యావటగా! మీ జడ్డోళ్ళంతా నుట్టుకుంటూ పోనా నీ దాకాను!"

వెంకన్న "అప్పుడే నీ దాకా పాకింది ఈ వర్త మానం: ఇదే వర్తక మనుకున్నాడు కామోసు ఆళ్ళంతాను. ప్రేమ: ప్రేమ!" అన్నాడు వెంకన్న.

"అయితే ప్రేమ రుచి నీకే గాని వాళ్ళకు తెలియ దంటావు!" అంది లకుముకి.

"ఆ సంగతి నీవు తేల్చాలి. ఇంకా దొంత నేనీనా: ఇంటికి పోవడం వుందా?" అని అడిగాడు వెంకన్న.

"నీకో వస్తే మందో మా పట్టి వంపే బట్టున్నావు ఈ పొద్దు నన్ను. నీవు సాడుతూ వుండు. నే నో గడి యాయాక గాని రాను" అంది లకుముకి.

వెంకన్న చిరునవ్వు నవ్వుతూ, ముఖమాపు మున్ను లకుముకి నిగంపు కంటూ, "లకుముకమ్మా: నీవు ఈ పొద్దులా ఆ పువ్వు లాలా వుండుకునే తిరుగు కావా: మరో రకం పువ్వు లిస్తే ఇవి పాతేని ఆ వెట్టు కుంటావా: అని జవాబు కోరాడు.

"ఏం: ఉన్నాయా కొత్త రకం పువ్వులు పికాడ?"

"ఎప్పుడూ విషమ ప్రశ్నలే వేసేవా నువ్వు: తిన్నంగా తేటతెన్నంగా జవాబు చెప్పిన సాసాన్ని ఓ నాడూ పోనావు కాతేమో: నా ఆనూ పానూ అంతరంగం నాకు వోమూర్తవన్నా బోధ పబడ కున్నావు: నూడు ఈ పొద్దు నా తమాసా!" అంటూ కొంత ప్రేక్షకులకు, కొంత తనకూ, కొంత నేపథ్యానకూ అన్నట్టు ముగ్ధం కు నా—సబు క్కుంటూ సాగి పోయాడు వెంకన్న:

లకుముకి వర్షాంగమందరంగా, దేదీప్యమా నంగా, రాజిల్లి, రాగిల్లి, ఇబ్బడి ముడికన ఉరో జాలతో, రొచ్చకు చెదరిన శిరోజాలతో, ముట్టు విడిచిన ఎండలా....అబ్బ! మట్టి చెప్ప శక్యంగాదు: ఎంత ఇప్పు లోవలుందో అంత వేస్తేపు వెలిమిమృతూ ఏటిపిట పువ: దొంత నేని కర్రలాగుకూ, తన పీటి పీడల్ని తా నెఱుక్కుండా వుంది: ఆమెకు తెలియక పోయినా మనకు తెలియకుండా పోతాయా అనీడలు: నీమన్నారి మాయదారి వేసా లెన్నెమ్మన్నాయో అన్ని జాడ నీడలూ వున్నాయి. అవి లెక్క పెట్టడానికి వల్లగానివి. అక్కడి కక్కడే ప్రవాహ వేగంలోపడి వల్లటిల్లి తరలి పొయ్యేవి: ఆమె అంత రంగపు నీటు, ఆవిష్కరించే నీటు, ఆ ప్రతిబింబించే నీయి అన్నింటినీ అనునందించి కంటే. మూడు లోకాల తేటూ ముప్పిరి పోసి ముయ్యేట లాగి కొన్నట్టే:

"రాజు కూతు రాడికైతే
రాజు గారే పీకు మగడు:
గాజు లబ్బిది గుట్టు మైతే
బూజు గొట్టే గొంగ రేల:
రోజు లన్ని మంచి వైతే
యోజనంబు చేయనేల:
మోజు మటుగు మందువైతే
సాజు మైన ఎఱుక యేల:"

అని పాడుతూ లకుముకి వంక చూచేడు ఆ వేళకు అక్కడకు చేరుకున్నవాడై సంగమయ్య.

లకుముకి "అవుణ్ణే! అల్లాగే అనుకో!" అంది పాటలోని సంగీతం, సరసం విడిచిపెట్టి కేవలం సాహిత్యం వట్టకే బుద్ధి నిలిపి.

"అది కంకిన శేడు లాంటిది నా కాదా వుంది:" అన్నాడు సంగమయ్య.

లకుముకి, అడిస్తూ వున్న దొంతెన కర్ర అని, "ఇంకమందికి ఇన్ని వేళ్ళు వేతే వేతే ఇచ్చుకొస్తూ ఆకోయ కోనంగి ఎవర్ని సంపుమందేటి ఈ మాపు" అని అడిగింది.

"ఆ: ఎప్పుడూ ఇల్లాంటి బమ్మసోదే అడిగావు నీవు లకుముకమ్మా: ఒకటి ఆడుగుతా సొప్ప:" అని—వాణ్ణి వినిపించుకోకుండా వెన్ను చూ పి న ఆ యమ్మలమిప్పు ఆయువువట్టన్న మూదిరి నిగ నెవ్వర్ని కలబోస్తూ—నడకయ్యే ఇంకా ఇలా అన్నాడు. "ఈ పొద్దులా ఆ పువ్వు లెట్టుకునే పీళ్ళలో నానుతూ నిలబడ పుడకే మేనా: నీ శిష్యు లాడి పువ్వు లెట్టుకు పొడి జాగాకు రావడం వుందా?" అని అడిగాడు. అడుగుతూ ఆమె చూపం వగం అంగీ కారంగా బావింది సంగమయ్య చక్కా వెల్లడు.

లకుముకి వాణ్ణి అల్లా పోనిన్ని కా నిల్లా తల పోయ సాగింది. "అందరూ ఈ పువ్వు లిలా పుండు కుంటావా: కొత్త పువ్వు లిస్తే వెట్టుకుంటావా అని అడిగేడు ఈ పొద్దు: అయినా అల్లిచ్చి నవ్వుడు మాటగండా అలోచించవలసింది?" అని ఎటూ చూడకుండా, తన మానాన్ని తా నుండి పోయింది. నీలమండలు రెండు పిట ముంది: కడియాలు కాప డవి ఏ కండా నున్నందనం ఆమె పిక్కలు చాటుతూ వున్నాయి వరి పొద్దుల్లా పిక్కటిల్లి:

మట్టి సమయం రాత్రి వడింది. అర్ధ దాకా కూడా సాగింది. సాగడంలో చివరకుంటూ అందన్నునే కొవలు సాగింది: ప్రవాహమీదనే కాకుండా

వడగ్గుడుల్లో కూడా జనం మాట్లాడింది. వొక్క-లకుముకిని తప్పిస్తే ఆ రాత్రి ఆ వేళ: ఎంత కల గంటూ వున్న ప్రాణి కూడా వొక్కటి భేద సమస్తం గాఢతమ నుపువ్వి మునిగి పుంజు అనుకోవచ్చు.

లకుముకి కనే కల చెప్పమంటారా?
"పిల్ల స్త్రీ మన్న పువ్వులు ఇప్పు డీ చికట్లో పుట్ట బాగుందిపోను!

ఇప్పు డీ చికట్లో ఇస్తే బాగుందిపోను!

"ఇప్పు డే చికట్లో ఇస్తే బాగుందిపోను!"

అనే లోవోకుపు యలిపుతో కూడిన కల ఆమె దృష్టివశంలో వెంకన్న ఆకారం లేదు.

సంగమయ్య సాక్షాత్కారం లేదు.

విరుల రూపం లేదు. వేరు అపురూపం లేదు.

కలంతా యొక్క యలిపు మాత్రానిది:

వంతా ఒక్క రిప్త మాత్రానిది:

ఇలా ఇక్కడ లకుముకి తన కల వడిన కంటూ వుంటే, వెంకన్న తనకు లబ్ధించిన మహత్తు ముందుగా రాజుగారి కూతురుమీద చేదామనే పూహపుట్టి, అంతాపురాని క్లెన్సంబ అనిదగారి శయనాగారంలోకి జొరబారి—వే

ఆమె చంపక నానిక దగ్గర పెట్టాడు వెంకన్న వేరు మిట్టాగై నిదర పోతూ వున్న ఆమె సోదాన్ని కాపేసింది. మదిలో తాగి పెట్టిన పిం

వో మణికట్టు నాడిసి కాపేసింది. తెప్ప మనకు కేతెయ్యకుండా ఇడ్లబూ ఏక శయ్యమీద మరచింది పూరుకున్నాడు. చూచారా: మహత్తూ లేదన్నానికి పీలేడు. కొండచిన్న రమ్మిన వేరునలదు ఆమె కేవలం జిత్తులమారి కాదు.

మన సంగమయ్య తన వేరు ఒక పూలగు ర్ని పొడిపించి, తిన్నగా, ఎన్నరాని ఇతరాలకు కాటపు టిరుల్లో లకుముకి కడిరకం దానిన వా

వీడూ కన్న పేత వ్యాధా: లేదు!—వడ్డకుం కిటికిలా కోసి, లోనికి దిగి—"తెచ్చానా: కా పువ్వులు. నే నిస్తానన్న వివిగో!" అన్నాడు ఆమె లోనో అన్నట్టు.

సంగమయ్యయొక్క దిక్కుమాలిన ఆం ఏమిటంటే, లకుముకి తన మాటలో చక్క నుంచి లేచి కూర్చుంటుందని, తన చేతిలోని లండుకుంటుందని, అందుకుని వాసన చూస్తుం వాసన చూడగానే తన పాచిక పాటగందని ఇడ్లబూ ఆతులేని మంతనం.

ఆమె లేవ లేదు. లేవడానికి దైత్యం కాదు. సంగమయ్యకు. అంతే ఆమె ఆలా చేతబట్టి తన నిట్టార్పులు ఆమె పూలగు తిట్టుడుగా పూదాడు: ఆమె కు పువ్వు వేర్పాటుగాని విశ్వమోహన పరిమాం అట్ట లేచి కూర్చుంది. తేలిపార చూస్తూ.

కుడిబట్టో దీపం లేకపోయినా, ఎం కాంకంటూ, పాం బునలాంటి ఎదో ఆం వింటూ:—శింగమయ్య: వెంకన్న నీశా: అంది. వెంగమయ్య: నీశా: నెవ్వణ్ణో తెలుసుకునే మందు మిట్టా: తన దగ్గళ కత్తికో సామును తుక్కుమురు చే

లకుముకి సంగ్రహాత్మక ప్రమోద చక్ర తడబాటుగా అడిగింది.

"ఎందు కింత సాహసంనా నా కో నా కోనమే?" అంటూ లకుముకి సంగమయ్య ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

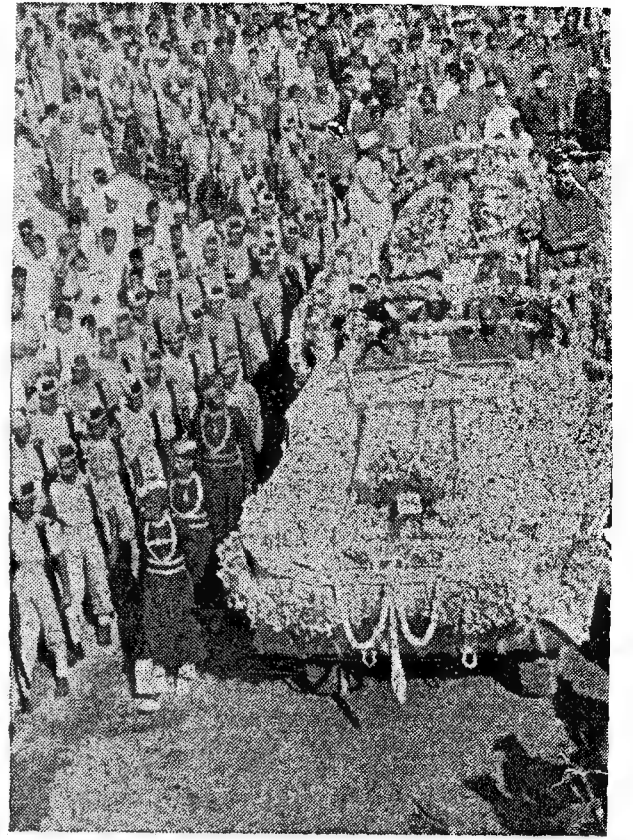
మర్నాటినుంచి పీటి వొంక గుజగుజలు ట్లోకి వారిగి. కన్నీరు గరుస్తూ "నీ కో నీకోనమే!" అని అనేదాకా తన కాగింబ విడిచిపెట్టిందికాదు.

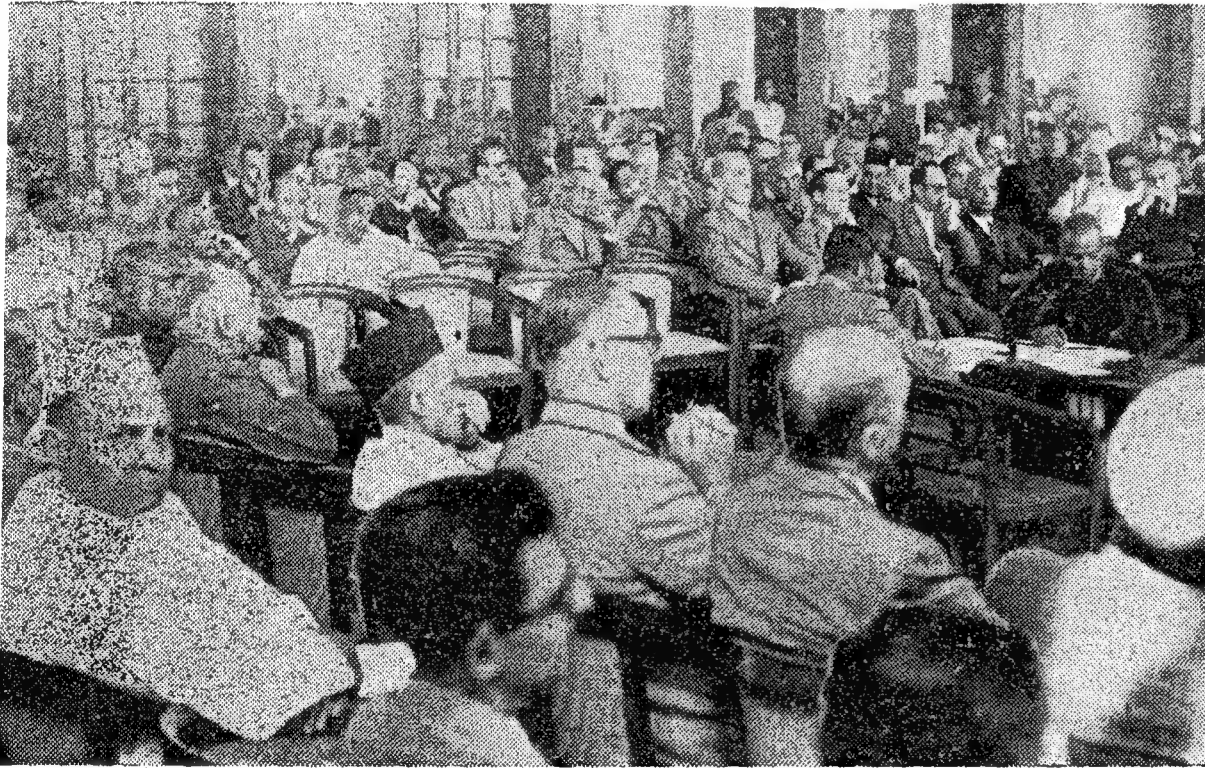
[ద్రువిన్లో ఇటీవలి కర్ణాట సందర్భంలో ఎల్.కె.సి.టి. సభయి చాలా తక్కువగా నుండగా వారికేనలాంతరనే ఎక్కువగా వాడుకున్నారు.]

చెన్నపట్నంలో ఈజిప్టు పత్రికారచయితల రాయబారవర్గం.

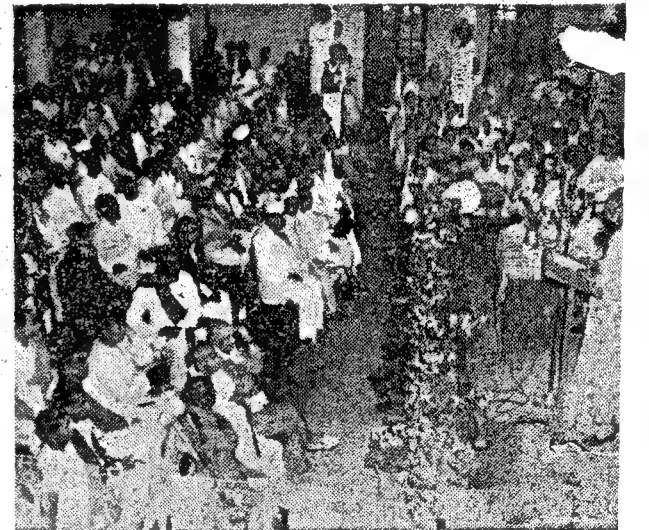

అలహాబాదువద్ద త్రివేణీ సంగమంలో శ్రీమతి : జరుపుచున్న ఉ

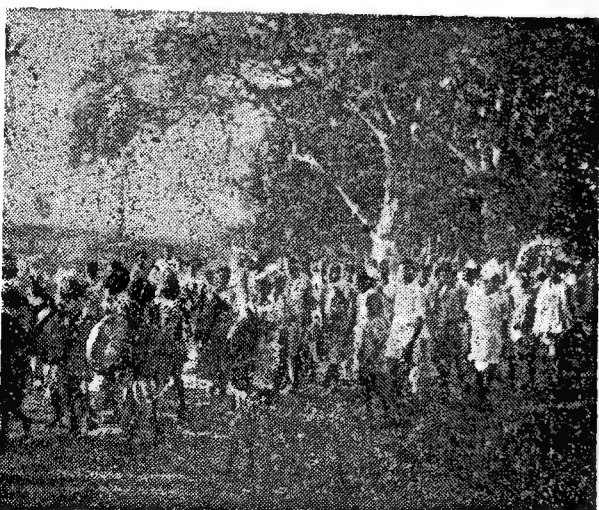

అఖిలభారత వాణిజ్యసభాసమితి సమావేశం.

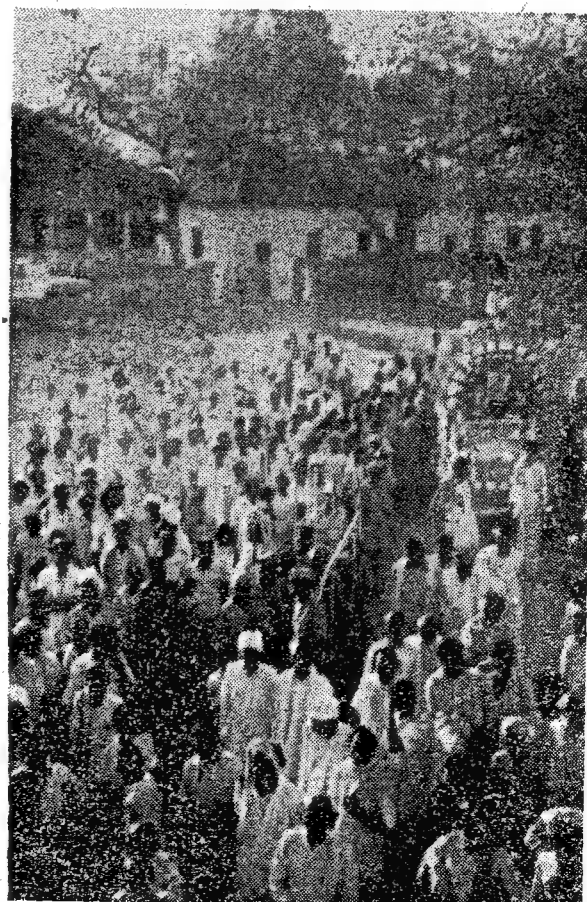
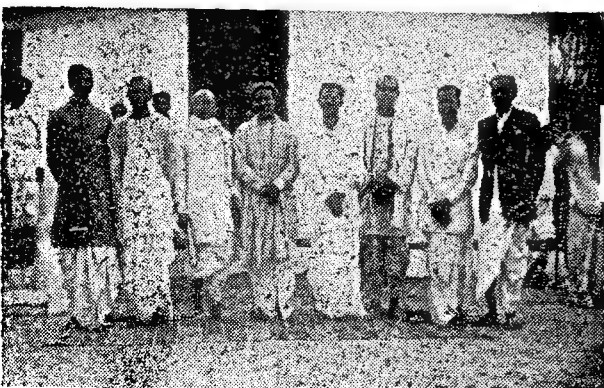
|| వార్త ||

ఢిల్లీలో జరుగుతున్న పంగసాహిత్య సమ్మేళనములో శ్యాంప్రసాద్ ముఖర్జీగారు ఉపన్యసిస్తున్నా

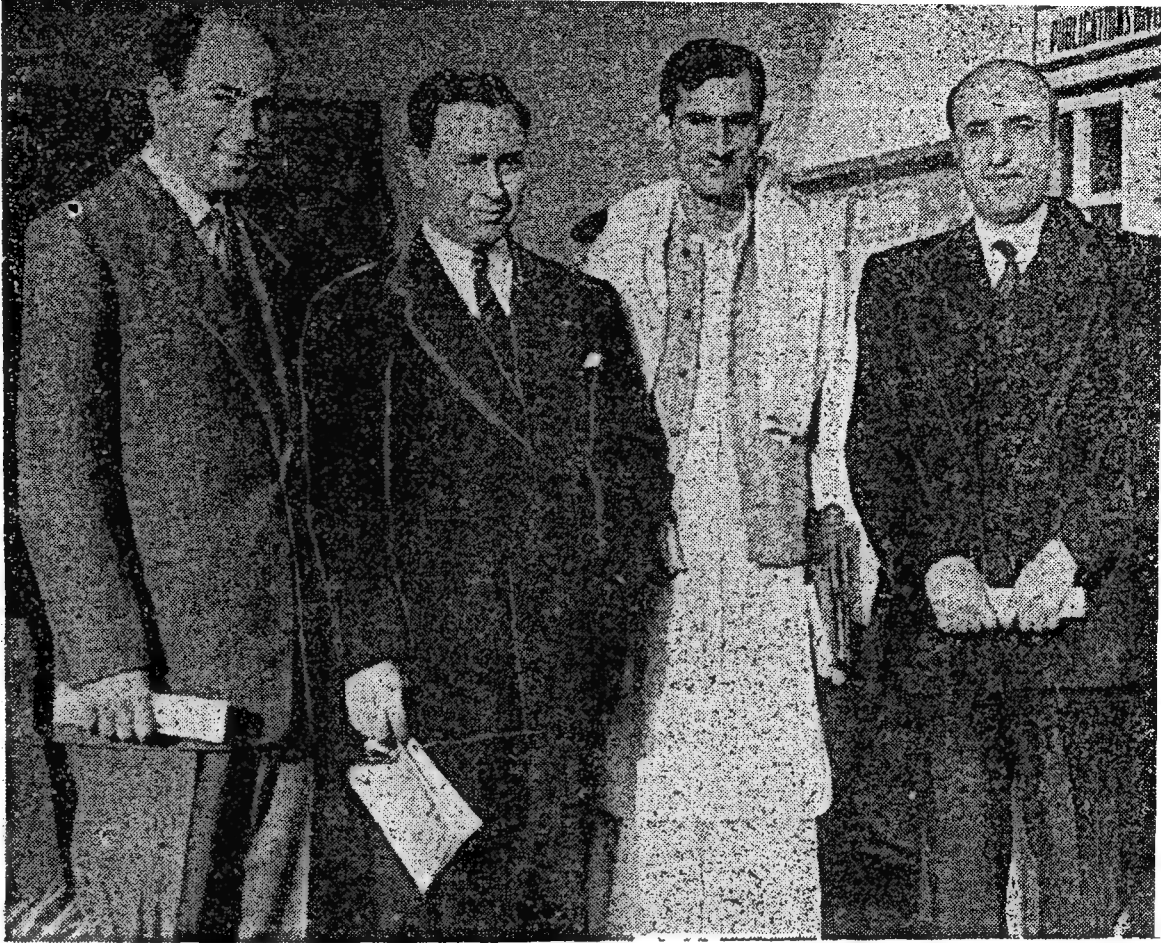

నందలూరులో కడపజిల్లా రాయల సీమ అభివృద్ధి మహాసభ : దృశ్యాలు.

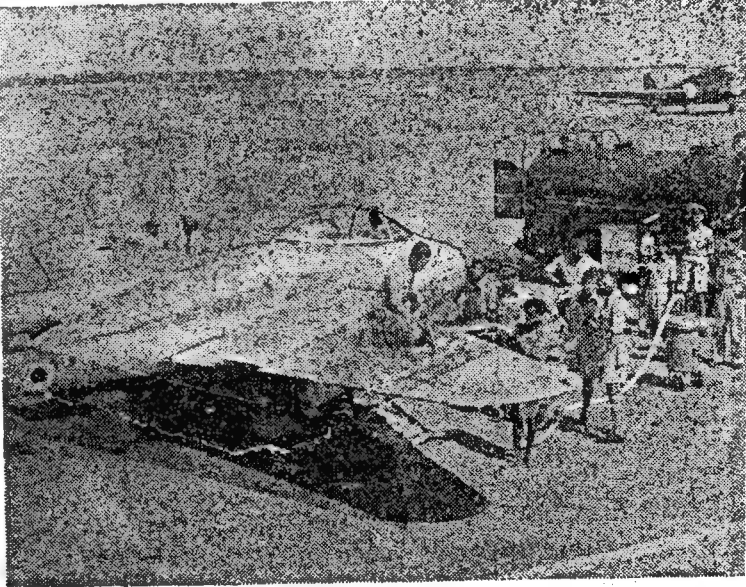
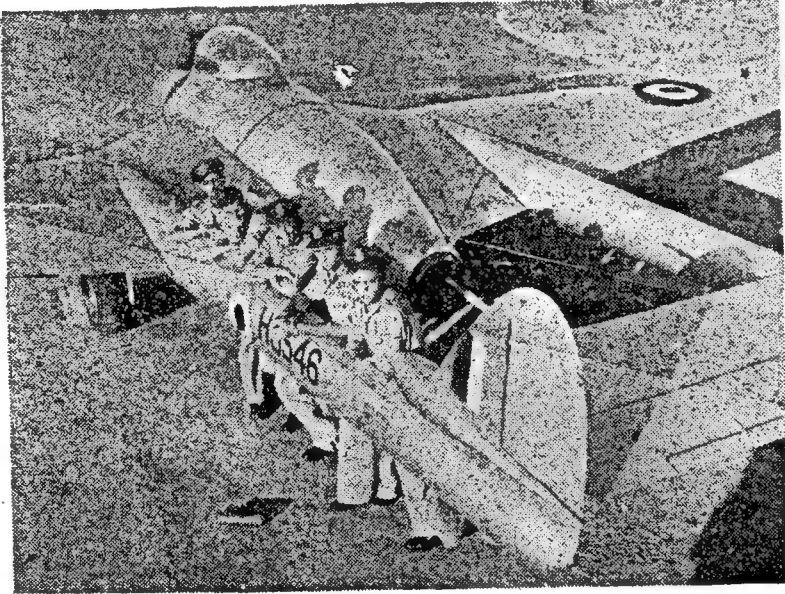
రోజన్ దేవి అస్థికలను నిమజ్జనము చేయుటకు రేగింపు దృశ్యం.

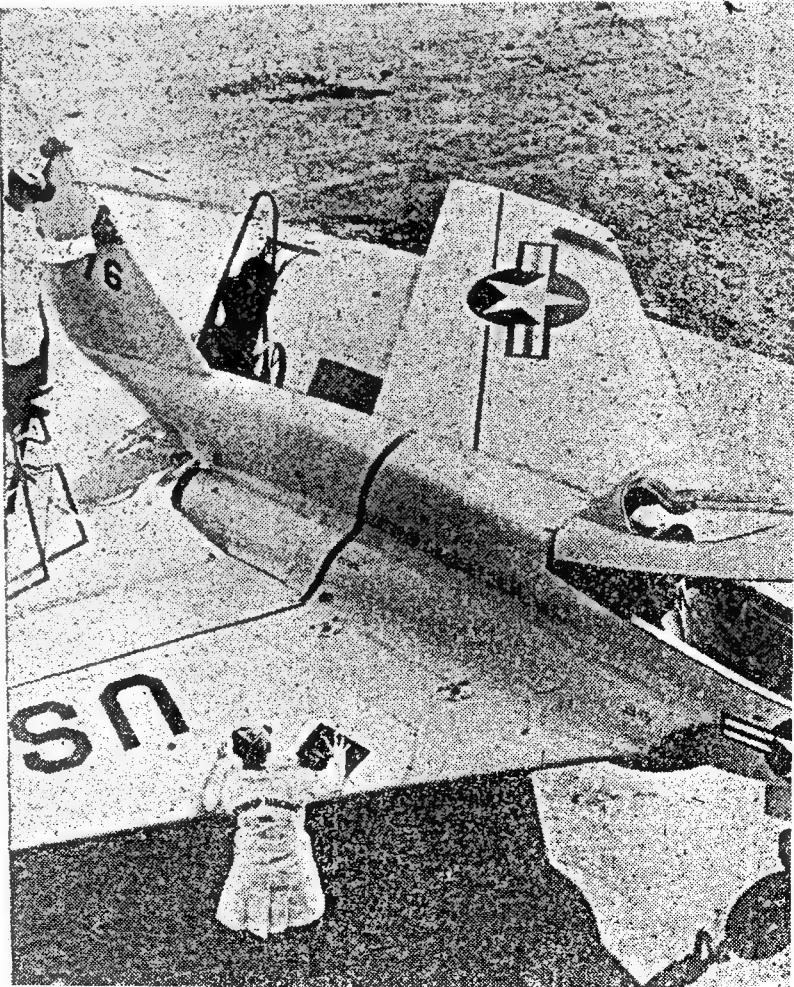
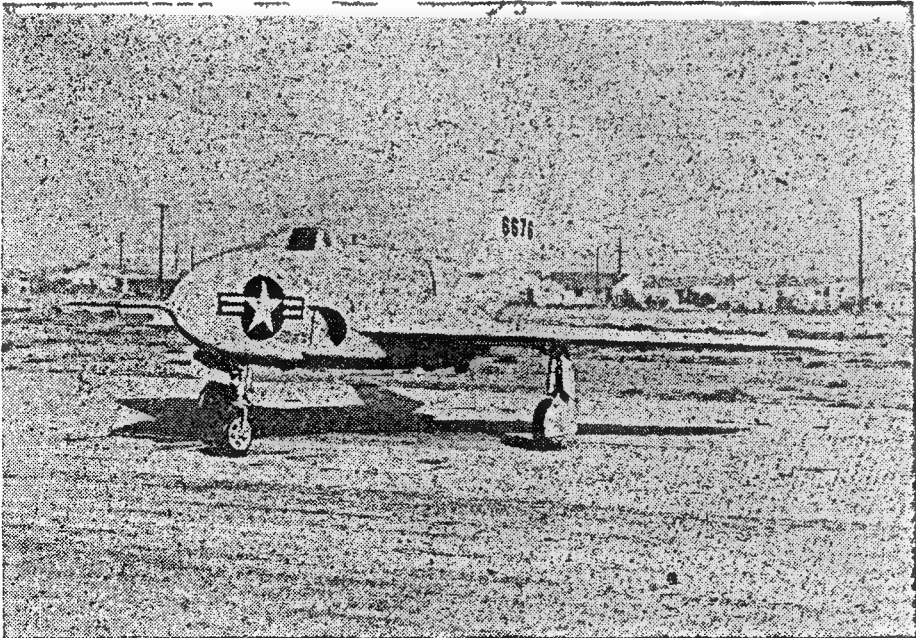
ఢిల్లీలో లలితకళా ప్రదర్శనం ప్రారంభించినప్పుడు ఆహ్వానింపబడిన ఈశు పత్రికా రచయితలు.

త్రా లు

చెన్నపట్నంలో ప్రదర్శించబడిన జట్ "వాంపైర్" విమానాలు.
కుడిపక్క చిత్రంలో పెట్రోల్ నింపుచున్న దృశ్యం.

దాదాపు శబ్దవేగంతో ప్రయాణం చెయ్యగల చిన్నవిమానాలు. కాలిఫోర్నియాలో నిర్మించబడినవి.

బాలానందం

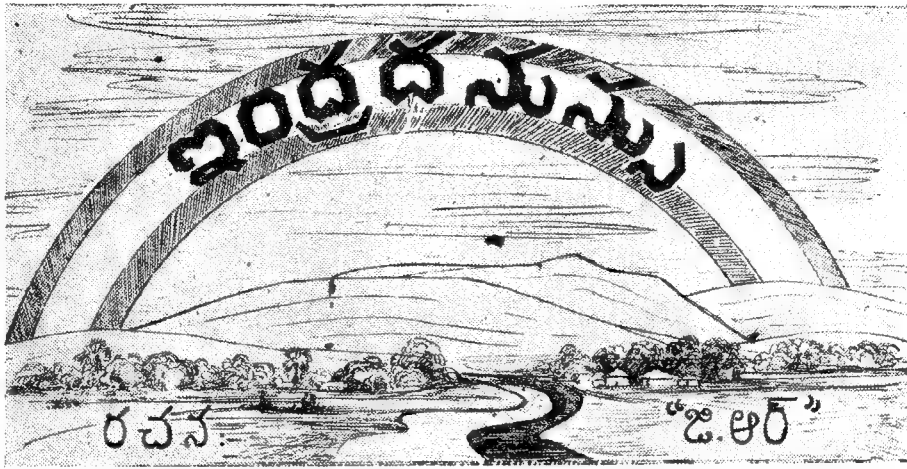
చాలా రోజుల కిందట ఎక్కడ చూచినా పచ్చటి చెట్లూ, నీలపు కొండలూ, తెల్లటి చెరువులూ కాలవలూ వుండేవి. చెట్లనిండా రంగురంగుల పిట్టలూ, నీళ్లనిండా రంగురంగుల కప్పలూ చేపలూ వుండేవి. కొండ గుహల్లో ఉంటూ, పెద్దపెద్ద నెమళ్లు రంగురంగుల పింఛాలు విప్పి ఆడుతూ బైటికి వచ్చేవి.

* * *

ఆ రోజుల్లో ఇంద్రుడు, చంద్రుడు, వరుణుడు మొదలైన దేవతలంతా ముట్టలు మీదనవారి చేస్తూ తిరుగుతుండేవాళ్లు. ఒకళ్ళ కన్నా ముందు ఒకళ్లు ముట్టలు పరిగెత్తించాలని పాళ్ళు. పండాలు వేసుకొనే వాళ్లు. అప్పుడు ముట్టలు పరిగెత్తుతుంటే, 'ఊం.....' అని మోత వినపడేది. 'ఊన్నే' అంటే 'ఉరుము' అంటారు. ఊన్నడప్పుడూ అవి ఒకదానితో ఒకటి కొట్టుకొని దెబ్బలకు కరిగిపోయి, చానగా కురుస్తవి.

దేవతలందరికీ పెద్దన్న సూర్యుడేవుడు. ఆయన్ని వాళ్లు మధ్యవర్తిగా పెట్టుకునే వాళ్లు. పండెంలో ఓడిపోయిన వాళ్ళ ముట్టలు మీద ఇంద్రుడి వజ్రాయుధం వుచ్చుకొని సూర్యుడేవుడు ఒక్కొక్కదెబ్బ కొడుతుండే వాడు. అప్పుడది తళుక్కు తళుక్కున మెరిసిపోయేది. ఒక్కొక్కప్పుడు వజ్రం ఇంద్రుడి చేతిలో నుంచి భారి ఫెళఫెళ మోత చేస్తూ, మండిపడుతూ, కింద పడేది. సూర్యుడప్పుడు దాన్ని మళ్ళీ పేకలించి ఇంద్రుడికిచ్చేవాడు.

భూలోకంలో ఉన్న నెమళ్లూ, పిట్టలూ, కప్పలూ కూడా ఇట్లాగే ఆటలు పాటలు మొదలుపెట్టేవి. ఒక రోజున యథాప్రకారంగా దేవతలు ఆట మొదలు పెట్టారు. సూర్యుడు మధ్యవర్తిగా ఉండేందుకు ముట్టలు చాటుకు వెళ్ళిపోయాడు. కింద భూమి మీద మగ నెమళ్లు పింఛాలు విప్పకొని నాట్యం మొదలుపెట్టినై. ఆడ నెమళ్లు ఆటను చూస్తున్నవి. కప్పలు 'బెకబెక' మని ముద్దెళ్ళుకొట్టుతున్నవి. ఆ ఆటను చూసేందుకు ఆ రోజు కాల రంగురంగుల పిట్టలు వచ్చినై. ఆకుపచ్చటిచిలకలూ, పసుపు రంగు పసుపుపిట్టలూ, గోధుమరంగు గోరంగులూ, నీలరంగు పాలపిట్టలూ, వడంగి పిట్టలూ, పొన్నంగి పిట్టలూ, కొంగలూ ఇంకా ఎన్నోరకాల పిట్టలు వచ్చినై. అవన్నీ కిచకిచమని సంతో

పంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఆటను చూస్తున్నవి.

దేవతలకూడా ఆటను జోరుగా సాగిస్తున్నారు. ఆటలో మొట్టమొదట ఎవరిముట్ట ఇంకొకరిముట్టతో డీకొట్టుకొంటుందో ఆ దేవత, ఒక మంచు కొబ్బరికాయను పగలకొట్టి అందరికీ పెట్టాలి. దేవతలు వాటిని తిన్నప్పుడు తింటారు. లేకపోతే కింద భూమిమీద పడేస్తారు. ఆ క్రిందపడ్డ ముక్కలే వజ్రగల్లు! ఆ రోజున కిందపడ్డ వజ్రగల్లన్నీ పిట్టలు తిన్నవి.

నాలుగు సార్లు పందేలు అయినవి. నాలుగు సార్లు ఇంద్రుడే గలిచాడు. ఓడిన వాళ్ళ ముట్టలమీద సూర్యుడు వజ్రంతో కొట్టి చాలాసార్లు మెరుపులు తెప్పించాడు. అయిదోసారి వరుణుడి ముట్ట ఇంద్రుడి ముట్టను మించి ముందుకు పోయింది. ఇంద్రుడు ఉక్రోశం పట్టలేక చేతులోవున్న వజ్రాన్ని వరుణుడి ముట్టమీదకు విసిరాడు. కాని వరుణుడు తప్పించుకుని ముందుకు వెళ్ళటం వల్ల వజ్రం భూమి మీద పడింది.

ఆటలో ఇంద్రుడు అన్యాయం చేసేటప్పటికి సూర్యుడేవుడికి కోపంవచ్చింది. "ఇంద్రుడా! అట్లా అన్యాయం చేస్తే ఎట్లా అనుకున్నావ్! నీ కింక వజ్రాయుధం ఇవ్వను పో!" అని ఆయన కోప్పడ్డాడు. దానితో ఆట ఆగిపోయింది.

* * *

వజ్రం కింద పడేటప్పుడు ఫెళఫెళ మోత చేస్తూ, మంటలు కక్కుతూ, నెమళ్లు నాట్యం చేసే చోటికి కొంచెం దూరంలో వున్న చెరువులో పడ్డది. అక్కడి కప్పలూ, చేపలూ నాట్యము చూసేందుకు ఇవతలకు వచ్చినయి కాబట్టి బతికి పోయినై. లేకపోతే ఆ మంటలకు చచ్చిపోయేవే. ఆ మోతకు పిట్టలూ, కప్పలూ అన్నీ బెదిరి పోయి గుహలో దాక్కున్నవి.

ఆట అయి, దేవతలంతా, ముట్టలెక్కి ఎవళ్ళ యిళ్ళకు వాళ్లు వెళ్లి పోయారు, ఒక్క ఇంద్రుడు తప్ప. ఇంద్రుడు సూర్యుడి పక్కను చేరి, "అన్నయ్యా, ఇ కెప్పుడు తప్పుచెయ్యను. నా వజ్రాయుధం నాకు తీసి యియ్యవూ" అని బతిమాలాడు.

సూర్యుడికి జాలివేసింది.

"మరి ఎప్పుడూ అన్యాయం చెయ్యవు కదా" అని నొక్కిరిచాడు.

ఇంద్రుడు లెంపలు వాయించుకొని దీనంగా "ఎప్పుడూ చెయ్యను" అన్నాడు.

సూర్యుడు బైటికి కదిలివచ్చి, వజ్రాయుధం పెకలిద్దామా అనుకొంటూ ఇంద్రుడి వంక చూశాడు. ఇంద్రుడప్పుడే అన్నకిచ్చినమాటమరచిపోయి "వజ్రాయుధంగానీ! వరుణుని పనిపట్టా" అని తనలో తను గట్టిగా అనుకొంటున్నాడు.

సూర్యుడు చటుక్కున ఇంద్రుడి వంక తిరిగి "ఏమిటీ అంటున్నావు! అయితే వజ్రాయుధం తియ్యను" అన్నాడు.

ఇంద్రుడు మెహం మార్చేసుకొని "అన్నయ్యా, అన్నయ్యా! తీసిపెట్టవూ! నిజంగా, ఏంచెయ్యవన్నయ్యా" అని కాళ్ళా వేళ్ళా బడి బ్రతిమాలాడు.

సూర్యుడు చివరకు "సరేలే, వజ్రాయుధం ఇయ్యనుగాని దాని బదులు విల్లు ఇస్తాను. అది నేను చూస్తుంటే తప్ప నువ్వు పట్టుకొనేందుకు" వీల్లేదు. అన్నాడు.

"ఉత్త విల్లెందు కన్నా" అని ఇంద్రుడు జాలిమొగం పెట్టాడు.

సూర్యుడు ఇంద్రుణ్ణి ఉబ్బేస్తూ "ఉత్త విల్లు అనుకున్నావా ఏమిటి! బ్రహ్మాండమైన విల్లు, ఆకాశం అంతఉంటుంది. ఎంతో చక్కగా ఉంటుంది. మూడు

లోకాల్లో అంత చక్కని వస్తువే లేదు" అని ఊరించాడు.

ఇంద్రుడు ఆశతో "అయితే ఇయ్యి పోనీ" అని నద్దకొని వజ్రాయుధం కూడా ఇయ్యి అన్నయ్యా అని బ్రతిమాలాడు.

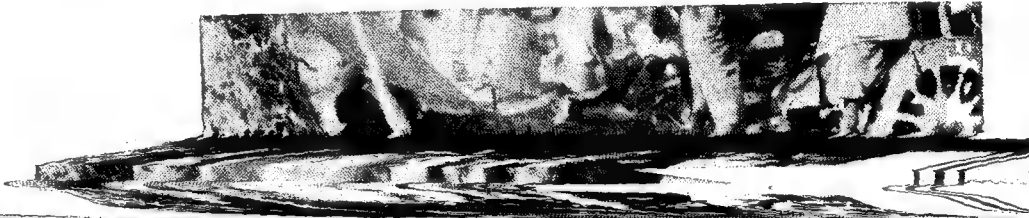
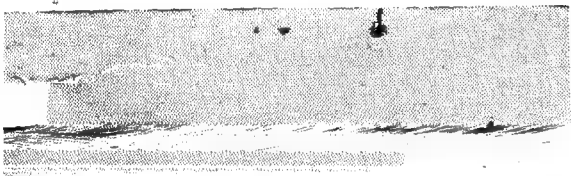
"నువ్వు సరిగ్గా న్యాయంగా ఆడుకొంటాంటే, వజ్రాయుధం తర్వాత ఇస్తాను" అని సూర్యుడు ఇంద్రుడిని ఊరార్చాడు.

ఇంద్రుణ్ణి ఊరార్చుటానికైతే అన్నాడు గాని, అల్లాంటి విల్లు ఏదా అని సూర్యుడు ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు. ఇంతలో క్రిందికి - భూమి మీదకు, చూశాడు. గుంపులు, గుంపులుగా, కిలాకిలా కబుర్లు చెప్పకొంటూ, గంతులు వేస్తూ, హాయిగా ఆడుకొంటూ పాడుకొంటూ పోతున్న పిట్టలు కనబడ్డాయి.

వెంటనే సూర్యుడికి ఊహ తట్టింది.

నెమలిపింఛం కన్నుల్లో నీలి, ఊధా వర్ణాలూ, చిలకలరెక్కల చిత్రాశు పచ్చలూ, పొన్నగిపిట్టల పొద్దులెరుపులూ, వడంగిపిట్టల వంగచాయ రంగూ, ఇట్లా అన్నిపిట్టల ఈక్లా ఉండే అన్ని రంగులూ, తన ఏడు కిరణాలచేతుల్లో ఎత్తి కూర్చి పట్టుకొని, ఆకాశం ఆ అంచునుంచి, ఈ అంచు దాకా వంపుగా విల్లుకట్టి, ఇంద్రుడి భుజంమీద తగిలించాడు. "ఓహో! ఏం చక్కని విల్లుని ముల్లో కాలూ మురిసిపోయాయి, ఇంద్రుడుకూడా, వజ్రాయుధంమాట మర్చిపోయి, విల్లు వుచ్చుకొని, ముట్టల్లోంచి సూర్యుడు చూస్తున్నప్పుడల్లా, మహా సంతోషంతో కులుకుతూ, "ఇంద్రధనుస్సు" "ఇంద్రధనుస్సు" అని రొమ్ము విరుచుకు చెప్పకునే వాడు. సూర్యుడు నవ్వుతూ "నేను లేనప్పుడు పట్టుకోకేం", అని ముట్టలచాటునుంచే, ఇంద్రధనుస్సు చూసి, తాను కూడా మురిసిపోయేవాడు.

A black and white photograph showing a tractor pulling a trailer through a field. The tractor is on the right, and the trailer is on the left. The background features a line of trees and a cloudy sky. The image has a grainy, historical quality.

బ్రిటన్ అధికాహంస్పత్తి ప్రణాళిక కనుగుణంగా అంగబాలురు నూతన వ్యావసాయక యంత్రాంతో పనిచేస్తూ దేశానికి పనిస్తున్నారు.

విటివ్ నటి 'జేకా హిల్టన్'. "డియర్ మర్డర్" అనే

చిత్రంలో తారాపథ మందుకొన్న నటీమణి.

సినిమా కథనంలో ఓ, న, మా, లు:

సంభాషణలు, తదితర శబ్దాలు

చలనచిత్రంలో సంభాషణకు, నాటకంలో సంభాషణకు, ప్రయోజనతత్వంలోనే చాలా విభేదముంది.

నాటకంలో కథను చెప్పటానికి సంభాషణ లొక్కటే సంపూర్ణంగా వినియోగిస్తాయి. రంగ స్థలము, అలంకారాలు, నటకుని ఆహార్యవిహారాలు, ఇత్యాదివిషయా లన్నిటికీ, నాటకరంగంలో ఉన్న ప్రయోజనమూ, సినిమా తెరమీద ఉన్న ప్రయోజనమూ చాలామటుకు మారిపోయినట్లే, సంభాషణలకు కూడా ప్రయోజన ప్రాముఖ్యతలు చాలామటుకు మారిపోయాయి. సంభాషణలకు నాటకంలో ఉన్న కథనప్రయోజనము, సినిమాలో, రంగాలంకారాల తదితర ఉపాంగాలకు సంక్రమిస్తుంది. నాటకం సంభాషణలే వరుసగా రాసుకొని, నాటకం పుస్తకరూపంలో చదువుకున్నప్పుడు, నాటకంలోని కథ అంతా పరిపూర్ణంగా మనకు బోధపడుతున్నట్లు ఉంటుంది. సంభాషణల ద్వారా తప్ప కథను ద్వితీయకం చెప్పటానికి నాటకంలో ఇతరాధారాలు చాల తక్కువ అవబట్టి, సంభాషణలన్నీ వరుసగా చదువుకొంటేనే నాటకం అంతా తెలుసుకుంటుంది.

అసలు ఏవిషయమైనా శబ్దకం చెయ్యటానికి, సంభాషణకన్నా సులువైన మార్గం లేదు. అందుచేత, సినిమా కథారచయిత, కాస్త బద్ధకస్తుడైతే తక్కిన కథన ఉపాంగాలన్నీ విస్మరించి కేవలం సంభాషణలతోనే కథ చెప్పాలని ఉపక్రమించవచ్చును. దానితో అటు అతివృష్టిగా తయారవుతుంది.

సంభాషణ లెంతగా కథ తెలిపేందుకు వాడుకోవాలనటంలో, ఒక యథాగతాన్ని గ్రహించాలి. చలనచిత్రకథారచయితకు సంభాషణలమూలంగా కథ తెలుసుకోవటం చాలా సులువైన మార్గమే గాని, చలనచిత్రప్రేక్షకునికి సంభాషణల ద్వారా పొదుగునా కథ అర్థం చేసుకోవటం కష్టమనిపిస్తుంది. కేవలం ఏకరువుగా చెవికి వినబడే మాటలమీద వరుసగా మనస్సు నిల్పడం కష్టమని మన కందరకు తెలిసినవిషయమే. సభావేదికలపై దంచే గంటలకొద్దీ ఉపన్యాసాలు వినటం, క్లాసులో ఉపాధ్యాయుడు ఏకరువు పెట్టే పాఠాలు వినడం, ఇత్యాదులన్నీ ఎంత విసుగు పుట్టిస్తాయో వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. సంభాషణలు వినమని కోరికతో, ఒకే రోజుకి పాటకొక ఎప్పుటి

పొదుగునా ఒక్కచెవితోనే గ్రహించటం కష్టం. అందుకనే కాబోలు, ఉపన్యాసం వింటూన్న వాడినీ, నాటకం చూస్తున్నవాడినీ వాటికి లాక్కురావచ్చుగాని, ఎంత దుర్మిత్రం నాటకం వైనా, దృశ్యప్రాముఖ్యమున్న సినిమా చూస్తున్న వాడిని వైటికి లాక్కురావటం చాలా కష్టమౌతుంటుంది.

కాబట్టి, కథ తెలుసుటలో, సంభాషణల మీద ఎంత తక్కువ ఆధారపడిఉంటారో కథారచయిత తెలిసికోవలసిఉంటుంది. ఈ ప్రయత్నం కోసమని చలనచిత్ర కథారచయిత, ముందు సంభాషణ లనలు లేకుండా తదితర చలనచిత్ర కథనసాధనాలతోనే తన తెల్పుదలచుకొన్న కథ సంతా పూర్తిగా తెలిపేందుకు సాధనచేయాలి. అతర్వాత అతని అనుభవాన్నిబట్టి, కథాస్వరూపం తన భావించినంత పూర్తిగానూ తెలుపబట్టడానికి ఎక్కడెక్కడ సంభాషణలు తేనిదే చిత్రానికి సరియైన సంపూర్ణ స్వరూపం రాలేదని తోస్తుందో, అంతంతమాత్రంగా సంభాషణలను ప్రవేశపెట్టటం సాధికగా చేసుకోవలసిఉంటుంది.

శబ్దాలు

జీవితంలో ప్రతి సంచలనంతోనూ, ఒకశబ్దం బోడించుకుంటుంటుంటే మనకు నిత్యానుభవంలోని విషయం. ఒక తలుపుమాసివచ్చును చప్పుడు, ఒక తలుపు తెరుచుకొంటే చప్పుడు, లేదా ఒక కుప్పాకి పేలినచప్పుడు, ఇలా ఒకటేమిటి ప్రతివిషయంలోనూ, క్రియాకలాపా న్ననుసరించే చప్పుళ్ళు

'మన దేశం' చిత్రంలో నాయకపాత్ర

చెవులకు వివరముకపోతే వివరీతంగా వివరముంది. అలాగే ఒకటైలు వెళుతున్నప్పుడు, ఒక యంత్రం పనిచేస్తున్నప్పుడు, ఇత్యాదులుగా దృశ్యంలో క్రియకు సంబంధించిన చప్పుళ్ళన్నీ వినబడుతుంటుంటే, సహజంగా ప్రేక్షకుడు దానిని విని తోచివుంటే ఏదో వికృతంగానే ప్రేక్షకునికి కనబడుతుంది.

ఇప్పు డీ జోడింపునే తల్లక్రియలుచేసి చూసుకొందాం. దృశ్యంలో క్రియ కనబడుతుంటే, ఆ క్రియ ననుసరించిన చప్పుడు వినబడడమకొంటుంది. వెంటనే ప్రేక్షకుని కా క్రియాకలాపం ఆ చప్పుడు ఎక్కడో ఉన్నదన్నట్లు స్పృశిస్తుంది. అలాంటి కేవలం ఒక్కశబ్దాన్నే వినిగా విడిచి, విశ్రాంతి తెలిపేటటు చేయగలుగుతున్న దృశ్యనాటకం, ఉపన్యాసకారుడు: ఒక చీకటిమూల ఒక గజమున్నట్లుగా వినిపిస్తున్నట్లు, నిద్రపోతోన్నట్లు, తగ్గిపోయిపోయినట్లు కనబడవచ్చుకొందాం. ఈభాష్యతోకలిసి జోరుగా పట్టులమీద గైలుచక్రాల ఘోషాన్ని శబ్దం వినబడుతుందనుకొందాం. వెంటనే, ఒక గజున్న గైలుపెట్టెలో ఒకమూల పడుకొని ఈ గజుని ప్రయోగించేస్తున్నాడని తెలుసుకుంటే, ఆ గజుల మీద చక్రాలశబ్దం తగ్గిపోతున్నట్లు, అగియిస్తే, ఒకటిగిరి స్త్రీమనదగ్గరకొచ్చామిగాబోలునని తెలుస్తోంది. అంటే, అతివృష్టతమయిన విశాల రంగాలు చూపించటానికి తెరమీద అంతా శబ్దం లేనప్పుడు, ఆనుపంగిక శబ్దాలన్నీ, శబ్దానికి ఆయా విశేషాలు తెలుపచేయటానికి, కథనమూలంగా ఈ చప్పుళ్లు ఉపయోగపడుతాయి. ఒక నర్తకిని ఒక గదిలో ప్రవేశిస్తున్నట్లు చూపించిన దృశ్యంతోపాటు, జనం ఆహ్వానకరంగా వచ్చిపోతున్నట్లు శబ్దాన్ని చూపితే, ఆ నర్తకి నాటకరంగమీదినుంచి తెర వెనుకకు గ్రీక్ గోమూలంకి వచ్చినట్లు, ఆమె అభివ్యక్తి జనం చాలా మెచ్చుకొన్నట్లు, అక్కడ తరవాతనట్లు, ఇంకాంటి కథావిశేషాల్నీ, నాటకం హలంతా తెరమీద చూపకుండానే, శబ్దం హాలులో వినబడుతున్న చప్పుట్లవల్ల, ఇతర కేకలు, ఈలలు శబ్దాలవల్ల, సినిమా ప్రేక్షకునికి స్ఫురింపచేయవచ్చును. ఆమె ముఖభంగిమలతో కొద్ది మార్పులతో, ఆ జనం మెచ్చుకోలు ఆమె సంతోషిస్తున్నదే, లేక ఆ మెచ్చుకోలు పరిపాటి విషయ ఆమెకు విసుగుగా ఉన్నట్లే, అక్కడ నర్తకినేనితో ఆమె మున్న పేర్లు ప్రభుత్వం, ఇత్యాదులన్నీ స్ఫురింపచేయవచ్చును.

చిత్రాని కన్న పరిమితి కొద్దిమీ దృశ్యంలో ఉంచుకొంటే, ఫిల్ములో కొద్దిపాటి స్పృశితో ఈ శబ్దాలను కథనోపాధుగాలుగా ప్రకటించుకోవటంలో, తెరమీదా చూపించవలసిన దృశ్య పరిమితిని కూడా సంతృప్తి చేసుకొని కొద్ది దృశ్యాలలోనే, ఎక్కువకథావిశేషాలను తెల్పగలుగుతాము.

స్వార్థం ఉండదు. నాటకంలో, ముఖ్యంగానే 'సంభాషణ', సినిమాలో ఉపాంగాలన్నిటితోపాటుగానే శబ్దకం చేయటంలో ఒకభాగంగా ముఖ్యం కల్గిఉంటుంది.

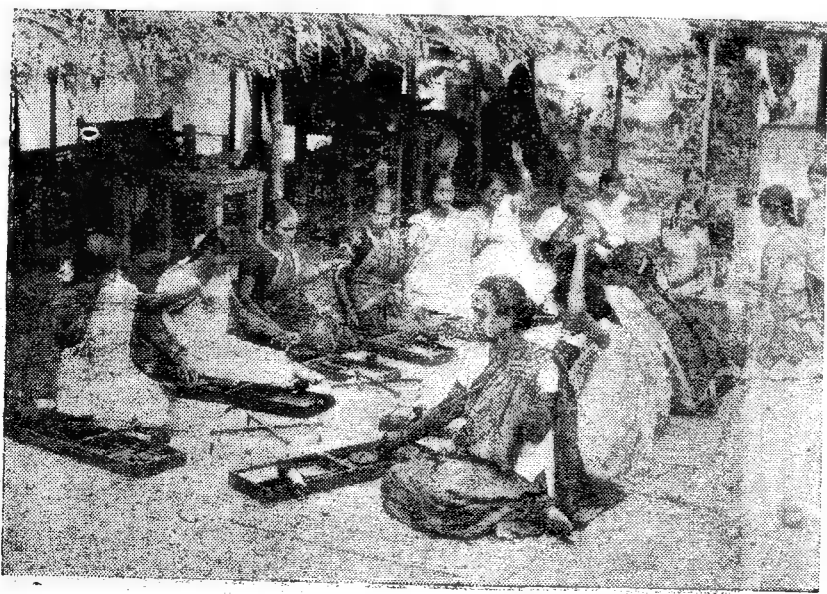
మ. అంటుంటే, వెంటనే, సినిమాలో సంభాషణల ఉపాంగంగా ఎంత ఇచ్చుకోవలసిఉంటుందో అన్నది.

చిత్రానికి బోడించగల యంత్రావనం సంభాషణల కంటే ప్రాముఖ్యం ఇత్యాదృశ్యాలలో వాదోపవాదాలు బయలుపర్చిగా సంభాషణలుంటే నాటకంలో గానిచాలాని కొందరూ, ఎంతో మరీ అయితే, ఒకటో రెండోముక్కలు, సంభాషణలే ఉపయోగపడవేవారు. ఇలా అతివృష్టి, అనావృష్టిగా వున్నాడు.

ంలో మాటలకు భావప్రకటన చెప్పుకొంటున్నాము. కాబట్టి సినిమాలో తోచుకున్న మూలనియమం కపోడే, సంభాషణలే కథ చెప్పే పంటలో. ఎంతవరకు ఉచితానుచి ఉంచుకోవలసి ఉంటుందని ఆలో

తగ్గుతుందన్నమాట నిజమే. కాని శ్రవణేంద్రియం ద్వారానే వరుసగా విషయమంతా గ్రహించవలసినచేట్టలన్నీకీ మనస్సుకు చాలా ప్రయాణం కలుగుతుంది. చిత్రరూపంలో కంటితో గ్రహించినంత హాయిగా కథనవేషేమిన్నీ, శబ్దరూపంలో

కలవాటుపడి ఉంటుంది. ఆపని జరిగి ఆ చప్పుడు వినబడకపోతే, మనస్సుకు ఏదో విపరీతంగా కనబడుతుంది. ఒక బల్లమీద గట్టిగా ఉపన్యాసకరుడు నుద్దెట్టు తెరమీద కనబడి, బల్లనుద్దిన చప్పుడు

మృదాను చర్మా ప్రచార సభవారు నడిపిన మూలుపనుకు పోటీగా పాల్గొన్న కొందరు మస్లిం ప్రాధమికోపాధ్యాయులు.

శబ్దాలను వాడుటలో మరొకవిషయం మనం గమనికలో ఉంచుకోవాలి. కంటికి కనబడే దృశ్యాల్ని విభాగి: ముఖ్యంగానే శబ్దముక్తం, మూత్రప్రాయంగా వచ్చునే ఉండాలి. ఒక మిమిక్ కుటుంబంలో పనిచేసేవారు వని వేరు వేరు "షాట్స్" (దృశ్యాలు) తియ్యగల్గుతున్నాగాని, ఆ గదికి సంబంధించిన 'షాట్స్' అల్పంటితోనూ, మిమిక్ కుటుంబంలో శబ్దం ఉంటుంటానే ఉండాలి (మిమిక్ కుటుంబం వాడుకలు చూపిస్తోంటే తప్ప!) ఉంటుంది. అంతే, ఈ పదిహేడులో దృశ్యం విభాగించవలసిందే గాని, ఆ దృశ్యాలన్నీ కంటికి ఒక శబ్దం వచ్చుగా వుచ్చుకొస్తోంది. కన్ను చూసేదృశ్యం అక్షరముగా మారవచ్చునుగాని, చెవులు వినేకబ్బం ఎంతెగ కుండా ఉండాలిఉంటుంది. ఈ తున్నాన్ని ఉపయోగించుకొని, శబ్దం ఎంతెగకుండా వినిపిస్తూ, దృశ్యాల్ని విభజించుకొన్నామని నాటికగా దర్శకులు వాడుతారు. అంటే సంభాషణ మాటలమధ్యలోనే దృశ్యం (షాట్) కూడా వుంటే తప్ప, అమగ్గపంతు దృశ్యం లేకుండా సంభాషణానంతరంవాకా పూర్తిగా అగి మోల్చుకొన్నాడు.

కాబట్టి, తెరమీదదృశ్యం, విభజనపూర్తామీద నడుస్తూంటే, తెరనుంచి వినబడేశబ్దాలు, ఆ విభజితదృశ్యాలన్నీకీ గుచ్చిపెట్టే మాలికా సూత్రంగా ప్రయోజనకర మౌతుంది

జీవిత శిథిలాలలో గుడిగంటలు

రామమూలం పట్టణ సమీపమున నన్ను గ్రామముల పురంపాలెం గ్రామములో 600 సంవత్సరముల క్రిందటి నాటి విగ్రహములు గొరిగిన వని ఆంధ్రపత్రికలో చదివి, ఆ విగ్రహములను చూచుటకు వెళ్ళితిని.

విగ్రహములు గ్రామ మందిరములో నున్నవని గ్రామస్థులు చెప్పిరి. రామ మందిరము వద్దకు వెళ్ళితిమి.

ఆ మందిరములో వెలుతురు సరిగా లేదు. విగ్రహములను పెట్టిన చోటనుండి కట్టినచో గ్రామస్థులకు ఉపద్రవము సంభవిల్సి నని వారు భయపడిరి. భయపడి కట్టిన అనేక విగ్రహములనారికి చెప్పితిమి. కాని వారికి జంకు వలేదు. అంతట రామ మందిరములో నుండి యే భోజనము తీసితిమి.

విగ్రహములు దొరికిన విధమును గురించి ప్రశ్నింపగా గ్రామమునకు గాగురు తదితర గ్రామస్థులు ఈ వృత్తాంతమును తెప్పిరి. ఆగష్టు 23-వ తేదీన ఉదయము 11-12 గంటలమధ్య గొట్టె కాపరి భట్ల-శేనులబండ్ల ద్వారా, పట్నాల చంద్రయ్య అను 12 సంవత్సరముల బాలుక,

మొదటిగంటపై అక్షరములు

గ్రామమునకు ఈశాన్యమున, గవర్న మెంటు పోర్ట్ బోరు లో-గుర్తి ము వాళ్ల కొండ సమీపమున ఆ డు కొనుచు, ఆటసంధ్యమున త్రవ్వగా కంకురంగుమని శబ్దము వినిపడెను. మరి కొంతత్రవ్వ విల్లలిద్దగు శైగంటలు గెంకిరి, నాల్గు విగ్రహములను భూభగ్గుచు భయపడుచు పైకితీసిరి. గ్రామములోనికి పగుగొట్టినవి వెళ్ళి

శ్రీ వి. సూర్యప్రకాశరావు

గ్రామ పెద్దలకు ఈ వృత్తాంతమును తెలియజేసిరి. గ్రామ పెద్దలు విగ్రహములను ప్రదేశమునకు వెళ్ళిరి. విగ్రహములను గోతిలో నుంచి పూర్తిగా పైకితీసి, యింకను నిమెనుగల వేమో యని త్రపు చుంకగా భూ భేటి వాగ్యుత్తును రైతుకు పూని, తాము శ్రీ శైవకేశేవ్యర స్వామిలవా రనియు, యింకేమియు విగ్రహములు లేవనియు, త్రవ్వవలసిన అవసరము లేదనియు చెప్పెనట. విగ్రహములు గొరిగినచోట ఆలయము కట్టుట మంచిదికాదా యని పూనిన రైతును ప్రశ్నిం పగా గ్రామములోనికి తీసికొనిపోయి రామ

మందిరములో నంచుమనియు, గ్రామ ప్రజలకు అనకూలమును స్థలములో ఆలయమును నిర్మించ మనియు చెప్పెనట. ఇన్నాళ్ల నుండి విగ్రహ ములు కప్పబడియుండటము కారణమేమని గ్రామస్థులలో ఒకరు అడుగగా, తమ 200 సం వత్సరములక్రిందట వొక నక్కవాడు బంగారు విగ్రహములని భ్రమపడి తప్పగించెననియు, యీ స్థలములో పాతిపెట్టె ననియు చెప్పెనట. అంత కు పూర్వమున్న స్థలమును గురించి ప్రశ్నింపగా ఆరమాసములక్రిందట నా గ గ్గ ను డి ని మోత త్రవ్వించిరినియు, ఆచోటనే పుండెడి వార మనియు చెప్పెనట. ఆ గ్రామ పెద్దల ఏమి అని అడుగ "శేనులబండ్ల" అని చెప్పెనట. ఆ గగ్గ నుడిలోని విగ్రహ మేమైనవని ప్రశ్నింపగా పూర్వము మరాటి దండువచ్చి ముక్కలైంద విరగగొట్టి, ఆలయమునకు గెడు ఫర్లాంగుల దూరములోనున్న నూతిలో, చిల్లాలగట్ట దగ్గర నున్న నూతిలో, పారవేసిరిని చెప్పెనట.

ఇప్పుడు యీ నూత్య కప్పబడియున్నది. శేనులబండ్ల గ్రామము లేదు. శేనులబండ్ల గ్రామ ఘనగురించి అడుగగా గవర్న మెంటు పురం పాలెమునకు సమీపములో శేనులబండ్ల అనేది గ్రామము 200 సంవత్సరముల క్రిందట పుండెడి దనియు, ఏ కారణము చేతనో ఆ గ్రామము నాశనమయ్యెననియు, తర వార ప్రజలు గవర్న

మెంటు పురం పాలెం అను గ్రామమును కట్టి రనియు ప్రజలు తెప్పిరి. శేనులబండ్ల గ్రామమును గురించి విశేషము లేమియు గ్రామస్థులు చెప్ప లేకపోయిరి.

పరువుల కాపరి కుర్రవాళ్లు నాల్గు కంచువిగ్ర హములను పైకితీసిరి. అందులో ఒకటి శ్రీ శైవకేశేవ్యర స్వామిలవారిదనియు, శ్రీశైవి, భూ దేవి, అలిమేలు మంగమ్మ విగ్రహములనియు గ్రామస్థులు చెప్పిరి. విగ్రహములు-అలిమేలు మంగమ్మని తప్ప, మూరెడుకన్న ఎక్కువపాడవు లేవు-అలిమేలు మంగమ్మ బానెడు నాడుగు నూతిమే. విగ్రహములన్ని కంచుతో తయారు చేయబడినవి. విగ్రహములలో విశేషము కేవియు లేవు-విగ్రహములనిద ఏమియు వ్రాసియుండ లే దని మునసబుగారు చెప్పిరి.

శై గంటలు గెండు దొరికిరి (i) 1 గంట వ్యాసము 9 అంగుళములు, పొడవు 9 గ్రెండు అంగుళములు.

(ii) రెండవ గంట 7 అంగుళములు వ్యా సము. పొడవు. 9 1/2 అంగుళములు.

ఈ రెండు గంటలవిద కన్నులు అంగుళములు ఉన్నవి. ఆ అక్షరములను ఉన్నవి ఉన్నట్లు యిందుతో జతపరచుచున్నాను.

రెండవ గంటపై అక్షరములు

శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామిగారి కృపాశ్రయమున గుడిగంటలు
మొదటి గంటపై అక్షరములు
శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామిగారి కృపాశ్రయమున గుడిగంటలు
మొదటి గంటపై అక్షరములు
శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామిగారి కృపాశ్రయమున గుడిగంటలు
మొదటి గంటపై అక్షరములు

శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామిగారి కృపాశ్రయమున గుడిగంటలు
మొదటి గంటపై అక్షరములు
శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామిగారి కృపాశ్రయమున గుడిగంటలు
మొదటి గంటపై అక్షరములు

భారత గూనియన్ అధినిశేషానికి, పాకిస్తాన్ అధినిశేషానికి, సామరస్యం ఏర్పడుచుకొంటుంటే, ఆదినుంచీ ఖిన్నో గడ్డునిషయాలు గడుచుకొని రావలసివస్తోంది. ఈచిక్కులు చాల వేమోనన్నట్లు, సంస్థానాలు సమస్యను కూడా కలుపుచేసి, అధినిశేషాలకు ఊపిరాడుకున్నా చేసి వెళ్ళాను. విశిష్ట వారు. మట్టాడన్న మౌనివసంస్థానాలకు అలలుజడి కలిగిస్తూ జానాఫుడ్ సంస్థానం పాకిస్తాన్లో చేరుతానని బయలుదేరింది. ప్రజలు, ప్రతినిధుల ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసుకొని భారత సమాఖ్యముఖంగా కృషి చేస్తున్నారు. నవాబు పాకిస్తాన్ జమీయుడుగా తయారయ్యాడు. సంస్థానంలో యుగయుగాలనుంచీ నిద్రపోతూన్న అగ్ని పర్వతాలు మళ్ళీ మేల్కొన్నేటట్లున్నాయి. ఈసమయంలో జానాఫుడ్ భౌగోళిక, చారిత్రక విషయాలు కొంత కుతూహలం కల్పించగల. నని పాఠకుల కందచేస్తున్నాం. సం.]

జునాఫుద్ సంస్థానము

యన్ సముద్రము, సరిహద్దులుగా ఉన్నాయి. దేశ మంతటా కొండగుట్ట లెక్కువేగాని, గిర్నార్ పర్వత శ్రేణి ఒక్కచే సమతల భాగానికి బాగా ఎత్తుగాఉండే సర్వత్రాణే. ఇక్కడపర్వతశ్రేణులన్నీ పూర్వంఅగ్ని పర్వతాలు. దేశంలో ముఖ్యనదులు, భద్ర, సరస్వతులు. సరస్వతీ నది పూర్వ ప్రసిద్ధమైన నదిగా చెప్పుతారు. ఈ పర్వతాల నంటిపెట్టుకొని ఏగిరా రణ్యమనిదట్టమైనఅడవులున్నాయి భారతదేశంలో నింహా లెక్కువుండే ఈ పర్వతారణ్యాలలోనే.

మొదట్లో జునాఫుద్ కూడా రాజపుత్ర సంస్థానం

గానే ఉండేది. చూదాసామ వంశీయు లీ రాజ్యం పాలిస్తూ ఉండేవారు. 1472 లో అహ్మదాబాద్ సుల్తాను మహమూద్ బేగరా ఈ రాజ్యం జయించాడు. అగ్గర సామ్రాజ్య కాలంలో, గుజరాత్లో ఉన్న మొగలాయి ప్రతినిధి పాలనలోకి ఈ రాజ్యం వచ్చేసింది. 1735 లో ముగల్ పాలన గుజరాత్లో చితికిపోయినపుడు ఆ ప్రతినిధిని ప్రతిఘటించి పేర్షాన్ బాది, అనే సామాన్యవైదికు వొకడు మొగల్ ప్రతినిధిని పార్లలో, తననే ఈ రాజ్యం నికి నవాబుగా ప్రకటించుకొన్నాడు. పేర్షాన్

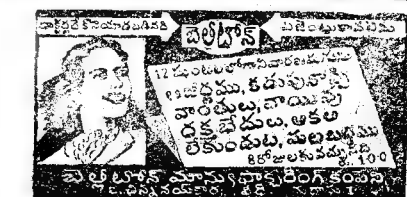
కుమారుడు సలాబత్ ఖాన్, తన పెద్ద కుమారుడిని జునాఫుద్ నింహాసనం ఎక్కించి, చిన్న కుమారులకు బాట్యూ రాష్ట్రాలు అప్పగించాడు. అప్పటి నుంచి ఈ బాటివంశీయులే ఈ సంస్థానాన్ని పాలిస్తున్నారు.

1807 లో జునాఫుద్ సంస్థానం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంతో ఒడంబడికలలోకి ప్రవేశించింది. ప్రస్తుత సంస్థానాధిపతి సర్ మహబత్ ఖాన్ తీ రహూల్ ఖాన్ పేర్షాన్ బాది వంశంలో ఎనిమిదవ శతమువాడు. గద్దె నెక్కినవారిలో పదవవాడు. ఈ సంస్థానం ఏలూరు, 28,304 పేష్కన్, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి రూ. 37,210, గైక్వార్ మహారాజాకి రెట్టపూండేది. జునాఫుద్ నవాబు, తనక్రింద 134 గురు జమీందార్ కల్యాణ్ దార్లనుంచి, పూర్వ మొగలాయి పర్వతలో, జోర్రాల్ అనే పన్ను రూ. 92,241 అవహాలు చేస్తాడు.

ఇక్కడి జనాభా మతాలవారిగా చూస్తే 301,77 ఏ హిందువులూ, 85,684 మహమ్మదీయులూ 7,842 జైనులు, లెక్కును ఉంటారు. దేశంలో 14 రేవు స్థలా ఉన్నాయి. దేశంలో వండే పత్తి, వప్పు, దాన్యపు దినుసులు, కలప ఇత్యాదులన్నీ ఇక్కడ మంచే చిన్న చిన్న నావల్లో, బొంతాయి, సోరాత్ లాంటి ఇతరప్రదేశాలకు రవాణా లెవుతాయి ఇక్కడి గిర్నార్ కొండలచుట్టూ పూర్వబౌద్ధారామాలు అకో కుని నాటివి కనబడుతాయి.

చీనీ అంట్లు

కోడూరు చీనీ ఆరంజి, నాత్తుకుడి, బత్తాయి బడ్డింగు అంట్లని త్రవ్వములు చేసిన మొక్కలు అమృతమునకు తయారుగానున్నవి. సి. వి. సుబ్బరాజు, కోడూరుబోట్లు, (కడపజిల్లా)

భో॥ వెంకటరత్నం, మేనేజింగు డైరక్టరు.

Bharat Kalyan Aushadhalaya.
No. 18, P. O. Katri Sarai, (Gaya)

నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

నాటికల్ కృత్యము వ్యవధికావలె ననియు విన్నవించెను. ఇట్లు లంకకు నందు కేకగ్రీవముగా నంగీకరించినచో ధర్మాధికారి యట్టి యవకాశమియ్యవచ్చునని ప్రాజ్ఞావానుడు తెలియజెప్పెను.

సహజాభిప్రాయము ప్రకారము ధర్మార్థములను నిర్వహించునట్టి వ్యక్తులగు నిర్మలమనస్రేణి పుత్రులను ఆంధ్రకాళు పై నందున ఆముగ్గురుకూడ నిర్దోషులయి యుండుట యావంతునని తలంచెరి. అందువలన మరునాడు మరల నధికరణస్థానమునకు వాడు రావలసినచో స్వీకార్యభంగి మగును. ఐనను భర్తదీక్షచే వచ్చుటకు ఏకగ్రీవముగా సమ్మతించెరి. అంతట గురునాథశ్రేణి యా విచారణ ముగిసాడు పూర్తికావించు నని చెప్పి యా ప్రతిజ్ఞలను మరునాడు తీసుకొని రావలసిన దని గోజుబొంతి కాజ్ఞాపించెను. వారిని పంపుటకు ముందు, వారికి రాజభటులు కావలసిన సౌకర్యములను చేయుచున్నదియు, లేనదియు విచారించి, లోపములు జరిగినచో తనకు చెప్పి కొనినచో నవరింతు నని ధర్మాధికారి స్పష్టపరచెను.

ఆ సమయమునకు మరలకొన్ని వ్యవహారము లా నాడు విచారణజరిగెను. కాని అందులో నెక్కువభాగము సంప్రతి పత్తి—అప్పుడు—మిషన్ జరిగిపోవుచుండెను. అందువలన విచారణలో నాలభ్యములేదు. ముందు పూర్వపక్ష ప్రతిజ్ఞ వ్రాయుటకే యెక్కువ గూలభ్యము పట్టును. ప్రతిపక్ష తన సంప్రతిపత్తి చెప్పగనే ధర్మాధికారి లేఖకునికి చెప్పి, జయపత్రము వ్రాయించి నుద్రికవేసి పూర్వపక్ష కిక్కించుచుండెను. వ్యవహారములో నుద్రికములు కూడ నుద్రికములుగా నెరచుచున్నందున అన్ని వ్యవహారములు నుకరముగా తేలిపోవుచుండెను.

సాధారణమునకు రెండుగడియలు ముందుగ నాభ్యంతరము మూసివేసెరి.

౧౦

పురాణ కాలక్షేపము

ఆ పగలంతయు క్రీడా దీప్తములో వివిధ క్రీడలు జరిగెను. ఆరాత్రి కట విశోధనమేమియు లేదు. చక్కయభివృద్ధి భావనావర్తనము ఇంటివద్ద పురాణకాలక్షేపము చేయుచుండెను.

విద్యార్థి యొకడొక ప్రాజ్ఞమైన కంఠముతో వ్యాసమహాభారతము మూలము చదువుచుండెను. చక్కయ భట్టారకుడు మధురవాక్కుతో మాట ప్రసంగారము వినిపించుచుండెను.

అది తెలుసుకొని, తూర్పుసింహద్వారము, విలపించు మధ్య భాగములో నన్నయ ప్రాజ్ఞుడై యుపశేపించియుండెను. పాతకుడు తరచుగా కూర్చుండెను. శ్రోతలందరూ—ప్రతిభాను, పురుషులు—తేరి ఆలకించుచుండిరి. అందులో చాతుర్వర్ణియు నాడు నున్నాడు. మహాభారతము నన్నయ కథిమానస్రేణి పుత్రుని దున అది నన్నయ ముఖముననే వివరల నని పండిత పాదుగులలో నొక ప్రసిద్ధి వ్యాపించి యుండెను. ఆ కాలక్షేప సమయములో నా యింటి మధ్యభాగమే కాక యింటిముందున్న యువగులు కూడ నననమాహుతో నిండిపోయెను.

అప్పు డొకచోరచరిత్ర బ్రాహ్మణ పండితులలో ముఖ్యులుగా నెన్నదగినవారు వృద్ధుడగు భీమవర్మ. పాపులారి మల్లనయును; తీవ్రయులలో నెక్కువసంఖ్య వచ్చిన బిడ్డ; వైశ్యులలో సిద్ధిపాత్ర; చతుర్గులకలలో అద్దకి గొడుగు నన నేమోతయు ముఖ్యులు. వారిలో బిడ్డన చోళులలో కలిపించిన పదమూడు వృద్ధుల నొక్క మాటగా బయించి, చోళప్రతిష్ఠ నిర్మిత వికసింపజేసెను. సిద్ధిపాత్ర వేంగిమండలములో భాగ్యవర్మలలో నగ్రగణ్యుడు. అనవేమరెడ్డి యద్దకి—గ్రామాధికారి. బిడ్డనయు, మేమరెడ్డియు క్రీడలకే వచ్చియుండిరి. వాకెప్పుడు రాజమహేంద్రపురము వచ్చినను నన్నయ భట్టారకుని యింట మహాభారత పురాణకాలక్షేపమునకు తప్పక వెళ్లి ప్రసంగా వినుచుందురు.

అంతటి రాత్రి చదువుచున్న ఘట్టము ఆన కానెకసర్వము లో నిది. ఉమామహేశ్వర

సంవాదములో శివుడు పార్వతికి రాజత్యమును చెప్పి అహింసాస్వరూపము వివరించెను. అధిక తపస్సు చేసినవాడు తపఃఫలములన్ని రాజై యభిలషణములవలన మ్రొక్కులు పొందు నధికారము కలవాడగును. అతడు విజిలేంద్రియమై, భర్తవరుడై, కామక్రోధములు లేక దంపింపవలెను. చారదృష్టితో శత్రుకృత్యములు స్వదేశపురపరివార విషములు చూచుచుండవలెను.

ఇట్లు రాజత్యమును, విధులను వర్ణించి అహింసాస్వరూపము ప్రవచనము చేసెను. అందులో జైన శాస్త్రుల యహింసాతత్వమును; వైదిక ధర్మప్రకారము అహింసా ధర్మస్వరూపమును ప్రశ్నోక్తముగా వివరించెను.

జైనులు చీమను త్రొక్కినచో హింస వచ్చునని అడుగులు లేక్కపెట్టుకొనుచు కుంచెకొలలో నేల చిమ్ముకొనుచు పీనులవెంట నడిచెదరు. దీపము వెలిగించినచో దానివిదా పురుగులు పడి చచ్చిపోవునని సూర్యాస్తమయమునకుపూర్వమే, దీపములు పెట్టుకుండ సాయంత్ర భోజనములు ముగింతురు. యజ్ఞములు చేసినచో పశుహింస వచ్చునని యని చెయ్యరు. వారికి పిటికాది క్షుద్ర జంతువులవిదా నంతప్రేమ. నల్లలకు తృప్తి కలిగించుటకు బలముగల మనుష్యులకు డక్షిణ లిచ్చి వారిని నల్లల మంచములవిదా పరుండజేసి నిద్ర చేయించుదురు. నిత్యముగా నిద్రకు ముందును, నిద్ర లేచిన వెనువెంటను “బ్రహ్మక్షయమ్” అను మంత్రము ముహూర్త నియతముగా జపింతురు. ఆ మాటలు విని శ్రోతలు నిర్భంతపోయిరి. పాపులారి మల్లన ఏమో తల ప్రక్కకు తిప్పుకొనెను.

అంతట శాస్త్రుల యహింసా నియమమును గూర్చి ప్రసంగించెను. శాస్త్రమతమునకు కలియుగములో ప్రథమా చార్యుడైన గౌతముడు మత్స్య భుక్తు. తుదకు మల్లులలో నొకానొక భక్తుడు పెట్టిన పరామావాంసము తిరి, అందుపై నతిసారము కలిగి దానితో దేహయాత్ర చాలించెను. చాతుర్వర్ణ్యముచేయు యజ్ఞ యాగాదులు చాలించు మనుటకే వారి యహింసాధర్మభాగంధ! ప్రస్తుతము వారి యాచరణనిధానము మహాగీత తాంత్రికము—అనగా వారి పూజామలలో మచ్చును, భూచర, జలచర, భేదన మాంసాదులు నియతముగా కావలెను.

మహాభారతములో నిరూపించు సహింసాస్వరూపము విశిష్టమైనది. అది వేదధర్మమునే అనువదించును. మనకు అహింస పరమధర్మము. అయితే, ఆచరణలో నది సర్వసామాన్యము కాదు. హింస లేనిది లోకయాత్ర సాగదు. దున్నినవృక్ష సాగేటి చాలాకింద అనేక ప్రాణులు ప్రాణములు విడుచును. అట్లే గోటియందును, తరగతిలో; బ్రాహ్మ్యలో, జలసయనమందున్నవి చాతుర్ము చువిచ్చును. దీక్షకు వెలిగింపగా నెన్నియో జీవులు నశించును. సహింసారయాత్ర యో మా న ము లు లేనిది నడువదు. కాని ఆ ప్రాణులను మనము చంపవలె నను సహింసారముతో చంపినవికావు. వానికి ఆయుష్కుతీరగా నట్లు పడి చనిపోవుక. చంపినవారు మేము చంపినా మనుకొనరు. అందుకల్ల వారి కాపాపము రాదు. పుణ్యపాపములకు బుద్ధి మూలము. నీది యెట్లున్నను పంచమూలముల దోష ముపశమించుటకు పంచయజ్ఞములు, గృహస్థులు చేయుచున్నారు. ఇది గృహస్థుల యహింసాధర్మము. చతుర్వర్ణ్యులెల్లయు చేసిన పరమహింసలకు అహింస పరమధర్మము. వారు సర్వభూతములకు అభయ ప్రతిజ్ఞ చేయుదురు. వారు నిష్పక్షపాతి గించరాదు. చెట్టునుండి యాకైనను ప్రయచించు. కోపినకాయకైనను తరుగరాదు. ఈ విధముగా అహింసాధర్మము ఆశ్రమవ్యవస్థాక్రమముగా విధించియున్నది. లోకయాత్రకు భంగములేని విధముగా గృహస్థులకు అహింస నియతమైయున్నది.

ఈ విధముగా చెప్పచుండగా శ్రీతలలో పలు పుర కా ధర్మనూక్తులు లాభ్యరసనకులై,

మహాభారతమును సాగజజ్ఞుచ్చిరి. నన్నయ సంతుష్టుడై, “వ్యాసరచిత మహాభారత మహిమ ఎన్నిమారు లుగడించినను సంపూర్ణముగా చెప్పలేము. అది సాక్షాత్తుగా వేదతుల్యమైనది. ఒక్క వేదవ్యాసమువారి కే అది నిర్మించ సాధ్యపడినది. భావాంతరములలో వేదవ్యాసుని వాక్యసారమే లేఖ్యమైంది, స్వతంత్రించి యాగ్యులచేసి, మేమును భారతకర్తలమే, వ్యాసభారతమునకు మెరుగులు పెట్టినా మని గర్వించు వన్యులు కూడ కలరట. అట్టి దుర్విద్యుధులందు రని ఈమధ్య రాజభలలో మన పాపులారి మల్లనార్యుడు చెప్పవరకు నే నూహింపలే నైతిని. మా కి కోశము పరమదైవము!” అని పురాణాభినయము పూర్తిగావించెను.

ఇంతలో భట్టారకుని భర్తవత్తి అగుంధతి కర్పూరహారతి వెలిగించినది. భట్టారకుడు కోశ పూజ గావించి—

‘స్వస్తి ప్రజాభ్యై పరిపాలయం తామ్ న్యాద్యైన మాణ్డల మహిం మహిశాః, గో బ్రాహ్మణేభ్యః శుభ మస్తు నిత్యమ్ లోకా స్సమస్తా స్సస్థితో భవంతు’ అని స్వస్తి చెప్పెను.

“మనము కోరునది బ్రహ్మక్షయముకాదు; జైనత్వయుగ మాత్ర కాదు” అనుచు శ్రోతలు నవ్వుకొన సాగినారు. ప్రసాద స్వీకరణము చేసి వచ్చినవా రందగు నన్నయ యుద్ధ నెలపు తీసుకొని వెళ్లిరి.

వృద్ధుడగు భీమవర్మ మూత్ర ముగిపోయెను. నన్నయభట్టారకా, నీకు చిన్నతనము పూర్తిగా పోలేదోయి!” భీమవర్మ ప్రారంభించెను.

“ఈ నా డెవరికైనను మనస్తాపము కలిగించినానా? జైనులుగాని బౌద్ధులుగాని యెవరైన వచ్చిరా?” నన్నయ చిగునవ్వుతో ననెను.

“నిన్నే మనంనును, నన్నయ—పాపులారి మల్లన ముఖము నీవు చూడలేదా?”

“ఏమి? పాప మతని నేనే మనలేదే!”

“ఈనాటి పురాణానుంతయు మల్లనను అపహించుచున్నట్లు తోచినది. శ్రోతలు పలువురతని ముఖము చూచుట నీవు గమనింపలేదా?”

“లేదు. అతని దేమన్నది?”

“ఈ మధ్య, మల్లన బెజవాడ వెళ్లి, త్రికూల యోగ సిద్ధాంత దేవరల జైనవతిలో దిగంబగుని వద్ద మంత్రస్వీకారము చేసి వచ్చినది నీ వెగుగవా?”

నన్నయ నిర్భంతపోయెను. “నా కి లోక వారలు తెలియవు. నా నిత్యనైమిత్తిక కర్మలతో పాపములతో పశనముతో ఇతరప్రసంగములు రావుకాదా?—అయినను నేను బుద్ధి పూర్వకముగా చేసిన హింసకాదు కనుక నాకు పాప మంటదు.” అని చిగునవ్వు నవ్వెను.

అంతట “నత్తి బ్రాహ్మణు డెవరో ఎగురుదురా?” అని నన్నయ ప్రశ్నించెను.

భీమవర్మ : “అతని విషయమున జాగరూకతతో సుంపవలె!”

నన్నయ నమ్మకేక, “ఎందువల్ల”నని యడిగెను.

“ఆ బ్రాహ్మణుని నత్తి నిజమని నమ్మెదవా?”

నన్నయ : “నత్తిలేనిచో నత్తిగా మార్పాడుట ఏమి సాధ్యము?”

భీమన : “స్వస్తి చెప్పటలో నట్లు ఉన్నదా?”

నన్నయ : “దానికేమి? నేను ఒక ఘనపాపిని ఎరుగుదును. ఆయన భవ నిరర్థకముగా చెప్పగలడు. కాని పాపము సంధ్యాకంఠము ప్రారంభించిన దాది ఆర్చ్యప్రదానము పూర్తియైనప్పటికి చేసినదే చేసి జాము పట్టించును. ఏదో ప్రార్థనముచే నత్తి ప్రాకించును.”

భీమన : “దానికి దీనికి సంబంధములేదు. అంత నత్తి పశన చెప్పనప్పు డొకచోట్లనైన రావద్దా?”

నన్నయ : “పెద్దలు మీకు ప్రతిదానియందు సంబోధమే!”

భీమన : “కాదోయి, మొదలతడు బ్రాహ్మణుడని నమ్మునా?”

నన్నయకు నవ్వువచ్చి చెవులు మాసికొనెను :

“మీరు ఎంత అనుమానించుచున్నను నాకు మూత్ర మాత్ర డెవరో పూర్వజన్మలో నాపునపద

కనపడుచున్నాడు. అతని ముఖమెప్పుడును చూచిన గుర్తులేదు. కాని అతని కంఠవ్యత మేదో పూర్వపరిచితమైనదానివలె తోచుచున్నది. పలకరింత మనుకున్న నందకున్నాడు.”

“పూర్వపరిచితమంత పారిపోవుట యెలాగు? అతని కెంత యశ్యకులంత యున్నదో గమనించి తివా? అతడు తీవ్రయు డని నాకు తోచుచున్నది. అత డెవరో గూఢచరుడు. మన రాజభటులతని ననగమించి కనిపెట్టుచున్నాడు.”

ఆ మాటలకు నన్నయ నిర్భంతపోయెను. “తపోనిష్ఠులైన బ్రాహ్మణులనుగూడ రాజభటులు చెన్నుంటుందరా, రాజరాజనరేంద్రుల రాజ్యములో?”

భీమన : “నన్నయ, నీ వెంత లోకనాటకని ప్రతిటియున్నను మాబొంట్లకు లోకనాటకమెక్కువ. శ్రేయస్సుకొరకు రాజు చారచక్రపై యుండువలె నని నేడేకదా పురాణప్రచునము చేసితిని!”—నా మాట విని ఆ నత్తివానిని నమ్మవచ్చు. అతనికి దూరముగా నుండుట శ్రేయస్కరము!”

ఇట్లాడరముతో నన్నయకు చెప్పి, భీమవర్మ భారతము చదివిన విద్యార్థి కైదంపితో స్వగృహమునకు బోయెను.

భీమన యనుభవమువిదా నన్నయ కెంతయో గౌరవము కలదు. ఐనను నన్నిఉల్లేఖబ్రాహ్మణుడు కాడని నమ్మలేకపోయెను. అతని ముఖములోని సామ్యత, మాటలో తేటదనము, వాక్కులో సంస్కృతి—అట్టివాడు గూఢచారి యగుటెట్లు? భీమనది సర్వదా అతిగా సంజేహించు స్వభావము.

మల్లన దిగంబరభిష్యుడన్నది జ్ఞప్తికి వచ్చి, మనస్సుపట్టలేక యరుంధతితో “ఏంటివా? మల్లన, పాపము, బెజవాడలో దిగంబరభిష్య మంత్రదీక్ష పొందినాడట! ఆ మహామాయ బుద్ధి మంతులనుకూడ బలవంతముగా మాయలో ముంచివేయు నట!” అనెను.

ఆనందాత్మపాల
పునఃప్రాప్తి

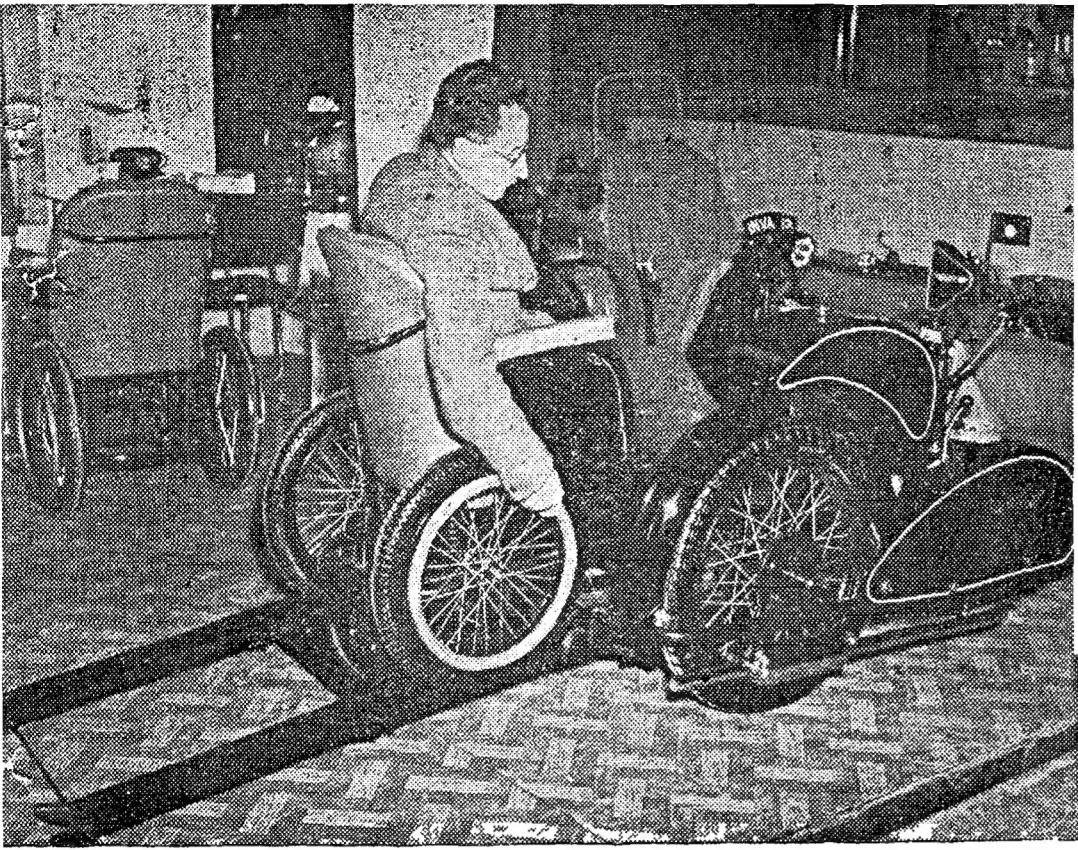
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

ఆయుర్వేది

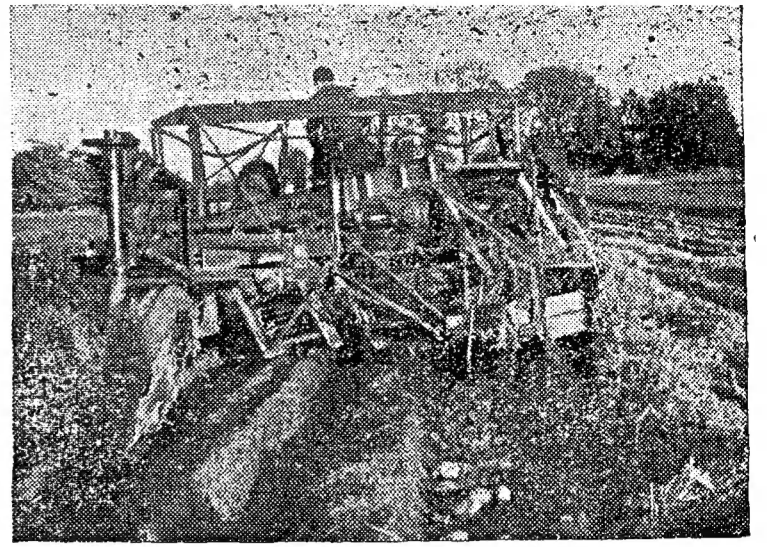
గర్భశయ రాగనివారణి

చాలకంగా గర్భశయ రేగములలో ఏదెంతయెందు, మూలము మూలము తీర్చి ఆమె నెడు అరుగ్మతల నుండి విముక్తి చెంది, సుఖాచార్య గృహ, చెనుటలెనె చెందులు, విలాసములలో పొల్లంబు ఉత్సాహ పూరితజీవితమును గడుపుచున్నది.

ఆయుర్వేదాశ్రమము నిమిడిడ్
మదరాసు 17

కాల్లలేనివల్ల మోటారు కాగ చక్రాలమీదలో వోనుకొంటూ ఎల్లి, ఇతరు సహానుకుండా సరాసరి మందుభాగం కారులో చేరవచ్చును.

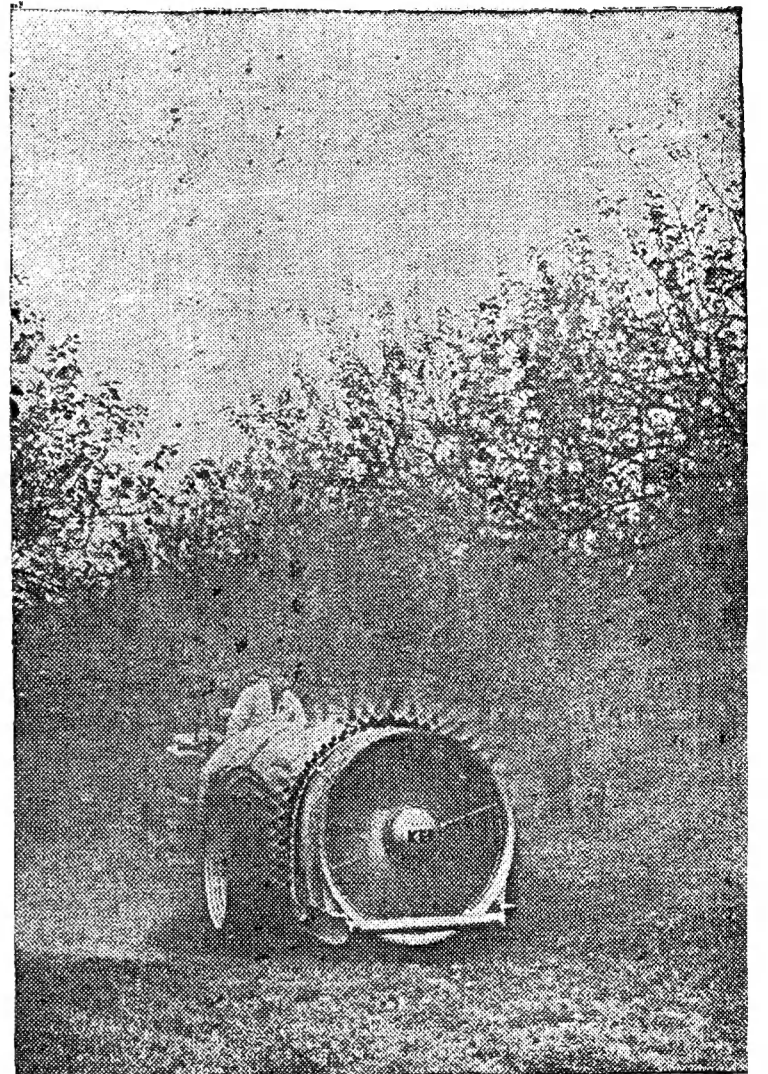

బంగాళాదుంపల కోతలయ్యల్రం సేలను కెర గించి దుంపలను వట్టిని వేరుపరిచి నేలమీద కడగింది

పైకి, పిల్లల తోపుడుబండి: లండన్ లో నెగల్ అనే అతను నిర్మించాడు.

వింతలు విశేషాలు

కొత్తకం స్ప్రింగ్ యంత్రం దీతో గంటకు చారుమైళ్ళ వేగంల తుపానుగాలివంటి హోరు కల్పించి చంపును ఎదగల్గవచ్చును

న్యూఢిల్లీ ప్రవాసీ వంగసాహిత్య సమ్మేళనంలో డా. లంకసుందరంగారు ఆంధ్ర సాహిత్యాన్ని గురించి ప్రసంగిస్తూన్న దృశ్యం.

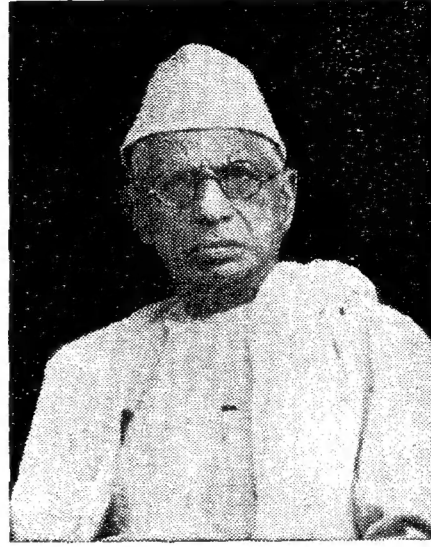

తిరుపతిలో మద్రాసు ప్రధాని వేంకటేశ్వర కళాశాల ౩౩౦ శంఖసాపన ౭రిశివప్పటి దృశ్యం

కళా ప్రపూర్ణ
శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
గారి ఉత్కృష్ట రచనలు

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర

సరికొత్త పద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో
నడిచిన సమగ్ర సమీక్ష.
వైయ్యండ్ల వాఙ్మయ చరిత్రకు
విశుద్ధ దర్పణం.
పాత చరిత్రల నన్నిటిని అవలోదన
చేసి, సమన్వయించి క్రోడీకరించిన
సినలయిన చరిత్ర.

'శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అవ్యక్త స్వరూపంలో ఉండిఉండి, నన్నయ
ధర్మమా అని ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంతో బైటపడి, నానాటికి నవనవో
జ్వలంగా వికసించిన మన వాఙ్మయం పోయిన పలుపోకడలను పోడిమితో
చూపెట్టజాలిన ఉత్తమ గ్రంథము.

వెల రు 2-0-0 లు, తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

శ్రీ మద్భగవద్గీత

వ్యాఖ్యాత : శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
చతుర్థ ముద్రణము

సంస్కృత మూలము, తెలుగున టీకా
తాత్పర్య విశేషార్థ వివరణములుగల
400 పుటల గ్రంథము. శీతాధ్యయన
పరులకు మిక్కిలి ఉపయుక్తమైనది.

ఖర్చు బైండు.

వెల రు 4-0-0 లు.

తపాలా ఖర్చు రు. 0—8—0.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,
పోస్టు బాక్సు 212, - - - మదరాసు.